לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ב', ט"ז באלול תשמ"ח, 29 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13738 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

שר החוץ העיראקי פרש משיחות־השלום בז'נווה

אי.פי.

ז'נווה. — שיחות השלום בין עיראק לאיראן עלו אמש על שרטון: שר החוץ העיראקי, טאריק עזיז, פרש מהשיחות, אחרי שהאשים את איראן שהיא מחבלת במו"מ ואיים, כי ארצו מוכנה לעמוד מול כל תוקפנות שזוממת איראן נגדה.

סלע־המחלוקת, העלול „לפוצץ" את השיחות, הוא מעמדו של נתיב־המים בשאט אל־ערב, ששתי המדינות טוענות לריבונות מלאה ובלעדית עליו. שביב־תקווה מעוררת העובדה, כי יתר חברי המשלחת העיראקית לא פרשו מבניין האו"ם בז'נווה, שבו נערכות השיחות זה ימים אחדים.

בר־לב: לא יהיה מו"מ עם אביטן ועליו להסגיר עצמו

24 שעות לאחר הבריחה הנועזת טרם נלכד האסיר המסוכן ● בשידור לגלי־צה"ל הודיע אביטן על תנאיו להסגרתו: להתראות עם בנו אשתו וחברתו ולאפשר תנועה חופשית בכלא לו ולשני חבריו אנג'ל ושמש ● שר־המשטרה: אם יסגיר עצמו לא יאונה לו כל רע — אם לא יסגיר עצמו אינני יודע כיצד זה יגמר ● המפכ"ל קראוס: יש לו מה להפסיד — את חייו ● המשטרה מאבטחת 10 אנשים המועדים להתנקשות

„מה זה פה יפן, שאעשה חרקירי?" שאל אמש שר־המשטרה בשיחה עם עיתונאים על בריחת אביטן (צילום: פרטוש)

זהבה מוזס, אילת מזור, בצלאל רובין, מוטי בסוק, עתי"ם

אין בכוונת המשטרה ושר־המשטרה לנהל משא־ומתן עם אסיר העולם הבורח הרצל אביטן, ועליו להסגיר עצמו — אמר אמש שר המשטרה חיים בר־לב, כ־28 שעות אחרי בריחתו הנועזת של האסיר, שעדיין לא נלכד.

אביטן התקשר אתמול לגלי צה"ל ואמר למנחה רפי רשף ולעיתונאי יחזקאל אדירם, שהוזמן לשידור, כי הוא מוכן להסגיר עצמו, אם יאפשרו לו להתראות עם בנו הקטן ועם אשתו, במשך יומיים, בביתו, והוא מסכים שהבית יהיה מוקף באבטחה.

אביטן ביקש, שר־המשטרה יבטיח לו ולאסירים יעקב שמש ושמעיה אנג'ל תנועה חופשית ברחבת בית־הכלא. כן דרש להיפגש עם חברתו, מיכל עבאדי. הוא דרש לק־

(המשך בעמוד 4)

ההרכב המוצע של הממשלה הזמנית

קאדומי ראש־ממשלה כשלצידו מכהנים 18 שרים, 6 מהם מהשטחים

מנחם עגברי

ראש־הממשלה הפלסטינית הזמנית, עשוי להיות פארוק קאדומי, המכהן כיום כראש המחלקה המדינית של אש"ף. המספר המוצע של השרים בממשלה זו היא 18. ששה תיקים שמורים לאישים מן השטחים, אשר זהותם איננה ידועה, ואולי עדיין לא נקבעה. בין האישים הנזכרים כמועמדים לשרים: אכרם הניה, העורך המגורש של היומון „אלשעב"; מוחמד מילחם ראש עיריית חלחול המגורש; נביל שעת; גימר תומא; וכמה מן הפרופסורים הפלסטינים בארה"ב כמו, אדוארד סעיד, איברהים אבו לוגוד או וליד אל־ח'אלדי. את המפלגה הקומוניסטית עשוי לייצג נעים שהיב ואת „החזית הדמוקרטית" של נאיף חוואתמה, יאסר עבד רבו.

תידון במועצה בבגדד

לכתבנו נודע כי ההצעה הזאת נדונה ביום חמישי בין ראשי אש"ף, אבל לא ברור מה הוחלט לגביה. הנושא יובא לדיון באסיפה הלאומית הפלסטינית שתתכנס כנראה בבגדד, לאחר שאש"ף דחה את תנאי האירוח של אלג'יריה. אלג'יריה התנתה את אירוח המועצה בכך שלא יוקפו את סוריה, ושלא ידונו בהקמת ממשלה פלסטינית גולה או ממשלה. תוניסיה נמנעה גם כן, ככל הנראה בעקבות חיסול אבו־ג'יהאד ובגלל תנאי הבטחון הלקויים שם לדעת אש"ף. לכתבנו נודע כי עוסקים בימים אלה מגעים מאחורי הקלעים כדי להבטיח שישראל לא תפעל נגד המועמדים מן השטחים, כאשר אש"ף יחליט מי הם.

וושינגטון תמחה על ישראל

לכתבנו נודע עוד כי לפני זמן מה הודיעה ישראל לארה"ב כי תפסול מועמדים פלסטינים שהושמו במאסר. הדבר עורר תמיהה בוושינגטון מכיוון שעד כה עמדת ישראל היתה כי תפסול פלסטינים שעסקו בטרור, או היו קשורים בפעילות טרור. לפני שארה"ב קיבלה הסברים מישראל הודיעה ישראל על גל מעצרים חדש, והדבר הוסיף להגוה של ארה"ב.

השבתות לסירוגין בבתיה"ח של קופ"ח ● עמוד 2

שרון: לוותר על הסיוע האמריקני ● עמוד 3

רבין דיווח לממשלה: 210 נהרגו ו־5600 נפצעו מתחילת האינתיפאדה ● עמוד 3

לרשות השידור עודף של 80 מיליון ד' ● עמוד 4

31 נהרגו בתאונה אווירית בגרמניה ● עמוד 5

„הנורא מכל, שבכל התקופה הארוכה לא נאמר לנו, ולוא ברמז, על מה נעצרנו"

אמרו אמש בנווה־צדק כמה ממשוחררי „אנצר 3" על מה שעבר עליהם בקציעות ● „במשך 3 חודשים איפשרו לנו רק 4 פעמים להתקלח" — סיפר רמאל עבד רפעתי ● „ישנו במשמרות, מחוסר מקום; לכל מקום הלכנו קשורים, גם לשרותים" תיאר איברהים אל־ג'ולנו ● לערב שנערך ביוזמת הוועד נגד מעצרים מינהליים באו מאות אנשים

ורד לוי

להימנע מהשוואות עם הנאצים — זו היתה בקשתה של תנועת „לפיד", התנועה להנחלת לקחי השואה, מראשי מטות הבחירות. אתמול בבוקר פורסמה פנייתה של תנועה זו בעתונות בלוויית הטיעון כי כל השוואה בין הנעשה בשטחים לבין מה שהתחולל בשואה הינה השוואה מופרכת ומעליבה. אבל מי שישב אמש בתיאטרון נווה־צדק והאזין לעדויות המצמררות של אחדים ממשוחררי מחנה „אנצאר 3" לא יכול היה להמנע מהשוואות, גם אם מאוד השתדל.

(המשך בעמוד 13)

ישראל ממשיכה לסגור מוסדות פלשתיניים מתוך חשש שהם ישמשו תשתית למדינה

אתמול נסגרו „הפדרציה של אגודות הצדקה" ומשרד עתונות בשם „מכתב אל־חיאת" ● בשבוע האחרון נסגרו יותר מ־5 מוסדות ● עוד תושב יאטה „שנחשד בשיתוף פעולה" נרצח אתמול ● 2 תושבי קלקיליה נפצעו מירי מתנחל ● 8 נפצעו ברצועה

מנחם עגברי, טוביה בסקינד, יצחק שור, עתי"ם

ישראל ממשיכה לסגור מוסדות פלשתיניים בשטחים ובמזרח ירושלים ואתמול נסגרו עוד שני מוסדות: „הפדרציה של אגודות הצדקה", בראשות ד"ר אמין אל־חטיב, ומשרד עתונות ושמו „מכתב אל־חיאת". בשבוע האחרון נסגרו בשטחים יותר מ־5 מוסדות פלשתיניים. בסוף השבוע נסגרה הפדרציה של האגודים המקצועיים והפדרציה של ארגוני הפועלים.

כתבנו מוסר כי „הפדרציה של אגודות הצדקה" תיאמה את עבודתן של אגודות שונות, בעיקר בתחום החינוך ונחשבה כפרו־ירדנית. אם כי אגודות הצדקה בשטחים נושאות אופי פוליטי מגוון. לפני שנסגרה הפדרציה סגרה ישראל את אגודת הנשים הגדולה ביותר, המסונפת לפדרציה הזאת, היא האגודה „להחייאת המשפחה", של סמיחה חליל באל־בירה. האגודה הזאת נחשבת כשמאלית.

(המשך בעמוד 13)

„אנחנו רעבים" אומרים בשכם ביום החמישי לעוצר בעיר

מנחם עגברי

בשכם נכנס העוצר ליומו החמישי, והממשל הצבאי עדיין לא התיר הפוגה בעוצר כדי לאפשר לתושבים להצטייד במזון. „אנחנו רעבים" אמר לנו אחד מראשי הציבור בשכם. יש משפחות שחסר להן חלב לתינוקות. הוא מסר כי ראשי שכם ניסו לשכנע את המושל הצבאי להתיר הפסקה בעוצר, אבל הוא סרב. אישי הציבור השיגו בו כי ישראל הופכת את שכם לגטו וארשה של הפלשתינאים.

סגירת איגודים תפעל כבומרנג

סגירת מוסדות צדקה, איגודים מקצועיים, משרדי תקשורת ומוסדות חינוך, על־ידי הממשל הצבאי בגדה ובירושלים המזרחית מספקים הוכחה נוספת לחוסר התוחלת של המשך השליטה הישראלית. הממשל קובע מעצם, שכל התארגנות בשטחים המוחזקים תשמש את אש"ף. לכן כל התארגנות פלשתינית היא אסורה. אולם, אם ישראל אינה מסוגלת לקיים שלטון צבאי, בו פוגשת שני אזרחים אינה מהווה פשע בר־ענישה, היא אינה צריכה לשלוט שם. בהגבלת זכויות הפרט וזכויות האזרח הנגנו לגבול כה מרוחק לכת, שאי־אפשר יהיה לתצדיק אותו בשום טיעון הגיוני. ישראל עשויה להיות נתונה גם לעיצומים כלכליים בינלאומיים כתוצאה מסגירת האיגודים המקצועיים בשטחים. מינהל הסחר החופשי של ארה"ב, כבר עיין בפנייה ערבית לביטול החסכם בין ארה"ב לבין ישראל, כתוצאה מעדור חופש לאיגודים המקצועיים. מינהל זה אינו מזדרז בדרך כלל לדון בבקשות כאלה, ללא טיעונים סבירים.

ישראל שוב אינה עם לבדד ישכון. היא תלויה בקשריה הבינלאומיים והסכמיה עם ארה"ב ועם השוק המשותף. התעלמות הנמשכת של שמיר מדעת הקהל הבינלאומית, מאזהרות ממשלתיות אמריקניות בדרג בכיר ומגנוני פה־אחד של מועצת הבטחון, עשויה להתברר כחימור מסוכן ובמנותת החוט עד שייקרע.

אף אחד בממשלה ובממשל הצבאי אינו מטפח כבר אשליה כי תוצאתם מתוך לתוקף של כל התארגנות של התושבים הערביים תפתור את בעיית האינתיפאדה. הצעדים המבוצעים כיום הם ככל הנראה משיקולי מדיניות פנים, כהיגררות אחרי קיצוני המתנחלים בשטחים ולשם מתן סיפוקים רגעיים. מדיניות כזו המונחית על־ידי שיקולי בחירות, תוך פזילה לימין, תוכל להימשך רק כל עוד שיקולי הבחירות בארה"ב כובלים את ידי הממשל בה.

לאחר תחילת נובמבר נמצא מול שוקת שבורה של יחסינו עם המעצמות החיים כאן, וגם עם הממשל בארה"ב. הרעה כזו ביחסים תורגש ללא הבדל מי ייבחר שם, בוש או דוקאקיס. האזהרה החריפה ביותר שנמסרה לישראל בימים אלה ע"י ממשל רייגן, המתואר כאוהד גדול לישראל, תוכיח הנחה זאת.

הצעדים החדשים של הממשלה עלולים לקומם חלקים גדולים נוספים של דעת הקהל הבינלאומית נגד ישראל במזרח ובמערב. לא יבינו זאת מיליוני פועלים באיגודים המקצועיים החופשיים ולא יבינו זאת חברי „סולידריות" בפולין. לא יבינו זאת גם רבבות חברי הסתדרות בישראל, אף מאותה מפלגה, ששר־הבטחון נמנה על שורותיה.

„המשמר

עמודאחורי על המשמר

בשטח/ משרד הצדעה לישראל

בועה וינאית

כדאי היה לבוא ביום חמישי האחרון לבריכת הסולטן בירושלים. שם, על גבי מספר מסכי ענק שפוזרו בגן מישאל לנוחיות הקהל, הוקרן משדר הטלוויזיה הצרפתי „ישראל — 40 שנה אחרי". כדאי היה לבוא לשם בעיקר בגלל תשובה מבריקה של טדי קולק, אשר התבקש ע"י המראיין הצרפתי, ז'ק שנסל, להביע את דעתו על זכויותיהם של התושבים מהצד המזרחי של העיר.

קולק, בתשובה שראוי ללמדה בבתי האולפנא של מסבירי ישראל בתפוצות, השיב, כי הפלשתינאים במזרח העיר דווקא נהנים מזכויות רבות יותר. עובדה — אליבא דקולק — הם, הפלשתינאים יכולים לבקר במדינות ערב, בעוד שאנו, הישראלים מנועים מלעשות זאת.

תשובתו זו של קולק כמו גם דבריו על האינתיפאדה, שלדעתו מבוטאת בירושלים בעיקר באמצעות שביתות מסחר, השתלבו היטב בסרט שכולו תעמולה ישראלית מתוחכמת, למרות שבמשדר רואיין גם ד"ר עלי קליבי, שתפש — לשם האיזון — את המשבצת הקטנה והמצומצמת של הערבי הפלשתינאי. שוב ושוב חזרו הישראלים על כמיהתם לשלום, שבוטאה בצורה סתמית ותוארה כאידיאל משיחי.

ישראל כמדינה כובשת נתפשה גם ברעתו של המראיין כדימוי שלילי שנוצר בעטיים של אמצעי התקשורת.

התרבות הישראלית הוצגה במשדר כמין „בועה וינאית" המרחפת לה במזרח התיכון ומשמשת כאורים ותומים לעמי האזור. שוב ושוב הופיעו על האקרנים זובין מטה עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, אייזיק שטרן, ארתור רובינשטיין, יצחק פרלמן, עברי גיטליס, וכשרונות צעירים שלדעת המומחים אמורים להיות ממשיכי דרכם של אותם מוסיקאים ונגנים מוכשרים.

במשדר ניסו להציג „תרבות נקייה", לאנינֵי חשר יודע מה — יהורם גאון, נעמי שמר, ירדנה ארזי — אך מה לעשות — בישראל 88', חיים משה, ריטה, אריק איינשטיין, זוהר ארגוב ויהודה פוליקר הם נציגי תרבות אותנטית יותר.

אחרי 3 שעות משדר, לאחר ששפשפתי את עיני לנוכח התרבות הישראלית המופלאה, ירדתי לתל־אביב. שם, ברחוב ירמיהו, חזרתי להתבונן בראי.

טוביה בסקינד

ילד פולני המלווה בכוונות עזר מהלה מבעד למחסומי המשטרה הצרה על עולים שובתים בדרום פולין (1) ומגיע בשלום לאביו הרעב (2) עם שקית אוכל

המשחר

איזמל/תסמונת קוייל

היכן היית בזמן המלחמה

קשה שלא לשמוח לאידו של דן קוייל, הנץ הנוראי שהתחמק ממלחמת וייטנאם. התופעה של לאומנים חובבי מלחמות ושונאי זרים הששים לשלוח אנשים אחרים לקרב אינה תופעה אמריקנית בלבד, וימיה כימי המלחמות. אבל בעייתו הקטנה של קוייל מעניינת מכיוון אחר

קוייל, לא היה בג'ונגלים

לגמרי, ואליה הצטרפה השמועה התמה המופצת במערכת הבחירות האמריקנית, לפיה שרפה קיטי דוקאקיס דגלים אמריקניים בזמן המלחמה. התופעה היא, על פי המסתמן, שלב חדש בהתפרצות המוגלה הווייטנאמית היושבת על גוף האמריקנים במקום הרגיש ביותר. בשנים האחרונות החלה המוגלה לצאת אל מסכי הקולנוע, והכינו בסדרת סרטים כואבים ומרגשים, כ„צייד הצבאים", „החברים של אלכס" ורבים אחרים. עכשיו היא יוצאת אל תחום הבירור האמריקני הארבע־שנתי — מערכת הבחירות. ומי שחושב שזה ייגמר בקוייל ובקיטי נעדר דמיון יוצר.

במערכות הבחירות הבאות יתחילו בני הארבעים של היום, שהיו בתקופת המלחמה בווייטנאם בשנות העשרים שלהם, להגיע לכל מקום ומקום בפוליטיקה האמריקנית. כל מי שמחה, הפגין, שרף דגלים והצהיר הצהרות, יהיה חשוף לביקורת פטריוטית למהדרין. כל מי ששמר על עורו בדרכי חלקלקות (כאלה, על פי עדות תומכיו של קוייל, היו רבים, רבים הרבה יותר מהלוחמים עצמם), ישופד על־ידי ציידי הצבועים. מי שנכנס אל הגיהינום עצמו ויצא חי, סובל מטראומה באופן אישי מאוד, וספק אם הוא כשיר לפוליטיקה. האמריקנים, בעיקר אלה המעוניינים בקריירה ציבורית, במצב מזור — הם אינם יכולים להגן על המלחמה המיותרת והקטלנית הזו בפומבי, ואינם יכולים לצאת נגדה בפומבי. מה שנותר להם הוא פטריוטיזם ריק והמקני, וראה מקרה ג'יין פונדה, הממשיכה לסוכך על הקריירה של בעלה, טום היידן, בתרגילים בלתי מכובדים.

למרות הכל, אני מכבד את הבלבול האמריקני בנושא מלחמת וייטנאם יותר מאשר את העיקרון הישראלי, הגורס שככל שאתה אחראי למחדלי מלחמה גדולים יותר, ברמה גבוהה יותר של היררכיית האחריות, כך סיכוייך להמשיך ולהתקדם בסולם הפוליטי גדולים יותר. אבל זו כבר אופרה אחרת.

רוביק רוזנטל

ציורמצב

מדף/לביאה קטנה

הסרט נגנז, הספר נגרס

ניתן למצוא קווי דמיון בין הספר „לביאה קטנה", שיצא לאחרונה בעברית בהוצאת „עם עובד" (הספריה לעם) לבין מחבר יוסף שקבורצקי: שניהם פרחו ב„אביב של פראג", שניהם קמלו בו ושניהם גלו ממולדתם. אך דווקא בגלותם היתה להם ערנה.

סמוך מאוד ליציאתו לאור של „לביאה קטנה" בשנת 1969 הפיק הבימאי הצ'כי ואצלב גייר סרט בשם זה. את גיבורת הספר, הסרט היפהפיה אהובתו של העורך הסתגלן והמפוכח מבית־ההוצאה, גילמה בסרט אחייניתו של שקבורצקי. „מדלה, אחייניתי, לא גילמה את דמותה של לנקה סטריברנה היפה בשל קירבת משפחתה אלי", כותב שקבורצקי למתרגם הספר לעברית יהודה להב, „אלא על שום כשרונה הרב".

זמן קצר לאחר צאתו לאור של הספר במקורו בצ'כוסלובקיה ב־1969 רגו אותו השלטונות לגריסה ומחברו נאלץ לגלות לקנדה. השלטונות הסובייטו־צ'כיים, שלאחר ימי דובצ'ק, לא נזקקו לתירוצים רבים כדי לשולחו אל המגרסה. הספר, על שלוש שכבות העלילה שלו, הנשזרות זו בזו, מתאר באירוניה גלויה את תהליך קבלת ההחלטה המו"ליות בבית־הוצאה בפראג, בימי גסיסת הגבהג הצ'כוסלובקי.

מדלה דרהוקופילובה המגלמת את דמותה של לנקה, אהובתו של חשוו הסתגלן, בסרט „לביאה קטנה"

14 ימים בלבד נמשכה הקרנתו של „לביאה קטנה" עד אשר החליטו השלטונות הצ'כיים לגנוז את הסרט. מה שנותר בידי שקבורצקי הם צילומי „סטילס" בלבד, שהגיעו אליו כמו שאר כתבי־היד המגיעים מצ'כוסלובקיה לקנדה — בדרך לא־דרך.

יאיר בן

בשטח/ג'ז באילת

צלילים אלכוהוליים

הרשו לי פתיחה אישית. נוכחתי בהרבה פסטיבלים השנה, מספר שיכול לערער את בריאותו הנפשית של כל צרכן תרבות ממוצע ולגרום לו הרעלת תרבות. באילת, לשם שינוי, אני מרגיש בבית. ג'ז זה ספל התה שלי, כך שאם במקרה יוצא לכם להיות באילת בימים הקרובים ולפגוש פרצוף מחייך מאזין לאזון זה אני.

אילת, 40 מעלות בצל, הדרך היחידה לשרוד זה במקום ממוזג אבל למרות החום, והמרחק, יש כמה מטורפי ג'ז שמוכנים להגיע עד כאן, סימן שיש בה, במוסיקה הזו, משהו.

החיים באילת מתרחשים בלילה. יום שישי אחרי קוקטייל ואחרי נאום ששם את הג'ז על המפה של אילת, ואת אילת על המפה של ישראל, וחוזר חלילה ולהיפך, משהו כמו 2 אחרי החצות התיישבו ליד הפסנתר אורי פלמיירי ורייצ'י בייקר, שניים מהמוסיקאים המתארחים בפסטיבל, וניגנו. השניים לא הכירו לפני זה ונדרש גם להזכיר שהיו אחרי קוקטייל, הצחוקים שלהם נשמעו כמו משירת שרות נגד האגודה למניעת אלכוהול, אבל הצלילים שהם הפיקו ללקק את האצבעות. זה מה שחשוב כנראה, מוסיקה שרק אירוע מיוחדת או שיכרות במצב מתקדם יכולים להפיק. מקרה זה הוא אחד התשובות גבוהות, זה כנראה הקרם של הפסטיבל הזה. אפילו בניו יורק אין סיכוי שנגן סלסה ממוצא פורטוריקני, יהודי שמגנן אוונגרד יפגשו בלובי של מלון וינגנו, באילת זה קורה.

היינו יכולים להיות חלק מהג'ז הזה אם רק אבותינו היו לוקחים את הפניה שמאלה, לכיוון מרכז אפריקה, על פי חזונו הראשון של הרצל.

יוסי ועט

תמונת מצב/מלחמות במפד"ל

שאקי הדגול, נ"י

חברי מפד"ל בני עדות המזרח חוששים למעמדו של פרופ' אבנר שאקי. שאקי אמנם נבחר והוצב במקום הראשון ברשימת המפד"ל לכנסת כבר לפני שלושה חודשים, אך העיכוב בבחירת מועמד המפד"ל לכהונת שר בממשלה עתידית, מתפרש על ידי מספר חברי מרכז המפד"ל בני עדות המזרח, כאיום על מעמדו של שאקי כמספר אחד. הם כמובן רואים את שאקי כמועמד ראוי לכהונת שר. כדי לשכנע את המתנגדים לשאקי יצאו הללו בקריאה לראשי המפד"ל, בין השאר כתוב:

„הוכח כי רצונם של רוב חברי המפד"ל הוא, כי פרופ' שאקי נרו יאיר, יהיה ראש ומנהיג המפד"ל. לדאבון ליבנו, ישנם כיום רבים במפלגה החותרים ללא הרף תחת מעמדו ומנסים בכל מחיר, אמנם ללא הצלחה, להקטין ולהצניע את תרומתו של פרופ' שאקי למדינה ולעם ישראל. מספר אישים שהצלחתו של ח"כ שאקי מדירה שינה מעיניהם, החליטו למנוע מח"כ שאקי להבחר לשר, לאחר הבחירות, וזאת בתכככים ובמזימות מרושעות. אנו דורשים לכנס מיד את ציר הוועידה כדי שהם יבחרו במועמדנו לשר בממשלה. „אנו בטוחים כי רוב צירי הוועידה, כשבעים אחוז, שהם בני עדות המזרח, יבחרו באיש הדגול, איש האשכולות, ח"כ אבנר שאקי, לשר בממשלה הבאה."

„כידוע, תיק הדתות הוא המועדף ע"י המפד"ל ואנו סבורים, כי רק ח"כ שאקי ראוי לתפקיד זה, בהיותו תלמיד חכם בעל ידע רחב ומעמיק בתורה ובמשפט העברי. לא יעלה על הדעת שמר המר, החסר כל השכלה תורנית, ימשיך להיות שר הדתות כשאין לו הבנה בנושאים הנתונים באחריותו." אנו פונים למזכ"ל המפד"ל הרב יצחק לוי לכנס מיד את הוועידה בכדי לבחור את מועמדנו לחבר בממשלת ישראל..."

(חברי מרכז המפד"ל בני עדות המזרח התומכי ח"כ פרופ' אבנר שאקי שליט"א)

יורם בר

עורך „עמודאחורי": יצחק בוטון

רופאי קופת־חולים מתחילים היום בהשבתות איזוריות של בתי־חולים

רנינה מורגנשטרן

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים מתחילים היום בהשבתות אזוריות לסירוגין של בתי־חולים, במחאה על אי־מימוש „מסמך ההבנה" לגבי קיצור תורים שהגיעו אליו עם הנהלת קופ"ח לפני כחודש.

היום ישבתו בתי־החולים „ביילינסון", „קפלן", „הרצפלד" ו„שלוותה". מחר ישבתו בתי־החולים „כרמל", „סלביה", „יוספטל" ו„השרון". העבודה בבתי־חולים אלה תהיה במתכונת שבת. כשאר בתי־החולים של קופ"ח עדיין נמשכים העיצומים הרגילים — מרפאות החוץ סגורות ומנתחים מקרים דחופים בלבד.

אי־בהירות במד"א

מד"א טוענת כי המיסמך שהוצג אמש בפני המועצה הארצית של מד"א שונה ממה שסוכם עליו ביום רביעי שעבר עם משרדי הבריאות והאוצר, סיכום עליו חתמה הנהלת מד"א. הנהלת מד"א תבקש היום הבהרות ממשרד־הבריאות והאוצר לגבי סעיפים שנוספו ולא היו לטענתה בסיכום המקורי.

סכסוך בתי־חולים הפסיכיאטריים

בית־המשפט המחוזי בירושלים קיבל אתמול את טענות המדינה בדבר קיומו של הסכם מחייב בין בתי־החולים הפסיכיאטרים הפרטיים לבין המדינה. התכחשות בתי־החולים הפסיכיאטריים הפרטיים לחוזה מהווה הפרת חוק. עם זאת ביטל השופט את צו־המניעה הזמני שניתן לבקשת המדינה. כזכור קיבלה המדינה צו־מניעה במעמד צד אחד מבית־המשפט ב־25 ביולי 88', צו־מניעה המונע מבתי־החולים להוציא חולים ממוסדותיהם כפי שאיימו לעשות. משרד־הבריאות ביחד עם הפרקליטות יערער לבית המשפט העליון על החלטת השופט מצא לבטל את צו־המניעה הזמני. בינתיים פנתה היועצת המשפטית של משרד־הבריאות אל השופט מצא להמשיך ולקיים את צו־המניעה עד השמעת עירעור המדינה בפני בית־המשפט העליון.

ערכאת ערעור תיכון בשטחים עד השנה הבאה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בפרקליטות הצבאית הראשית מתבצעת בימים אלה עבודת מטה שתכליתה לקבוע את מתכונתה של ערכאת ערעור שתוקם בקרוב בשטחים המוחזקים. כתבנו הצבאי מציין כי על פי החלטת שר־הביטחון יש להקים עד תחילת השנה הקרובה, ערכאת ערעור בגדה המערבית וברצועת־עזה. החלטת שר הביטחון באה בעיקבות המלצה של בית המשפט העליון.

ערכאת ערעור שתוקם לראשונה בשטחים מאז 1967, תאפשר לנאשמים לערער על גזרי דין שיטיל עליהם בית־המשפט הצבאי באזורים אלה. בעבודת המטה המתבצעת כעת בצה"ל מכינים את הצו החדש שיאפשר את הפעלת ערכאת העירעור, וכן מתלבטים בשאלה על איזה הרכב של שופטים ניתן יהיה לערער. כן עוסקים בעבודת התקינה והקצאת המשאבים שתאפשר את הפעלת הערכאה החדשה. בשיחה עם כתבנו הצבאי אומר הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון סטרשנוב, בהתייחסו לביקורת הציבורית על מסדרת הענישה כי למרות כל התקלות הנובעות מטיפול בכמות אירועים, לא ניפגעו זכויות הנאשמים. „מי שתוקף אותנו במישור המקצועי־ערכי, ניתן להתווכח איתו, אולם חלק מהביקורת נובע מהשקפה פוליטית. כל מי שטוען נגדנו, אדרבא, שינסה לתקוף אותנו בבג"צ" אומר תא"ל סטרשנוב.

בריה"מ בונה בסיס ימי גדול בנמל טרטוס בסוריה

מפקד הלוחמה הכימית בצבא בריה"מ — ביקר בדמשק

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — בריה"מ מקימה בסיס ימי גדול בטארטוס שבדרום־מערב סוריה על חוף הים התיכון, דרומית לנמל לאטאקיה. נמל טארטוס משמש בסיס לתדלוק הצי הסובייטי — צוללות, ספינות סיור, משחתות, שולות מוקשים ונחתות — וכן למתן אספקה ותחמושת. בקרוב יספק בסיס זה שרותי תיקון ותחזוקה.

„הניו יורק־טיימס", שמסר על כך בגליונו אתמול, מציין, כי אין חידוש בעצם הפעלת המיתקנים הצבאיים הסובייטיים בנמל טארטוס, אלא בכך שבאחרונה מתנהלת בנמל זה פעילות בנייה מוגברת, שתאפשר לבריה"מ להעמיק את נוכחותה במזרח התיכון באורח ניכר. הבסיס הגדול בטארטוס יאפשר לבריה"מ להחזיק צי ימי גדול במזרח התיכון תקופה ממושכת וכן לפרוס אותו בצורה יעילה וברמת כוננות גבוהה.

בסיס ימי סובייטי

לדברי נורמן פולמר, יועץ לצי האמריקני ומומחה לצי הסובייטי, יש להתייחס אל נמל טארטוס כאל בסיס ימי סובייטי. הוא אמר, כי חיל האוויר הסובייטי, הנמצא בנמל־תעופה בסוריה, מספק סיוע ישיר לספינות המלחמה הסובייטיות בטארטוס על־ידי קיום ביון אווירי, עיקוב אלקטרוני וסיורים נגד צוללות. פולמר הביע את הדעה, כי על ארה"ב להכפיל את מאמציה להקים יותר בסיסי צי אמריקניים במזרח־התיכון.

דאגה בפנטגון

„הניו יורק טיימס" מציין, כי בבית הלבן, במחלקת המדינה ובפנטגון הובעה דאגה מפעילות הבנייה החדשה בטארטוס, שבמקביל לה חלה עליה בפעילות הימית הסובייטית באזור. פעילות זו מתרחשת בתקופה שבה בריה"מ מקצצת בפריסתה הצבאית במקומות אחרים בעולם, מטעמים תקציביים וכן כדי ליצור לעצמה דימוי חיובי יותר במערב־אירופה ובארה"ב.

מפקד הלוחמה הכימית

„הניו יורק טיימס" מצטט מקורות ישראליים ואמריקניים לפיהם ביקר באחרונה בסוריה מפקד הלוחמה הכימית בצבא בריה"מ כדי לדון בשיתוף פעולה אפשרי בייצור נשק כימי. העתון כותב, כי פקידים ישראליים אישרו, שסוריה מייצרת ראשי חץ כימיים לטילי קרקע־קרקע.

„הופעת פרס עם ירדנה ארזי — בגידה בחוק הבחירות"

יורם בר

הליכוד טוען ששמעון פרס עומד להפר הערב את חוק הבחירות בכך שבכוונתו להופיע ביחד עם ירדנה ארזי בעצרת עם בחולון. בליכוד אמרו שאם אומנם הדבר יקרה, הרי שהמערך יבזה את החוק וישים ללעג את הוראות יושב־ראש ועדת הבחירות המרכזית, השופט גולדברג.

בקורת חצות

איזור ג'ז חופשי

את הערב השני של פסטיבל הג'ז באילת פתח הטריו של גגלין. שלושה מוסיקאים ישראליים, יוצאי בריה"מ, בראשותו של הפסנתרן וצ'סלב גגלין, עולה ודיש טרי, המנגנים מוסיקה מורכבת, קשה להאזנה, מה שאפשר לכנות כאוונגארד, למרות שאיני שלם עם ההגדרה הזו. השלושה מנגנים ג'ז חופשי, משולב בהשפעות ממוסיקה קלאסית, אלקטרונית וסגנונות נוספים. התיאום ביניהם מושלם, והתוצאה, למרות המורכבות וקשיי הריכוז באוויר הפתוח של נמל אילת, מצוינת. אין ספק, שהטריו של גגלין הוא תוספת משמעותית לאוונגארד הישראלי, המצומצם בלאו הכי. כן ירבו!

בחלק של מופעי הג'ז המיובאים הרשימה שלישיית „אדומות", להקה המבצעת ג'ז קאמרי, שילוב מיוחד בין פסנתר לחצוצרה, עם יופי של זמרת — נורמה וינסטון. לא ג'ז סוחף או קצבי, אבל תענוג לחובבי הג'ז הווקאלי.

עוד שמעתי את תזמורת חיל־האוויר ואת ההרכב של כוכבי הג'ז הישראלי בהופעות סבירות. את הערב חתם אדי פלמיירי והרכב הסלסה המצוין שלו.

עוד יומיים לפסטיבל, שכבר עכשיו מסתמן כהצלחה.

יוסי ונונו

הוא פה — איגי פופ

לא, איגי פופ אינו מעוניין לומר דבר וחצי דבר על הופעתו, הראשונה מבין שתיים, הערב, בסינרמה. לא, איגי פופ אינו מעוניין לדבר על יחסיו האישיים עם דייויד בואי. לא, הוא לא חשש להגיע לכאן, אינתיפאדה או לא. „אני מופיע בכל מקום על־אדמות," אומר האורן ג'יימס אוסטרברג, שנהפך לפני עשרים שנה בערך לאיגי פופ, שנהפך למיתוס, שחור ולבש דמות כשר־רודים במסיבת־העיתונאים אתמול.

רזה, כחוש, משקפיים כהים הוא מתנסח בבהירות, לעיתים בצורה קיצונית, לעיתים גם פרובוקטיבית. הוא הזכיר את שמעון פרס באחד משיריו האחרונים. „השם צלצל לי פיוטי כזה, אתם יודעים," הוא מסביר. הינה, גימיק חדש למערכת הבחירות.

בעניין הביקורות אין הוא מודאג. קודם כל, משום שמדובר במשחק מכור ויבואו לראותו בעיקר מעריציו המושבעים. אבל אם תהיה ביקורת קטלנית, הוא לא יתרגש. „אני קורא ביקורות במטרה ללמוד מהן ולשפר. לעיתים, בעקבות קריאה ראשונה, אני מתרגז ואומר לעצמי, שיילך המבקר הזה להודיין. אחרי חמש דקות, כשאני נרגע, אני אומר לעצמי, שאולי יש משהו בדבריו."

עופר ניר

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת המנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מבנור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

במלאת שלושים לפטירת חברנו היקר

חיים חבר ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
היום, יום שני, 29.8.88, בשעה 15.00
ובשעה 21.15 נתכנס בחדר האוכל ונעלה קוים לזכרו

המשפחה וקיבוץ גזית

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
אירית כהן ובני משפחה
במות האם

זלוטה אומנסקי

אבלים: חברי קיבוץ מגן
החלוויה תתקיים ביום שלישי,
פרטים בטל. 057־83211, 057־83259

ביום השנה למותו של חברנו

יצחק הדר ז"ל

ועשרים שנה לנפילתו של בנו הלל ז"ל
התייחדנו עם זכרם בבית העלמין
ביום ראשון, 28.8.88

המשפחה
ובית כפר מסריק

צלצול מהיר

אלישבע אילון

הרב חכם, שהתמודד נגד הרב לאו:

הקב"ה מפרסם כל אדם בזמנו

הצגת מועמדות לרב הראשי של תל־אביב, למרות שידעת שסיכוייך מול הרב לאו קלושים.

הקדוש ברוך הוא בוחן בני־אדם. אני נבחנתי באור־עקיבא כמעט עם כל אחד ואחד. יש לי 37 מסמכים שהצגתי למועמדות, 20 מתוכם מדברים עלי כעל רב גאון גדול בתורה. שבעה אחרים הם מסמכי הסכמה על ספר שלי, שייצא לאור בעוד חודשיים, „זהב מנחם", שהוא פירושים על ספר בראשית ושמות וגם עוסק בשולחן ערוך. רבנים וידידים ביקשו ודחפו אותי להציג מועמדות. שש שנים הייתי רב של עשרת אלפים תושבים, של 12 עדות, והתעסקתי בקירוב לבבות. חשבתי שהטובה הזאת יכולה להתפשט בציבור רחב יותר. יש בתל־אביב מקרים רבים של עגונות וצריך לשם כך רב עם נפש.

אולי רצית גם להעלות את שמך על המפה.

לא, רק כדי להושיט עזרה. לרב באור־עקיבא או בתל־אביב יש אותו ערך. הקדוש ברוך הוא מפרסם כל אדם בזמנו. אני רק שמעתי בקול ידידי, ועכשיו, שהתבררו התוצאות, אני מקבל אותן באהבה וכבר הספקתי לברך את הרב לאו.

אור־עקיבא לא תהיה קטנה עליך מהיום?

חס וחלילה. כל זמן התמודדותי עשיתי את עבודתי. נשקתי לילדים. עכשיו, לפני ראש־השנה, אני הולך לכל הגנים ותוקע לילדים בשופר.

יש אומרים, שלהתמודדות שלך היה מקום רק כדי שהרב לאו לא יהיה מועמד יחיד.

אין בכך שמץ אמת. התמודדתי על חסדי הקדוש ברוך הוא בלי שום גב או מפלגה. בכוחות עצמי הגעתי לליבו של כל אחד ואחד. זה נכון, שהתפקיד היה קצת הרבה תפור על הרב לאו, אבל כל זה כבר עבר. עכשיו אני רוצה לנוח ולהתכונן לקראת הימים הנוראים.

ח"כ צבן: על הממשלה לבחון רצינות הודעותיו של אבו־שאריף

„ממשלת ישראל, לובשת בשבועות אלה, מראה של יצור מיתולוגי, דמות בת יענה דו־ראשית הטומנת את שני ראשיה בחול ומסרבת להעמיד במבחן את התמורות המתרחשות בתנועה הלאומית הפלשתינית". — אומר ח"כ צבן. צבן מוסיף כי „הדרך היחידה לבחון רצינות הודעותיו של אבו־שריף, דובר אש"ף, היא על ידי הודעה מוסמכת של ממשלת ישראל, כי אם תתייצב הנהגת אש"ף בפומבי מאחורי הודעות אלה, ותכריז על הכרתה בישראל — ועל קבלתה את החלטת 242 בדבר זכותה של ישראל לגבולות מוכרים ובטוחים — תראה בכך ישראל בסיס להידברות בין שני הצדדים. על ישראל, יהיה לתבוע כתנאי לפתיחת מו"מ, הפסקת מעשי הטרור ולהתחייב לאפשר לתושבי השטחים, פעילות פוליטית לגיטימית לביטוי שאיפותיהם הלאומיות.

„אם תמשיך הממשלה בעמדת הבלבול והסירוב שלה היא תואשם בהחמצת סיכוי אפשרי לשלום שישים קץ למעגל הדמים הנורא והיא תואשם בבידודה בזירה הבינלאומית" — אומר ח"כ יאיר צבן.

פרס: הליכוד סילק חוסיין מהתמונה והכניס האינתיפאדה

עתי"ם

„הליכוד" סילק את המלך חוסיין מהתמונה והשאיר את האלטרנטיבה של ערפאת ואש"ף כפרטנרים למו"מ" אמר אמש רה"מ ושר החוץ ש. פרס באסיפת בחירות מטעם המערך בקולנוע „הדר" ברחובות. פרס הצהיר, שרוב־רוב יהודי על רוב השטח מאשר כל השטח ואובדן הרוב היהודי בישראל. לדעתו, רצועת עזה רק מחלישה אותנו ואיננה מחזקת את ישראל. הוא הציג את עמדות המערך מול עמדות הימין — הכולל לדעתו את כל המפלגות החל מהליכוד וכלה בכהנא. המסר של הליכוד הוא אינתיפאדה לעשר שנים, אמר פרס, וציין שגם בתוך הליכוד מתחילים להרגיש שהאדמה בוערת תחת רגליהם. הוא לגלג על רעיון הטרנספר של רחבעם זאבי באומרו, שהוא רוצה „שהערבים יטרנספרו את עצמם לדעת מרצון," והטעים שהליכוד אובד עצות, לא יודע מה לעשות „והדבר הזקוף היחיד אצלם הוא הלשון". פרס הוסיף: אני מאשים הליכוד שטירפד הסיכוי למו"מ לשלום על פי הסכם לונדון.

ביום השלושים למות חברנו

צבי ידון ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שני, 29.8.88,
בשעה 21.15 בחדר האוכל

המשפחה
ובית כפר מסריק

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו

שמואל שמואלי ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה ביום שלישי
י"ז אלול תשמ"ח 30.8.88 בשעה 17.00
טכס אזכרה לזכרו ייערך ברחבת בית הקברות
מיד לאחר גילוי המצבה.

קיבוץ שער העמקים

בחירות 88

יורם בר

„לעבור ממגננה למתקפה"

ח"כ צבן מחתים על עצומה למען הגימלאים

במעמד ראש רשימת מפ"ם לכנסת, ח"כ יאיר צבן, ונציג מפ"ם בעיריית תל־אביב, אריה צוקר נפתח אתמול מבצע החתמה ארצי על עצומה הקוראת לממשלה להעלות את קצבת הזיקנה ב־25 אחוז.

מבצע ההחתמה נפתח בהקמת דוכנים ליד בתי דואר מרכזיים שם נוהגים הגימלאים לפדות את דמי הביטוח הלאומי בסוף החודש.

עם פתיחת המבצע אמר ח"כ יאיר צבן: „הגיע הזמן לעבור ממגננה למתקפה בכל מה שנוגע לזכויות הגימלאים בארץ. העובדה המצערת היא שבשנים האחרונות התמקדו מירב המאבקים בנושא הגימלאים בניסיונות להדוף ולבלום גזירות שזומם האוצר להטיל על הגימלאים, אך מעט מאוד נעשה כבדי לקדם את זכויות הגימלאים".

צבן הוסיף, כי בישראל רמת ,הקיצבה' נמוכה באופן משמעותי מזו המקובלת בארצות אירופה לפי כל קנה מידה של השוואה.

„על כן אנו תובעים לשמור על הערך הריאלי של גמלת הביטוח הלאומי. ולנקוט במהלך תלת שנתי של העלאת הקיצבה הבסיסית ב־25 אחוז, מ־16 אחוז ל־20 אחוז מהשכר הממוצע", אמר צבן.

„התחיה": לגרש ולהרוג

תנועת התחיה דורשת לגרש כ־1200 מראשי האינתיפאדה כאמצעי להרתעת תושבי השטחים. דרישה זו הועלתה במסיבת עיתונאים שערכה אתמול „התחיה", בה הציגו ראשי התנועה את תוכנית ה„אנטי־אינתיפאדה" שלהם.

במסגרת תוכניתם למאבק באינתיפאדה תבעו ראשי „התחיה" מתן הוראות ברורות לחיילים לירות על מנת לפגוע גם כאשר לא נשקפת סכנת חיים. עוד תבעו להוציא אל מחוץ לחוק ולגרש את כל פעילי הוועדות העממיות הפועלות בשטחים, לסגור לגמרי את השטחים בפני התקשורת, להגדיל מגבת כוח האדם של השב"כ כדי שיטפל גם בהפרות הסדר, להפעיל עונש מוות למחבלים ולשחרר את עצורי המחתרת. כן תובעים ב„תחיה" קביעת תקנון שיקבע באילו מקרים יגורשו מפרי סדר. מדובר גם בגירוש מיידי אבנים במקרים מסויימים.

ראשי „התחיה" הודיעו, כי לא יפעלו למען פסילת רשימתו של כהנא כל עוד לא תיפסל הרשימה המתקדמת וסירבו לומר מה תהיה עמדתם בקשר לפסילת „כך" אם „המתקדמת" תיפסל. לדבריהם מסייע כהנא לשמאל הישראלי והם מסתייגים מחלק גדול ממסריו.

באשר ליחסם לטרנספר אמרה גאולה כהן: „אין פה בעיה של שיקול דעת מוסרי, זה בוצע במאה הזאת במקומות שונים, אבל היום זה לא ריאלי. יחד עם זה, ,התחיה' מדברת מאז ומתמיד על פתרון בעיית הפליטים בארצות ערב". היא הסבירה, שתביעתם לסיפוח מיידי של השטחים אינה כוללת מתן אזרחות ישראלית לתושביהם.

ח"כ יובל נאמן טען, שמי שמצביע ליכוד תורם את מחצית קולו לממשלת אחדות שתבלום את כל יוזמות הליכוד. מטרת „התחיה" לפי נאמן היא לקדם את המצב בשטחים באמצעות „ממשלה לאומית". לדבריו, המערך והליכוד שסקים בהטעיית הציבור. המערך, שמוכן להידבר עם פלשתינים עוד יתאים את עצמו למפ"ם ולר"צ ויהיה מוכן להידבר עם אש"ף. ואילו הליכוד, שמכריז על אף שעל ויוצא למבצע „אנחנו על המפה", לא שינה את מפת ההתיישבות בארבע השנים האחרונות.

לדעתם גם המפד"ל התמתנה מרי וחנן פורת משמש כעלה תאנה לזבולון המר.

בשורת ר"צ: מוכרים בלבד

תנועת ר"צ הציגה אתמול את תוכניתה הכלכלית שבמרכזה תביעה להורדת שערי הריבית, מכירת חברות ממשלתיות לקונים פרטיים ורפורמה מרחיקת לכת במשק ההסתדרותי. התוכנית החברתית, כך נמסר, תוגש בנפרד בשבוע שבועיים.

ח"כ דדי צוקר הציג את הקשר שבין הנושא המדיני לנושא הכלכלי. „נשתמש בארגומנט הכלכלי כדי להמחיש לציבור את הצורך בהסדר מדיני", אמר.

צוקר הגדיר את שאלת הריבית ככשלון הגדול ביותר של מדיניות בנק ישראל בשנתיים האחרונות.

במקום מרכזי בתוכניתו הציב את עיקרון מכירת החברות הממשלתיות לאזרחים. צוקר סייג את מכירת החברות הממשלתיות בכך שלא ימכרו יותר מ־50 אחוז לאזרחי חו"ל, ישאירו „מניות זהב" עם זכות וטו במפעלים חיוניים ולא ימכרו נכסי טבע כקרקע ומקורות מים.

בעניין מניות הבנקים שוללת ר"צ את הלאמת הבנקים בידי הממשלה ותובעת לתת את זכות ההצבעה לבעלי מניות רכוש בבנקים. „אם הבנקים לא יפרשו ניהם חקיקה בעניין", אמר צוקר.

ח"כ רן כהן הציג את עיקרי מדיניות ר"צ ביחס למשק ההסתדרותי. כהן טען שהמשבר, שהיה הפוליטיזציה, של המשק ההסתדרותי. „יש בה גם התחמקות מאחריות של אבות השיטה, ראשי ההסתדרות, שהטילו את האחריות על מנהלי ,כור'" — הוסיף.

כהן הציע להפריד את המשק ההסתדרותי מהפוליטיקאים ולהעביר את ניהול ההסתדרות למוסדות הנבחרים של ההסתדרות. עוד תבע חובת דיווח על העסקה במפעלי חברת העובדים.

210 פלשתינים נהרגו ו־5600 נפצעו מאז תחילת האינתיפאדה

נתונים אלה מסר רבין לממשלה והודיע כי יתנגד לחקיקה שתמנע מתושבי השטחים אפשרות לפנות לבג"ץ ● שרי הליכוד והמפד"ל חידשו מתקפתם על מערכת הביטחון

מוטי בסוק

מאז תחילת האינתיפאדה נהרגו בשטחים 210 פלשתינים ונפצעו 5600, דיווח אתמול לממשלה, שר הבטחון יצחק רבין. במהלך הישיבה הדגיש רבין כי יתנגד לכל חקיקה שתמנע מערבים תושבי השטחים את האפשרות לפנות לבג"ץ, (כולל בנושא הגרושים).

גורמי בטחון מסרו, כי חוסר הוראות של תושבי השטחים ביחס לעתידם גורם למתיחות ומבוכה ולגלים החדשים של האינתיפאדה.

השרים קורפו ושפירא תמהו כיצד מערכת הביטחון לא מצליחה להתגבר על האינתיפאדה. במיוחד הם תמהו כיצד צה"ל לא מצא פתרון לבעיית זורקי האבנים.

שר־הביטחון חזר על עמדותיו הידועות והביע תקווה כי כדורי הפלסטיק, הנשק החדש שבידי חיילי צה"ל, יפתרו חלק מהבעיה. הוא ציין, כי יש מגבלה בכדורים אלה. מטווחים קצרים הם מסוכנים.

משה קצב טען, כי המשטרה וגורמי הביטחון צריכים לשנות את ההיערכות שלהם עקב התגברות מעשי החבלה ונסיונות הפיגוע גם בתחומי הקו הירוק. הוא הזכיר את הפיגועים האחרונים בחיפה וקרית־טבעון, צלבי הקרס ונסיונות החטיפה. „הדברים פוגעים בתחושת הביטחון של אורחים שלווים. התגברות מעשי אלימות כלפי יהודים עלולה להביא לאלימות גם כלפי ערבים, כפי שקרה לצערנו באור יהודה".

אריק שרון עקץ את רבין: בכל ישיבה אתה מפרט את הקשיים שיש לך במילוי תפקידך. תביא איתך לממשלה את כל בעיותיך ואנחנו נחליט ונעזור לך. שרון טען כי המצב בארץ הולך ומחמיר. מה שקורה בכפר־סבא, שלוש דקות מקלקיליה, חמור. צריך לנקוט בצעדים. המצב של זריקת אבנים לא יכול להימשך. צריך לשנות את החוק כדי שיהיה קל יותר להתמודד עם הבעיות בשטחים. הוואקף בירושלים מתחזק. יש לו מעמד מיוחד בעיר. הוא כביכול פועל לשקט בהר הבית ובתמורה ישראל לא פותחת את המנהרה כמחלוקת בוויה דולורוזה לתיירים.

שרים היסטריים ומפוחדים

יעקב צור נחלץ לעזרתו של רבין: „מידי שבוע אני שומע בממשלה זעקות של שרים היסטריים ומפוחדים מהליכוד. הם נשמעים מבוהלים מהמצב. הם גם מנסים להיות למטכ"ל העוסק בשאלות כדורי פלסטיק ואסטרטגיות של אבנים במקום לנסות וללמוד את משמעות המצב, ולחזק את כוח העמידה...".

שמיר: „אני מבקש להוציא את הביטויים מפוחדים והיסטרים מן הפרוטוקול".

צור: „הוצאה מן הפרוטוקול אינה משנה את המציאות. הגיע הזמן שתבינו כי זהו מאבק מתמשך שאין לו מתכוני פלא. הצבא צריך להרגיע, למנוע מהומות, אך הכרחי ליצור סיכוי למהלך מדיני. כדאי שתצאו מהבהלה ותחזרו לפרופורציות. את צה"ל לא ינצחו לא באבנים ולא בבקבוקים. אני מאושר שקציני צה"ל והרמטכ"ל הם גם שומרי הנורמות והחוק, זה רק לזכותם שהם אומרים שאם צה"ל לא ישמור חוק ונורמה, הוא יהפוך לכנופיה. ואת זה הם נאלצים לומר מול ביטויים של שרים בממשלה".

בהמשך טענו שרים מהליכוד, כי האמירה של האלוף מצנע בוושינגטון, כי הפתרון לאינתיפאדה הוא מדיני ולא צבאי, עודדה את הפלשתינים.

במהלך הישיבה אירעה תקרית חריפה בין השרים פרס וארנס. יוסקה שפירא ביקש כי רה"מ ושר־החוץ ידווחו לממשלה על העימות עם ארה"ב בנושא הגירושים. שמיר סירב בתוקף ופרס אמר, כי הכל כבר פורסם בעיתונות.

כאן נכנס לתמונה השר ארנס: „הפרסומים בעיתונים ניזונו מההדלפות של משרד־החוץ".

על כך הגיב פרס, שעבר לאוקטבות גבוהות: „חוצפה להגיד זאת. המטה שאתה עומד בראשו (מטה הבחירות של הליכוד) הדליף".

כן לרב לאו בעזרת נשים

הרב ישראל מאיר לאו, רבה הראשי של נתניה, נבחר אתמול לכהונת הרב הראשי האשכנזי של תל־אביב.

בבחירות שנערכו בבית המועצה הדתית בתל־אביב זכה הרב לאו ב־21 קולות, לעומת 5 קולות שקיבל מתחרהו, הרב מנחם חכם.

הוועדה הבוחרת את הרב הראשי לתל־אביב מונה 30 חברים, מהם 10 גבאי בתי־כנסת, 10 חברי המועצה הדתית ו־10 נציגי עיריית תל־אביב. מתוך 30 בעלי זכות הבחירה הצביעו 28. נעדרו איבי נתן ומיקי מזר השוהים בחו"ל.

בעיקבות ניצחון במאבק המשפטי שניהלה נעמת אושרה, כזכור, השתתפותן של 5 נשים בגוף הבוחר ו־4 מתוכן מימשו זכות זו. (צילום: מאיר פרטוש)

שרון: ישראל יכולה להסתדר גם ללא הסיוע הכלכלי האמריקני

כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־התעשיה־והמסחר, אריאל שרון, אמר אתמול בפגישה עם עוזרי סנטורים מארה"ב המבקרים בישראל, שעל ישראל לוותר על הסיוע האזרחי האמריקני. לדבריו, הדבר חשוב לתדמיתה של ישראל, והיא יכולה להסתדר בלי הסיוע הזה, ומבלי שתחוש כל העת שהיא חייבת משהו תמורת הסיוע.

השר שרון אמר, כי ישראל אינה יכולה לוותר על הסיוע הצבאי האמריקני אולם הוסיף, כי ישראל מחזירה תמורת הסיוע הצבאי לפחות דולר אחד מכל דולר ואף למעלה מזה.

שר־התעשיה הטעים, כי הפסקתו של הסיוע האזרחי מארה"ב תחייב את הממשל האמריקני לעודד משקיעים אמריקניים להשקיע בישראל.

בהתייחסו לאיומים שהושמעו בארה"ב ביחס לביטול ההעדפות הניתנות לישראל בנושא המסחר והמכס, אם יתברר בבדיקה הנערכת כעת שישראל אינה שומרת על זכויות האדם בשטחים, אמר השר שרון: „זאת התפתחות מסוכנת של עירוב שיקולים פוליטיים עם כלכליים. ידוע לאמריקנים שארגוני העובדים בשטחים אינם דווקא ארגונים תמימים, אלא מהווים גם את הזרוע הפוליטית של אש"ף. כשמדובר בקיומה של ישראל, אנחנו ננקוט בכל האמצעים לשמור על קיומנו".

שר־התעשיה גילה, כי הוא מתכוון להיפגש ולדון בעניין זה עם שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג.

● צוללנים הצילו 23 מלחים, שנלכדו בצוללת פרואנית טבועה ושהו בה יותר מ־24 שעות, לאחר שהתנגשה בספינת דיג יפאנית. שבעה מתוך 52 אנשי הצוות, ביניהם הקברניט, נספו בתאונה.

תחנת כוח סולרית ראשונה מסוגה בארץ תוקם באילת

כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת השרים המיוחדת לענייני הנגב החליטה אתמול להקים תחנת כוח סולרית ראשונה מסוגה בארץ בצפונה של העיר אילת. תחנת כוח זו, שאת הקמתה יזמו שר־האנרגיה משה שחל ושר־המסחר־והתעשייה, אריאל שרון, היא בעלת כושר ייצור גדול בהיקף מסחרי.

תחנת הכוח החדשה תוקם בהשקעה של 82 מיליון דולר ותהיה בעלת כושר ייצור של 30 מגוואט. היא תשתרע על שטח של 1000 דונם.

הקמת התחנה התאפשרה אתמול לאחר שחברת החשמל הסכימה לרכוש את החשמל שייוצר בתחנה החדשה במחיר של 9 סנט לקילוואט־שעה, לעומת מחיר ממוצע של 7 סנט הנהוג בארץ.

ועדת השרים התבקשה גם לאשר את המלצת שר האנרגיה שהתחנה תתרום להגברת היצוא של רכיבים מתוצרת חברת „לוז", בשווי של 12 מיליון דולר.

השר שחל הודיע אתמול עם קבלת ההחלטה בוועדת השרים, כי יש בדעתו לזרז את תהליכי ההקמה של תחנת הכוח הסולרית באילת. ישראל הופכת עם הקמת תחנת הכוח החדשה למדינה היחידה בעולם המייצרת חשמל מהשמש בכמויות מסחריות.

כפי שנודע, מגלות ארצות רבות בעולם עניין בפרויקט הישראלי החדש. השר שחל גילה אתמול, כי קיים סיכוי לייצא תחנות דומות בעתיד הקרוב גם להודו, למצרים ולמקסיקו.

ועדת השרים לענייני הנגב קיבלה אתמול גם את הצעת השרים שמעון פרס וגד יעקבי, לקבוע את העיר באר־שבע כאיזור פיתוח א' למפעלים עתירי ידע, לפי חוק עידוד השקעות הון. כמו־כן אישרה הוועדה את סלילתם של מספר כבישים חדשים ברחבי הנגב.

המשכים

בר־לב: לא יהיה מו״מ

(המשך מעמוד ראשון)

כל תשובה בתוך רבע שעה, וניתק את השיחה. פרקליטו של אביטן, עו״ד דוד יפתח, סיפר לכתב עת״ים, כי אביטן התקשר לביתו בשעות הצהריים ואמר לו, כי הוא מוכן להסגיר עצמו, אם ימלאו אחר תנאיו.

מה פה, יפאן?

„אני בהחלט חושב שהוא צריך להסגיר את עצמו, ואם יש לו תביעות, יעלה אותן והן ייבדקו. אם יסגיר עצמו, אוכל להבטיח לו שלא יאונה לו כל רע. אם לא יסגיר עצמו, איני יודע כיצד זה ייגמר" — אמר בר־לב.

על השאלה, אם ברעתו לשקול התפטרות, בעקבות דרישה כזו, שהועלתה אתמול, ענה בר־לב: „זוהי שאלה בלתי־רלוונטית ואני לא מקבל גישה כזו. מה אנחנו, יפאן, שאם יש תאונת מטוס אז שר התחבורה מבצע חרקירי?"

יש לו מה להפסיד

מפכ״ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס אמר אתמול, כי חלק ניכר מכוחות המשטרה עוסק במאמץ ללכוד את אביטן, הן באמצעים מבצעיים והן בפעילות מודיעינית. „אנחנו מפעילים את כל הכלים העומדים לרשותנו כדי לאתרו ולתפסו. אין זה נכון שאין לו מה להפסיד. יש לו מה להפסיד — את החיים שלו", אמר המפכ״ל.

„הרצל אביטן, אני קורא לך להסגיר עצמך למשטרה. אתה לא פסיכופאט, אלא בן־אדם פיקח. הפעם לא נוכל לוותר. אם אתה רוצה לחיות ולא להתאבד — התייצב מייד בתחנת המשטרה הקרובה" — כך קרא אתמול לאביטן תת־גונדר יצחק גיר, מ מ ניצב שירות בתי־הסוהר.

אבטחה למועדים להתנקשות

נודע, כי מעת בריחתו, מאבטחת המשטרה, במשך 24 שעות ביממה, עשרה אנשים שונים, לגביהם סבורה המשטרה, כי קיימת אפשרות סבירה שהוא ינסה להתנקש בחייהם. שמירה משטרתית מוגברת הוצבה אתמול באולם בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בפתח לשכתה של נשיאת בית־המשפט, השופטת חנה אבנור, ובפתח חדרה של התובעת עו״ד פנינה רבורין, שייצגה את המדינה במהלך משפטו של אביטן בקשר לרצח מנהל בית־המעצר של כלא רמלה, רוני ניצן. במהלך המשפט, איים אביטן על רבורין במילים: „בגללך לבן שלי אין אמא. אני אדאג שגם לילדים שלך לא תהיה אמא."

השופטת אבנור יושבת בראש הרכב של שלושה שופטים, האמורים למסור בימים הקרובים את פסקי־דינם של אביטן ואנג׳ל, המואשמים ברצח אכזרי ביותר של חיים שושן, באגף רקפת בכלא רמלה.

יברח דרך טאבה?

אמצעי ביטחון מוגברים ננקטו אתמול במסופי הגבול באילת, כאשר גברה השמועה, שאביטן ינסה לצאת מהארץ דרך מסוף־הגבול בטאבה.

חקירת הסוהרים

אנשי ועדת החקירה המיוחדת וחוקרי מודיעין בכירים של משטרת ישראל תחקרו אתמול את כל הסוהרים בכלא באר־שבע, ובמיוחד את אלה שהיו בתפקיד בעת הבריחה, כדי לנסות לאתר את הסוהר, שעל־פי החשד סייע לאביטן להשיג את האקדח. נבדקת אפשרות, שהאקדח נשתל בתאו של אביטן על־ידי אחד הסוהרים, כאשר הוצא אביטן לטיולו כשבת.

קצינים בכירים בשב״ס רואים את המחדל העיקרי בעובדה, שהוקצין שהוציאו לטיול אפשר לו לחזור לבד לתאו, לקחת, כביכול, תרופות הרגעה. תת־גונדר גיר אמר: „בהנחה שאכן אפשרו לאביטן לשוב לבד לתאו, מדובר במחדל חמור. ברור, שאסור לאסיר מסוגו של אביטן להסתובב לבד, אפילו שנייה אחת, בתוך הכלא."

בר־לב אמר: „היתה פה הפרה חמורה של הכללים, שכן היה ידוע, שאל אביטן חייבים לגשת תמיד שני סוהרים."

בר־לב הורה אתמול לנציב שירות בתי־הסוהר, גונדר לוי שאול, לקצר את שהותו בחו״ל ולשוב ארצה בהקדם.

שיעמוד על שלו

חברתו של הרצל אביטן בשנתיים האחרונות, מיכל עבאדי, אמרה: „אני מציעה לאביטן, שקודם יקבל את מה שהוא צריך, ורק אז יסגיר את עצמו, לא לפני כן. שיעמוד על שלו, כי הוא חי בתנאים מאוד קשים כבר שמונה שנים. אני לא חושבת שהרצל מסוכן, הוא לא מסוגל לפגוע באף אדם."

עורכי־הדין לא הגישו לדיון על הגירושים

עת״ים

שתי הוועדות המייעצות, אשר בפניהן נדונה עתירת 15 תושבי יהודה ושומרון, שקיבלו לאחרונה צווי גירוש, רואות בחומרה רבה את עובדת אי־הגעתם של עורכי הדין הערבים והישראלים המייצגים את העותרים לדיון שהיה אמור להתקיים בכלא ג׳ונייד בשכם.

ממקורות צבאיים. נמסר, כי הוועדות יביאו את הדברים החמורים בפני לשכת עורכי הדין לשם נקיטת צעדים נגד עורכי הדין שלא הופיעו לדיון. הוועדות המייעצות רואות באי־הגעתם של עורכי הדין משום זלזול בוועדות ובלקוחות עורכי־הדין. יחד עם זאת וכדי לא לפגוע בעותרים נידחה הדיון לימי ג׳ וד׳ הקרובים, זאת למרות אי התייצבות עורכי הדין לדיון.

תחילתו של העניין היתה בהודעת עורכי הדין הבוקר שלא יגיעו לכלא הצבאי בשכם משום העוצר המוטל במקום. עם קבלת ההודעה נערך צה״ל בהתאם. הכוחות בשטח תודרכו לאפשר מעבר לעורכי הדין בכל דרך שיבחרו ואף ללוותם, אם ידרשו זאת, על מנת לאפשר להם להגיע לדיון הראשון בעניין עתירת המגורשים בפני הוועדות המייעצות.

המקורות הצבאיים מדגישים, כי למרות נקיטת הצעדים בצה״ל ותדרוך הכוחות לא הופיעו עורכי הדין לדיון.

הטילו עוצר למנוע אזכרה בבית־גאלה

כתב „על המשמר"

„נדהמתי להיווכח עם בואי בשבת לבית גאלה להשתתף בטקס אזכרה בכנסיית הכפר, במלאות ארבעים יום למותו של גרייס קנקר, שנהרג ע״י חיילי צה״ל, שהוטל עוצר בכפר כדי למנוע את קיום האזכרה וגם הכניסה אליו נאסרה". — כותב לטיף דורי לשר הבטחון. „מעשה בלתי אנושי זה מוכיח את איבוד העשתונות וקוצר החושים של שלטונות הכיבוש. אם אתם פוחדים גם מן המתים, זה סימן שהכיבוש מתקרב לקיצו".

הדברים כלולים במברק המחאה ששיגר מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלסטיני אל שר־הבטחון יצחק רבין.

ישראל זועמת על הסכמת ארה״ב לבדוק אפליית עובדי השטחים

דליה שחורי (ארה״ב)

וושינגטון. — הממונה הזמני על שגרירות ישראל בוושינגטון, עודד ערן, הביע שלשום צער, על שנציג המסחר האמריקני הסכים לבדוק את התלונות שהגיש הוועד הערבי־האמריקני נגד אפליה, בקשר להעסקת העובדים הפלשתינאים מן השטחים בישראל. ערן הבהיר, כי מדובר בגוף פרו־ערבי משוחד, ונציג המסחר היה צריך לדחות על הסף את התלונות שהגיש גוף זה.

המשטרה: ייתכן שהילד מקרית־טבעון נפל קורבן לרוצח מטורף

עם זאת נבדקת אפשרות שהרצח בוצע על רקע לאומני ● הצעיר שנעצר לאחר הרצח ישוחרר היום מחוסר ראיות

קובי מנדל

חקירת רצח הילד חנן זגור מקרית־טבעון נמשכת בכל הכיוונים. מהמשטרה נמסר, כי טרם הוברר מה היה המניע לרצח ולכן קיימות עדיין שתי אפשרויות. האחת — שהרצח בוצע על רקע לאומני, והאחרת — שהילד נפל קורבן לרוצח מטורף וכי המעשה אירע, איפוא, על רקע פלילי.

הצעיר שנעצר מייד לאחר הרצח אשר מתגורר בקרבת מקום בקרית־טבעון ישוחרר היום לאחר שלא נמצאו כל ראיות נגדו. הצעיר ששמו לא פורסם נעצר בשל עברו הפלילי.

חוקרי הצח״ם בראשות רפ״ק יצחק טיילר המשיכו אתמול באיסוף מימצאים בזירת הרצח והסתייעו בחקירתם בכלבי גישוש ובגששים. בידי המשטרה מספר ממצאים עליהם הוטל איפול כדי למנוע שיבוש מהלך החקירה.

בשכונתו של חנן זגור שורר מתח רב והרוחות עדיין סוערות. הורים מנעו מילדיהם מלצאת מהבתים פן יאונה להם רע.

המועצה המקומית בקרית־טבעון העמידה אתמול לרשות ילדי השכונה פסיכולוג ששוחח עימם במועדון השכונתי. במהלך הפגישה נתבקשו הילדים להביע בציור ובדרמה את תחושותיהם בעקבות הרצח. מהשיחות עם הילדים התברר, כי אין בליבם רגשי נקם על רקע לאומני. הפסיכולוג קיים גם שיחות עם הורי הילדים והינחה אותם להמשיך ולנהל את חייהם כרגיל.

פנחס פיום, מחנך במוסד חינוכי נהלל שתחת חלון דירתו שבקומה הראשונה ברחוב אירוס 12 בוצע הרצח, היה ברחבת הכניסה לבנין המגורים בעת שאירע הרצח. הוא סיפר, כי שיחק אותה עת על הדשא עם נכדיו ולא שמע דבר. רק כשהחלה התכונה באזור בעקבות גילוי גופת הילד בידי נהלל דוידוביץ, התברר לו כי בוצע רצח מתחת לחלון ביתו.

אבשלום קיל, מנהל בית הספר בו למד חנן זגור ומחנכת כיתתו תקוה בריסק סיפרו אתמול, כי חנן הצטיין בטוב ליבו ובעזרתו לזולת.

„לא יעלה על הדעת שיהודי מסוגל לבצע רצח נתעב כזה"

אמר ח״כ אמנון לין בהלוויית הילד חנן זגור

קובי מנדל

„למה הלכת לי בנו" — זעקה אתמול מרסל זגור על קברו של בנה חנן בן ה־8 וחצי שנרצח שלשום סמוך לביתו שבקרית־טבעון.

מאות מתושבי קרית־טבעון ליוו אתמול למנוחות את חנן זגור בבית־העלמין של הקריה. ח״כ אמנון לין, שייצג את הכנסת, הביע זעזוע על הרצח הנתעב ולקול קריאות מחאה של קומץ מאנשי תנועת „כך" אמר, כי אין לטעון שהרצח בוצע על רקע לאומני לפני שהמשטרה השלימה את חקירתה. „מסביב לקרית־טבעון מתגוררים בדואים רבים והם נלחמים יחד איתנו במלחמות ישראל", אמר ח״כ לין והוסיף, כי „לא יעלה על הדעת שיהודי, גם אם אינו שפוי בדעתו, יבצע רצח נתעב כזה של ילד קטן". דבריו שוסעו בקריאות „אין אמונה בערבים" ו„עכשיו נפתחה המלחמה". האם מרסל זגור התמוטטה לאחר מסע הלוויה ואיבדה את הכרתה. אמבולנס של מד״א פינה אותה מהמקום.

עודף של 80 מיליון דולר לרשות השידור שתקציבה אושר אתמול

200 עובדים פרשו מהרשות בשנים האחרונות והשכר נשחק ב־6 אחוזים לעומת שכרם של עובדי המדינה ● השרים מתחו ביקורת חריפה על הטלוויזיה

מוטי בסוק

הממשלה אישרה אתמול, באיחור של שמונה חודשים, את תקציב רשות השידור לשנה הנוכחית, העומד על 169.8 מיליון ש״ח. אורי פורת דיווח לממשלה על עודף של 80 מיליון דולר בקופת הרשות, שהם 80 אחוז מכלל תקציבה השנתי.

כצפוי, נמתחה ביקורת חריפה על הטלוויזיה, ופחות על „קול ישראל", לעומת זאת שיבחו השרים את הטלוויזיה והרדיו בערבית. השר רבין מתח ביקורת חריפה על יחסה של הטלוויזיה לצה״ל. בעד אישור התקציב הצביעו 13 שרים, 2 (שחל ושריר) הצביעו נגד, ואילו יוסקה שפירא נמנע מהצבעה.

אורי פורת התפאר בפני השרים, כי 200 מעובדי רשות השידור פרשו בשנים האחרונות וכי מול גרעון תקציבי של 12 מיליון דולר לפני 4 שנים, יש עכשיו לרשות רזרבות של 80 מיליון דולר.

פורת הודה כי המשכורות ברשות גרועות. בשנה האחרונה הן נשחקו בשישה אחוזים לעומת עובדי המדינה. הרשות תעשה לשיפור שכרם של עובדיה ותדאג לציוד חדיש, כדי שתוכל להתמודד עם העידן השני, כשיוקם, הטלוויזיה בכבלים, ושידורי הלוויין. הרזרבות הגדולות יאפשרו לרשות גם להגיע ליותר הפקות עצמיות, בעיקר בטלוויזיה.

פורת ציין, כי מחיר האגרה הועלה ב־16 אחוזים, באישור ועדת הכספים של הכנסת.

השר אברהם שריר מחה על העלאת האגרה, לדבריו, אגרות ושירותים אחרים במשק עלו בפחות מ־16 אחוז. התוכניות בטלוויזיה לא טובות, עובדה שצופים רבים מחפשים תחנות ואלטרנטיבות אחרות.

משה שחל הרגיש, כי בתקופה רגישה כמו היום אין לו אמון במנכ״ל הרשות ובכמה מהעובדים בטלוויזיה בעברית שהם בעלי אוריינטציה ימנית.

יגאל הורביץ ושושנה ארבלי־אלמוזלינו דיברו בשבח הפיטורים ברשות השידור. חיים קורפו טען, כי פחות מדי אנשים פוטרו.

יוסקה שפירא טען, כי הרשות אינה עונה על צרכים של עם במלחמה. הטלוויזיה לא תורמת לערכים ולחינוך. סידרה כמו „שושלת" לא היתה צריכה כלל לעלות על האקרן. כולה רשע, והטלוויזיה שלנו היא שלאגר. „אני מתגעגע לשביתה ברשות השידור", אמר.

שר־הביטחון יצחק רבין הצטרף הפעם לתוקפים. התוכניות בליל שבת מטילות מרה שחורה בעם. הטלוויזיה מוגעת בצה״ל. במחזור המתגייסים האחרון, על כל מקום בצנחנים היו ארבעה מתנדבים. הטלוויזיה היתה שם, אבל את זה היא לא הראתה. עשרות אלפי אנשי מילואים שירתו בשטחים. ובמה הטלוויזיה מתמקדת? בסרבנים הבודדים.

גד יעקובי סיפר, כי הטלוויזיה הציבורית בכבלים תתחיל לשדר בעוד כשנה. בינתיים כל תחנות הכבלים שמשדרות הן פרטיות.

סגן ראש הממשלה יצחק נבון, הממונה על רשות השידור, ציין, כי בטלוויזיה וברדיו בערבית חסר כח עבודה צעיר. בטלוויזיה חסרות תוכניות מקוריות.

דיווח ישיר מהבורסה בניו־יורק בעיתון חדש בשפה האנגלית

חנה איש־הורביץ

„זה לא הולך להיות עיתון פאשיסטי. משהו בין „הארץ" ל„ידיעות" ו„מעריב", לא צבוע בגוון פוליטי כלשהו", אומר אמנון נויבך, חבר מועצת המנהלים של העיתון הישראלי החדש באנגלית, „THE NATION", שיתחיל להופיע ב־2 בספטמבר.

בין החידושים שהעיתון יציע: דיווח מהבורסה של ניו־יורק עוד לפני שיתפרסם בארה״ב, על־ידי ניצול הפרש בשעות היממה.

על הניחושים, כי בין המשקיעים בעיתון נמצאות דמויות כמו רופרט מורדוך, איל העתונות השנוי במחלוקת, ומשולם ריקליס, אומר נויבך „הלוואי". למעשה, מספר נויבך — ממקורביו של שמעון פרס, ומי שהיה איש אגף התקציבים באוצר וסמנכ״ל סאיטקס — כי המדובר בקבוצת משקיעים קטנים יהודים. בראש הקבוצה עומד איש עסקים בשם ווילשטיין. נויבך יפעל במקומו בהעדרו.

המוציא לאור של העיתון הוא עיתונאי יהודי אמריקני בשם קסטין, שפועל בישראל לסירוגין מזה תקופה ארוכה. לפני כארבע שנים התמנה לתפקיד מרכז מערכת „ג׳רוזלם פוסט" בתל־אביב, ולדברי עורכו, ארי ראט, הוא החזיק מעמד בתפקיד רק כחודשיים. לאחר מכן הועסק גם תקופה מסויימת בעתון „ניו ווי".

מחוגים המקורבים ל„THE NATION" נמסר, כי העיתון יהיה קשור ישירות עם מחשבי הבורסה של ניו־יורק וכן עם מערכות העיתונים האמריקניים היוקרתיים „לוס אנג׳לס טיימס" ו„וושינגטון פוסט", ויהיו לו זכויות בלעדיות לפרסום בישראל של כתבותיהם. הדגש בעיתון יהיה כלכלי, אך הוא יכלול גם חדשות ומדורי תרבות ובידור.

עוד נמסר, כי בחודש ספטמבר יופיע העיתון במתכונת של מגזין שבועי באיכות טכנית גבוהה, והחל מאוקטובר יהיה יומון, שמגזין יצורף אליו. העיתון יהיה טבלואיד צבעוני בן 24 עמודים, בשני חלקים.

ערעור משלחת השמאל לרומניה יישמע היום

עת״ים

בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב יישמע היום ערעורם של חברי משלחת השמאל לרומניה שהורשעו בבית־משפט השלום ברמלה בקיום מגע עם נציגי אש״ף.

המערערים, לטיף דורי, יעל לוטן, אליעזר פיילר וראובן קמינר נידונו לחצי שנת מאסר בפועל, לשנת מאסר על תנאי ול־3000 ש״ח קנס. הערעור הוא על ההרשעה ולחילופין על העונש.

התביעה טענה, כי הארבעה נסעו ב־6 בנובמבר 86, עם משלחת שמנתה כ־20 איש מישראל, למפגש עם נציגי אש״ף בעיירה הרומנית קונסטינשטי. שופט בית משפט השלום ברמלה ציין בגזר דינו, כי הארבעה הפרו חוק שהתקבל בכנסת. „חוק זה יש לכבדו אפילו אם חלק מסוים מהציבור איננו שבע רצון ממנו", קבע השופט אברהם בייזר.

חברי „הוועד להגנת חירויות לשלום" יפגינו היום נגד „החוק הדרקוני", לדבריהם, מול בית המשפט המחוזי בתל־אביב בעת שמיעת הערעור.

בעקבות הרשעתם של חברי המשלחת לרומניה פרסמה קבוצת אנשי רוח קול קורא בו נאמר כי „התיקון לחוק למניעת טרור, שהורתו ולידתו בשיקולים פוליטיים שרירותיים, והפעלתו לתמורה, הם חלק ממסכת שיטתית של נסיונות שנועדו להגביל את חרות הביטוי ולמנוע אפשרויות לפעולה פוליטית לגיטימית".

לפחות 34 נהרגו בהתנגשות בין מטוסים בתצוגה אווירית

באסון שאירע בבסיס חיל האוויר האמריקני בגרמניה המערבית היו מעורבים שלושה מטוסים איטלקיים וטייסיהם נהרגו ● 500 איש נפצעו מהם עשרים במצב אנוש

רויטר, סי״צ, איי.פי.

בון. — לפחות 34 איש נהרגו אתמול ו־500 נפצעו, 20 מהם במצב אנוש, כאשר כמה מטוסים של חיל־האוויר האיטלקי התנגשו מעל לראשי המונים, שצפו בתצוגה של חיל האוויר האמריקני בראמשטיין, בגרמניה המערבית.

נראה, כי באסון היו מעורבים שלושה מטוסים איטלקיים ושלושת הטייסים נהרגו.

המטוסים, מדגם „אאר מאצ׳י מ־ב 339־א", מטוסי אימון דו־מושביים, משתייכים לעשרת המטוסים של היחידה האווירובאטית האיטלקית. הם התנגשו בשעה שטסו מעל מגדל־הפיקוח בבסיס. אחד משלושת המטוסים התרסק על יציע־הכבוד ועלה באש. מטוס אחר התפוצץ באוויר והשלישי התרסק על מסלול־נחיתה, שעליו ניצבו צופים רבים.

היו בתצוגה כ־30 אלף צופים.

פקיד בכיר של מנהל איזור קאייזרסלאוטרן, השוכן בקרבת הגבול הצרפתי, סיפר לכתב „רויטר", כי שני מטוסים התנגשו באוויר, התפוצצו והפילו יחד עימם מטוס שלישי של המבנה.

עדי־ראייה סיפרו, כי הקבוצה האווירובאטית האיטלקית טסה במבנה בצורת לב, 50 עד 80 מטר מעל פני הקרקע, כאשר אירעה ההתנגשות בין שניים ממטוסיה.

טייס פיני נהרג אתמול בהתרסק מטוסו הקל בתצוגה אווירית בצפון־מזרח בלגיה. ההרוג הוא ארי פיפו, בן 44, אחד מקבוצה של טייסים המייצגים מועדוני־טיס פרטיים, שנטלו חלק בתצוגה אווירית בבסיס האווירי קליינה־ברוחל, בקירבת הגבול ההולנדי. עדי־ראייה מסרו, כי הטייס איבד את השליטה במטוס בעת ביצוע תרגיל וכלי הטיס התרסק אל הקרקע.

אחד משלושת המטוסים של חיל־האוויר האיטלקי, שהתנגשו אתמול במופע אווירובטי בבסיס הצבאי האמריקני בראמשטיין, בגרמניה המערבית, צולל אחוז להבות אל תוך קהל האלפים שצפה במופע. (צילום: איי.פי.)

רופא ישוגר לבדיקת שיאני החלל ב„מיר"

איי. פי

מוסקווה. — בריה״מ עומדת לשלוח היום לחלל רופא, שיתחבר לתחנת־החלל „מיר" ויבדוק בה את מצבם הבריאותי של שני הקוסמונאוטים הסובייטיים, המתכוננים לשבור השבוע את שיא־השהייה בחלל — נמסר כאן אתמול רשמית.

הרופא הוא ד״ר ואלרי פוליאקוב, שימריא לחלל בחברתו של טייס־חלל סובייטי אחר ובן טייס־חלל אפגני, שיהיה האזרח האפגני הראשון שיטוס בחלל. השניים יחזרו לכדור־הארץ כעבור שמונה ימים, אך פוליאקוב יישאר ב„מיר" ותפקידו יהיה לעקוב בהתמדה אחר מצב בריאותם של תושביה הוותיקים, ולאדימיר טיטוב ומוסה מאנארוב, שביום ד׳ תמלא שנה לשהותם בחלל, ובכך יישבר שיא־השהייה הקודם בחלל, שעמד על 326 ימים.

דובר רשות־החלל הסובייטית מסר, כי „מיר" תמשיך להיות מאויישת בקביעות. לשני טייסיה הנוכחיים יצטרף, ב־21 בנובמבר, צוות סובייטי־צרפתי משותף, ושני הוותיקים ישובו לכדור־הארץ בדצמבר.

צפויים נחילי ארבה אדירים במרכז אפריקה ובמזרחה

רויטר, סי״צ

רומא. — בשטחים נרחבים של ניג׳ר, צ׳אד וסודאן עלולה להיווצר „התפוצצות אדירה" של נחילי ארבה, העלולים להפוך קרקע פורייה לאדמת שממה — הזהיר אתמול ארגון המזון והחקלאות של האו״ם.

מומחי הארגון הזהירו, כי מיליוני ביצי־ארבה ייבקעו בתוך השבועיים הקרובים, וצפויה פשיטה של נחילי ארבה צעירים, שיעמידו בסכנה שטח העולה על 60 מיליון דונם, בעיצומה של העונה החקלאית במרכז אפריקה ובמזרחה. „החודשים הקרובים יהיו בבחינת התפוצצות אוכלוסיית הארבה. הם ישמידו יבולים בעשרות מיליוני דונמים ולא תהיה כל אפשרות להשתלט עליהם" אמרו המומחים.

המצב בסודן ובצ׳אד חמור במיוחד, בעקבות הגשמים הכבדים שירדו שם ויצרו תנאים אידיאליים להתרבות נחילי הארבה.

ליברליזציה כלכלית ופוליטית אצל קדאפי

רויטר, סי״צ

טריפולי. — שליט לוב, מועמר קדאפי, הנהיג ליברליזציה מסוימת בזירה הכלכלית והפוליטית בארצו — מוסרים דיפלומטים מערביים בטריפולי.

אחד הדיפלומטים אמר: „התבוננתי במשך שלוש שנים בהידרדרות של מדינה זו, אולם השנה חלה תפנית ברורה."

הדיפלומטים המערביים אומרים, כי נראה שצעדי הליברליזציה נועדו לחזק את התמיכה העממית בממשל, שנפגעה על־ידי צנע כלכלי, הגבלות פוליטיות והמלחמה בצ׳אד. השלטונות ביטלו פיקוח ממשלתי מסויים על הכלכלה, צמצמו את ההגבלות על נסיעות לחו״ל ושיחררו לפחות חלק מהאסירים הפוליטיים בששת החודשים האחרונים.

במסגרת רפורמות כלכליות, שאושרו או תוכננו למן מרס, הורשו אזרחים פרטיים להקים עסקים משפחתיים, אך לא להעסיק עובדים. הם רשאים לייבא מכונות וציוד, בעוד שבעבר יכלו לעשות זאת רק גופים ממשלתיים.

משרד החינוך והתרבות / לשכת הדובר

טלפון פתוח

לקראת פתיחת שנת הלימודים תשמ״ט

יתקיים היום, יום שני, ט״ז באלול תשמ״ח, 29.8.88
בין השעות 16.00 — 19.00

בהשתתפות
ד״ר **שמעון שושני**
מנכ״ל המשרד ומנהלי המינהלים והאגפים
שישיבו לפניות הציבור בכל הנושאים הקשורים
בפתיחת שנת הלימודים

לחלן מספרי הטלפונים בירושלים: 278675; 278676; 278677; 278678; 278679; 278680; 278681; 278682; 278683; 278684.

מנהלי המחוזות

ד״ר **בן ציון בר־לביא** מנהל מחוז ירושלים 02-238520; 02-238482

ד״ר **יוסי לוי** מנהל מחוז תל־אביב 03-219453; 03-5435908; 03-5435407; 03-5435408

גב׳ **דליה מעוז** מנהלת מחוז המרכז 03-217553; 03-543276; 03-543277

ד״ר **יוסף גולדשטיין** מנהל מחוז חיפה 04-562330; 04-562496; 04-562497

מר **מנחם קפלן** מנהל מחוז הדרום 057-31432; 057-663502; 057-663530

ד״ר **אליעזר גת** מנהל מחוז הצפון 06-572960; 06-572961

מר **אברהם שינפלד** מנהל החינוך ההתיישבותי 03-251386; 03-5432801

מר **יוסף דור** חינוך מוכר שאינו רשמי 02-278202; 02-278204; 02-278210

גם ארגון החורים הארצי יענה באותן שעות
על בעיות שיופנו אליהם על־פי מספרי טלפון:
03-229466; 03-241326

הסטודנטים בבורמה הכריזו על הקמת אגודתם מחדש

סי״צ, רויטר

ראנגון. — קרוב ל־100 אלף סטודנטים התכנסו אתמול לעצרת המונית באוניברסיטת ראנגון והכריזו על הקמת אגודתם מחדש.

אגודת הסטודנטים פוזרה ב־1962. עדי ראייה אמרו, כי הכרזה זו כמוה כהתייצבות גלויה נגד השלטונות. ראשי הסטודנטים, העומדים בראש ההתקוממות הלאומית נגד שלטון „מפלגת התוכנית הסוציאליסטית", הודיעו, כי האוניברסיטה תיפתח מחדש היום.

שיקומה של אגודת הסטודנטים היתה דרישת־מפתח בהפגנות המחאה שקיימו הסטודנטים, ומיליונים הצטרפו אליהם. השביתות התפשטו לדרישה כוללת לביטול שלטון היחיד, הקמת דמוקרטיה רב־מפלגתית ושחרור האסירים הפוליטיים.

תחנת הרדיו הרשמית של בורמה הודתה אתמול זו הפעם הראשונה, כי ממשלת ראנגון איבדה את השליטה בעיר מוניבה, עיר גדולה מערבית למאנדלי, ששם הוחלפו נציגי המפלגה השלטת ב„שלטון אוטונומי", שהוקם לאחר שנציגי המפלגה השלטת נמלטו מן העיר.

עוד נמסר, כי „מאות־אלפי בני־אדם" חזרו והפגינו אתמול בחוצות מאנדלי — העיר השנייה בגודלה בבורמה, השוכנת 600 קילומטרים צפונית לראנגון — בתביעה לפירוק המפלגה היחידה במדינה.

בראנגון הובעו אתמול חששות כבדים מפני התמוטטות כוללת של החוק והסדר בבורמה, נוכח תקריות של ביזה, פריצות לבתים ומהומות בבתי־סוהר. המנהיג הנוכחי של בורמה, מאונג מאונג, הודיע על ועידת חירום של „מפלגת התוכנית הסוציאליסטית" השלטת, ב־12 בספטמבר. בוועידה זו יוחלט אם לקיים משאל־עם בשאלת ביטול המשטר החד־מפלגתי.

תפנית בחקלאות הסובייטית — אדמות יוחכרו לעיבוד פרטי

רויטר

מוסקווה. — ביוזמתו של מיכאיל גורבאצ׳וב, נקטו ה־קרמלין באחרונה בצעדים מרחיקי־לכת לקראת מפנה קיצוני בחקלאות הסובייטית לעבר עיבוד אינדיווידואלי וקבוצתי של האדמה החקלאית — מסר אתמול בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה".

בידיעה נאמר, כי המשרד האגרו־תעשייתי הסובייטי אישר הצעות להחכרת אדמות לחקלאים לתקופה של עד 50 שנה. ההחכרה תאפשר לקבוצות חקלאים להתארגן לעיבוד שטחים גדולים ולמשפחות אינדיווידואליות להקים משקים משפחתיים קטנים.

במאמר על החקלאות הסובייטית בשנים 1928־30, התקופה בה כפה סטאלין את הקולחוזים על האיכרים הסובייטיים, אומר „פראוודה", כי השבחים הקלאסיים על הקולקטיביזציה, שתיארוה כ„מהפכה חקלאית גדולה", התעלמו מן העובדה, שהופעל כוח ורצונם של האיכרים לא הובא כלל בחשבון.

„לא נאמר דבר על השמדתם של הקולאקים, שהיוו היסוד החשוב ביותר של הכוח היצרני בחקלאות הסובייטית ואשר נעלם לחלוטין", כתב „פראוודה". הקולקטיביזציה שהנהיג סטאלין בחקלאות הרסה את מיטב היסודות הפרודוקטיביים של החקלאות הסובייטית ועלתה במיליוני חיי־אדם, כתב העיתון.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 26.8.1988

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7071	1.7285	1.7178
דולר אמריקני	1	1.61	1.68	1.6278	1.6482	1.6376
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8726	0.8835	0.8791
לירה שטרלינג	1	2.71	2.84	2.7608	2.7953	2.7758
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2573	0.2605	0.2587
ין יפני	100	1.19	1.25	1.2162	1.2313	1.2253
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7745	0.7842	0.7787
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0359	1.0488	1.0417
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2529	0.2561	0.2544
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2365	0.2395	0.2380
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2272	0.2300	0.2288
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3680	0.3725	0.3702
דולר קנדי	1	1.29	1.35	1.3150	1.3314	1.3243
דולר אוסטרלי	1	1.27	1.37	1.3203	1.3367	1.3288
ראנד דר׳ אפריקני	1	0.40	0.56	0.6744	0.6828	0.6786
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4166	0.4218	0.4191
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2436	1.2591	1.2499
לירה איטלקית	1,000	1.15	1.23	1.1773	1.1919	1.1837

על היום

מלכודת הגלסנוסט

אפשר להתפתות, להסתנוור ולראות בגלסנוסט את המרפא לכל מועקות העבר, ומן הצד האחר – קיימת הנטייה להגביל מראש את היקפו ולהתרחק מהאופציות הטמונות בו

צבי גורן

בחודשים האחרונים ניכרות בקרב גורמים שונים במערב תזזית ותדהמה הגורמות להם להפיץ ולהדגיש ידיעות שאינן תואמות את חיזיון החדש שמוסקבה מבקשת ליצור. משום כך, שיתוף הפעולה בין בריה"מ לארה"ב, בכל שהוא מרשים בתחומים רבים, ובעיקר את כלי התקשורת, נראה בעיניהם לא פעם כמלכודת פתאים, שהיציאה ממנה עלולה להיות בלתי־אפשרית. ואמנם, כאשר מתפעלים מהפתיחות הסובייטית נוסח גורבצ'וב, יש לזכור כי האיש לא הכריז מעולם על ביטול חלוקתו של כדור הארץ לגושים ועל הפרת כל המחיצות והחומות המפרידות ביניהם, בגלוי או בסמוי.

גורבצ'וב, שהצליח לכבוש את לבם של עיתונאי המערב ופרשניו אף יותר מלבם של שותפיו בשלטון, לא קם והודיע כי בניגוד לתחזית קודרת כמו זאת של צ'רצ'יל על הורדתו של מסך ברזל, ההצגה הגדולה הבאה בבימויו של יושב הקרמלין תועלה על בימה פתוחה, שהקהל הצופה בה יושב סביב לה, או לפחות בשלושה עברים. נכון כי הוא הורה לחיילי הצבא האדום לסגת מאפגניסטאן, ונכון ששיגר מומחים לניסוי גרעיני תת־קרקעי משותף בנבאדה, ונכון ביותר שחתם על הסכם להשמדת טילים ארוכי טווח, אך הוא ממשיך לדאוג, כפי שאמנם צריך לעשות כל מנהיג סובייטי, לאינטרסים המובהקים של ארצו. לארץ רחבת־ידיים כמו ברית־המועצות, כמובן, יש אינטרסים רבים ורחבים, ואלה אינם עולים בקנה אחד דווקא עם האינטרסים הרחבים של המערב.

כזה הוא האינטרס הסובייטי הנמשך באזורנו, אם טוב בעינינו, אם לאו. אבל הנוכחות האמריקנית בים התיכון והנגישות הקלה והמהירה של ספינות הציים האמריקניים, על כלי השיט ועל מטוסיהם וטיליהם קצרי־הטווח והבינוניים, איננה עומדת בשלב הזה כמחיר שיש לשלמו בעבור ופתן גרעינים של גלסנוסט. הקרמלין מבין זאת כנראה טוב יותר מהמומחים במערב העוקבים אחר התבטאויותיו ומעשיו של גורבצ'וב. הסובייטים יודעים כי יש רק קרקע פורייה אחת באזורנו, סוריה, שבה הם יכולים להכות שורש ברמות בסיס צבאי ימי. החשש מפני הקמתו של בסיס צבאי סובייטי בים התיכון, מלווה את המערב כמעט לכל אורכה של התקופה שאחרי מלחמת העולם השנייה, ומאז סוף שנות החמישים נלווה אליו האיום, במפורש או במרומז, שברית־המועצות עלולה לתבוע מסוריה את מחיר התמיכה בה, ואף לגבות אותו במועד נוח לה.

תמיכה ביציבות השליט

טועה מי שחושב עדיין כי מה שמעניין את הקרמלין זו השליטה בדמשק. הסובייטים הבינו מזה מה שהמערב לא השכיל להבין בעבר, כי הדרך הטובה ביותר לקיים השפעה „חיובית" לעניינם בעולם הערבי, היא באמצעות יועצים, ציוד ותמיכה ללא סייג ביציבותו של השליט הנעזר בהם: הם למדו אצל סאדאת שהניסיון ל„העמיק" את ההשפעה סופו שהוא מרחיק אותם, ופוגע ביכולת התמרון שלהם. השאלה הניצבת לפני ראשי הצבא האדום ומנהיגיה הפוליטיים של ברית־המועצות, איננה איך להבטיח את האינטרס של העוסה בצילום, אלא, ובעיקרה, היא שאלה של אסטרטגיה גלובלית ואשר השלכותיה הן קודם־כל על ברית־המועצות ומערכת ההגנה שלה.

ראשונים להבין את העובדה הזאת היו מומחי הפנטאגון ומחלקת המדינה בוושינגטון וראשי נאט"ו בבריסל. גם אם הם רואים תמיד צל הרים כצל שדי, הרי זה תפקידם, אפילו אם הוא מונע מהמריגאים חיים נעימים יותר. המומחים הללו נבהלים בעת הזאת ומזהירים מפני כל צעד של גורבצ'וב, וכל הצעה ודרשה שלו מדליקה אצלם אורות אדומים שרק מצליחים לתעתע במתבונן. לגביהם אפילו הסכמים הדדיים בין שתי המעצמות על השמדת טילים ועל פיקוח גרעיני, הם בגדר שינוי של הסטטוס־קוו, ולרעת המערב.

המומחים האלה שבים ומביעים את הירתעותם והסתייגותם מההתאהבות הקולקטיבית של המערב בגורבצ'וב. „עוד לא קם המנהיג הסובייטי שדאג לקיומו של האינטרס האמריקני והאירופי", הם עונים, כאשר שואלים אותם לפשרה של חשדנותם, אין ולו גם הסכם אחד בין מוסקבה לוושינגטון שהעביר לצד האמריקני את כובד המשקל במאזניים המודדים את יחסי הכוחות ביניהן. לא הסכם מדיני, לא הסכם צבאי, לא הסכם רעיוני.

האסטרטגים שבמערב אינם אומרים זאת, אבל גם אין הסכמים חדשים המסייעים בידי הסובייטים לשפר את משקלם במאזן ההרתעה. כמוהם כאמריקנים, הים התיכון הוא איזור חשוב, לפחות כל עוד לא נמצאה הנוסחה שתחליף את המצב הקיים במצב ניטראלי, שאין בו איום כלשהו, אמיתי או מדומה, על שלום העולם כולו, ועל כל אגף מאגפיו. משום כך אין להתעלם לחלוטין מהאיתותים של הפנטאגון כאשר מגיע מידע שלפיו ברית־המועצות מרחיבה עתה את מתקניה הצבאיים בבסיס טארטוס שבסוריה. הציוד המתוחכם של ברית־המועצות דורש הרחבת המתקנים הקיימים כדי שיהיה אפשר לקבל שם שירות יעיל ולהימנע מן הצורך להרחיק פנימה אל הים השחור, או אל הים הצפוני על מנת לטפל במה שטעון טיפול. גם אם ייתכן שזאת כל הסיבה להתרחבות הנקלטת בלווייני ריגול בצילומי אוויר ובשדרים אחרים הנערמים על שולחנות של מרכזי ביון מערביים, יהיה זה גם נכון לומר כי התהליך הזה הוא הכנה (אפילו אם רק מנימוקים תיאורטיים) למקרה שתפרוץ מלחמה, כך שהבסיס ישמש את הצי המלחמתי של ברית־המועצות.

פתרון קל

וזו למעשה קו האזהרה שמותחים עתה בוושינגטון ובבריסל; ומכיוון שכבר הוכרז ברבים כמה וכמה פעמים, כי ניכרת התעצמות של הצי הסובייטי באגן הים־התיכון, הרי שיש לבסס את הדברים ולהשלים את הנתונים בתודעת הציבור. לשם כך נועדה העברת המידע על בסיס טרטוס ל„ניו־יורק טיימס". אך להדוף את הדברים רק בכך, זהו פתרון קל והוא מתעלם מהחשש האמיתי מפני מציאות חדשה ומסוכנת שתתרקם מתחת לאף, ובחסות האמונה בגלסנוסט ובבשורה החדשה על פי גורבצ'וב. בשלב הזה לפחות, ראוי לנקוט זהירות ולבחון מה הם הנתונים, מה מקורם, מהי מידת המהימנות שיש ליחס להם, ומה הוא השינוי המתבלט מהם.

לפי אותה ידיעה שפורסמה אתמול ב„ניו יורק טיימס", נראה כי יש סימנים ברורים ל„בנייה חדשה ונרחבת", וכי „המתקנים הסובייטיים החדשים בסוריה יאפשרו לכוחות הצי הסובייטי לפעול ביתר יעילות ואפקטיביות, ולהחזיק אניות בים התיכון ברמת כוננות גבוהה". יועץ הצי האמריקני, נורמן פולמאר, שאמר את הדברים לא פירט עם זאת מה הם אותם מתקנים חדשים. בידיעה נזכר גם הדו"ח שמסר לקונגרס האמריקני יו"ר סוכנות הביטחון הלאומי, תת־אדמירל ויליאם סטודמן, אך שוב ללא פירוט. תחת זאת מובאת הערכתו ביחס לתוצאות האפשריות מהתבססות עמוקה יותר של הסובייטים בטרטוס: הם יוכלו לתקן ולתחזק את הצי בבסיס ולא יהיו צריכים להעביר לים השחור את הטעון תיקון או אחזקה שוטפת. משמעות הדבר היא כי תיתכן נוכחות מוגברת וארוכה יותר של הסובייטים „באיזור שנודעת לו חשיבות פוליטית וצבאית ממדרגה ראשונה". אך בעיון שני ושלישי בידיעה, כפי שדיווחה עליה סוכנות „רויטר", נראה כי למעט אין חדש בדברים האלה, והיה אפשר לאומרם כמעט בכל הזדמנות קודמת. לעומת זאת יש באותה ידיעה נתון מדאיג כשהוא לעצמו: השגרירות האמריקנית בדמשק איננה מצליחה להיענות לתביעות החוזרות ונשנות של וושינגטון, ואין היא משיגה „מידע מפורט על המטרה והשימוש הנעשים במתקנים בטרטוס ובאלה הנבנים שם".

זאת היא אפוא מלכודת הגלאסנוסט: מן הצד האחד הפיתוי להסתנוור ולראות בה את המרפא והתשובה על כל מועקות העבר, מבלי שיהיה בה דבר שיבטיח מפני אכזבה ומחיר גבוה, ומן הצד האחר הנטייה להגביל מראש את היקפה ולהתרחק מהאופציות הטמונות בה.

הבשורה על־פי גורבצ'וב

מ"מ ראש דסק יום:
חנה איש־הורביץ

הפגנה המונית בבודפשט • הוגדשה הסאה

בתרים בברית

הונגריה שוקלת הגשת תלונה לאו"ם נגד רומניה אם לא יימצא פתרון לסכסוך בעניין המיעוט ההונגרי בטרנסילבניה - צעד חסר תקדים בברית־וורשה

יהודה להב

הסכסוך בין הונגריה לרומניה בעניין גורלו של המיעוט ההונגרי הגדול בטרנסילבניה הולך ומחריף. ההונגרים רמזו באחרונה — ואף יותר מרמזו, אמרו בגלוי — שאם לא יימצא לו פתרון, הם ישקלו פנייה למוסדות הבינלאומיים. אין תקדים לכך שחברה בברית־וורשה תפנה בתלונה לאו"ם או למוסד בינלאומי אחר עקב סכסוכה עם חברה אחרת של הברית.

ההונגרים בטרנסילבניה הם עתה המיעוט הלאומי הגדול ביותר באירופה. לפי נתונים רומניים, הם מונים כ־1.5 מיליון נפש, לפי האומדן ההונגרי, מספרם עולה על 2 מיליון. זמן קצר לאחר המלחמה הקימה רומניה בחלק מטרנסילבניה מחוז הונגרי אוטונומי והתחייבה לכבד את זכויות ההונגרים לטיפוח תודעתם ותרבותם הלאומית. אך כעבור מספר שנים בוטל המחוז האוטונומי, ובשנים האחרונות מקצצים השלטונות הרומניים בשיטתיות בזכויותיהם הלאומיות של ההונגרים. האוניברסיטה ההונגרית בקלוז' „מוזגה" עם הרומנית, הולך ופוחת מספר בתי־הספר התיכוניים ההונגריים, הטלוויזיה הרומנית (גם בשנים הטובות, לפני הקיצוצים בשידורים בגלל מחסור בחשמל) הקדישה לשידורים בשפה ההונגרית שעתיים בלבד בשבוע. באחרונה אף נאסר השימוש בשמות ההונגרים של היישובים, אפילו בעתונות בשפה ההונגרית. בעיני ההונגרים הוגדשה הסאה, כאשר השלטונות הרומניים החליטו להוציא לפועל את תוכנית ה„אגרופוליס".

הפגנת כרוזים • „איננו רוצים את טראנסילבניה"

על־פי התוכנית, ייהרסו ו„ינולתו" [illegible] אלפי כפרים ובמקומם יוקמו ריכוזים [illegible] כמו־עירוניים.

ההונגרים טוענים, כי התוכנית – [illegible] אינו יודע ממה תמומן — אינה [illegible] כפי שהרומנים מציגים אותה [illegible] ההונגרים, המטרה היא להטמיע [illegible] לחסל, את המיעוט ההונגרי על־ידי [illegible] כפרים רומניים והונגרים ב„אחוזה" משותף, שיהיה בו רוב רומני [illegible] בתי־ספר ומוסדות תרבות רומניים [illegible] שתיקה רבת־שנים החליטו ההונגרים [illegible] להחשות עוד. באישור־שבשתיקה [illegible] השלטונות נערכה לפני שבועות [illegible] בבודפשט הפגנת־מחאה המונית [illegible] ההונגרי. ב־20 באוגוסט השמיע [illegible] המפלגה הקומוניסטית והממשלה [illegible] דברים תקיפים על זכותה של הונגריה [illegible] לבני־עמה החיים מחוץ לגבולותיה [illegible] לא לגלות אדישות כלפיהם.

ככל הנראה ההונגרים מרגישים [illegible] מספיק כדי לכפות על הרומנים את [illegible] מדיניותם. על כן הם רוצים לגייס [illegible] דעת הקהל הבינלאומית ובראש וראשונה [illegible] להרתיע אותה. על־פי הלך הרוחות [illegible] עתה באירופה, קשה להעלות על הדעת שתביעה לאומית כלשהי תזכה לתמיכה [illegible] נסיון להגשמתה עלול להביא [illegible] מלחמתית. על כן, כדי להפיג חששות [illegible] זה, טורחים ההונגרים להרגיש בכל [illegible] כי אין הם חותרים לשינוי גבולות, אלא [illegible] להבטחת זכויות המיעוטים ו„להחזרת [illegible] של המצב, כפי שהיה בראשית שנות [illegible] כמו־כן הם מטעימים, כי לא מדובר [illegible] לאומי, אלא בהרס של מורשת תרבותית [illegible] מאות שנים, „ששום אומה תרבותית [illegible] יכולה להשלים עימו".

השאלה היהודית

תאמינו או לא, אך גם בתחום זה [illegible] „שאלה יהודית". בפרסומים [illegible] הונגריים רבים, המיועדים להונגריה [illegible] מחוצה לה, מוזכרים באחרונה כמעט [illegible] היהודים. כדי להרגיש את האופי [illegible] הסכנה, ההונגרים מצביעים על כך, [illegible] לפי כפרים בטרנסילבניה יביא [illegible] המורשת התרבותית עתיקת־היומין [illegible] הונגרים, רומנים, גרמנים, יהודים [illegible] ואחרים. אפילו אם פירוט זה נועד [illegible] בראש וראשונה את צורכי ההסברה [illegible] אפשר רק לברך עליו. הרי התורה [illegible] חלק בלתי־נפרד בערכי התרבות [illegible] והאוניברסליים עדיין אינה נוחלת [illegible] מקום וחשוב להעדיר את הדבר [illegible] העמים, ולו גם בעקיפין או אגב [illegible] אחר. מה גם, שמה שנאמר על הרס [illegible] היהודית בטראנסילבניה, תוקפו יפה [illegible] מקומות אחרים וארצות אחרות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי המלים: עמית אנטר

אשרת — חריג או אור אדום?

„אולי היא הסכימה..."

זוהי תגובתם המפתיעה של נערים מקיבוץ נחשון נוכח מקרה האונס במוסד אשרת. „היא היתה ילדת־חוץ, זו אשמתה..." ■ היחידה שלא מתלוצצת ביניהם היא הנערה עינב – „סיפור מחריד" – היא מזדעזעת

חנה שפיר

מקרה האונס של הנערה מקיבוץ שמרת היכה בהלם את בני הקיבוצים המבוגרים. הנערים שדיברתי איתם, בני קבוצת „אפרסמון" (עולים לי"א) בקיבוצי, קיבוץ נחשון, הגיבו באופן כן, פחות מנוכר, ולעיתים אף במנה מסוים של הומור — תגובה מפתיעה, בהתחשב בפרשה המזעזעת. להלן תגובת בני הקבוצה, בתוכם נערה אחת בלבד, שתגובתה קרובה יותר לזו של המבוגרים:

רותם: אני לא בטוח שזה היה אונס...
אמיר: אם לכל דבר כזה היו קוראים אונס...
מיכאל: בני קיבוץ הם כמו כל בני־האדם.
ניתאי: זה מה שהולך היום. אונס קטינות. מה את רוצה, שבני קיבוץ יהיו מנותקים.
מיכאל: כמה י"אניקים עולים על טת'ניקית.
ניתאי: היא היתה ילדת־חוץ, זו אשמתה...
— אצלכם זה יכול היה לקרות?
מיכאל: הבעיה היא, שאין אצלנו אובייקטים...
ניתאי: אצלנו אין ילדות־חוץ יפות!
אביב: לי זה לא יקרה. אני לא אונס בחורות. או שהם היו „רייפרס" או שהיא רצתה להתקבל על־ידי החבר'ה. עד שנמאס לה. לי נראית האפשרות השנייה.
טל: כאשר שמעתי את הסיפור, דבר ראשון עשיתי קונוטציה למוסד. נראה לי אפשרי.
— איך אפשרי?
טל: הנתונים דומים. החורשות דומות. בני קיבוץ שחיים ביחד, יש פיתויים יש חריגים ויש חריגות. ילדה חלשה, שלא מכירים אותה מגיל אפס. השוק הראשון ישנו — אבל זה לא בשמים. כל זה נכון למוסד — שם הדברים יותר פתוחים.
מיכאל: בנחשון קשה לי לראות את זה. במוסד כן. במוסד יש פחות השפעה של המבוגרים. חניכים הופכים את עורם.
עידו: אני חושב, שהיה פה אלמנט שהילדה הסכימה. אני מדמיין לי ילדה זרוקה, שרצתה להשיג חום ותשומת־לב וחבורת בנים שאין להם גבולות. גם אצלנו יש חבר'ה שכבר העיפו אותם מן המוסד כמה פעמים. גונבים מכוניות, זורקים אותם וכל פעם הם בודקים מחדש את המערכת. כנראה, שלא ידעו את הגבול ובסוף היה שם אלמנט של הכרחה. אין אשם אבסולוטי. הקיבוץ הוא קיבוץ נעכר, אוחלל, היסטרי, שלא היה מסוגל להתמודד עם זה בעצמו. זו טעות חינוכית איוורה. במקום לתקן את העיוות ואת הראייה המעוותת של החבר'ה, עם שיחות, הסברים ותרגילים. הכניסו ללחץ את כל המערכת, והפחידו את החבר'ה פחד מוות.
— בעצם למה להסתיר. למה אצלנו לא נחוג כמו בכל העולם?
עידן: אולי זו טעות. טיפול השאי ואינטימי יכול לעזור הרבה יותר, אפילו לפושעים, ובוודאי לילדים בקיבוץ.
— אתה חושב שניתן לתקן כל דבר?
עידן: כן. אבל בדרך כלל לא מבינים ולא מכירים את החניכים. אולי באמת המחנכים הם האשמים האמיתיים?
— מה דעתכם על תגובת המבוגרים?
עידן: תגובה מוגזמת. יש בורות לגבי מה שמתרחש במוסד: החיים, חבורות, טיפוסים, אווירה.
טל: התגובה חזו מעידה על כך, שהם לא מעורים ומבינים את הלך־הדברים. זהו כל הפיספוס בחינוך הזה.
— דיברתם עם המבוגרים?
טל: לא.
— עם ההורים?
טל: התגובה שלהם היתה דומה לשל שאר העולם, הם היו המומים.
— אמרת להם מה אתה חושב?
טל: לא ניסיתי לשכנע אותם. אמרתי שאני לא המום.
— מה היתה תגובתם?
טל: הם לא כל־כך הגיבו. זו לא היתה שיחה עמוקה.
— הם המשיכו לא לשמוע ולהגיב בהלם?
טל: כן.
עידו: בדיוק בדיוק.
— מה היתה תגובת הבנות? דיברתם איתן?
טל: הבנות לא כל־כך מבינות. הן לא רואות אותו דבר. הן רואות, חבורת בחורים גסים, שהתעללו בילדה. גם איתן לא הגעתי לשיחה עמוקה. המקרה הזה לא ריגש אותי כל־כך.
— עכשיו יהיו במוסד שיחות חינוכיות, עם מסקנות והשלכות?...
עידו: תגובת התימהון וההלם — זו צביעות. מה. הם לא יודעים מה קורה? — אם כך, זה עגום מאוד, כי הפער בין מר לבין עגום מאוד, הוא עצום. הנה, הרכב החברתי שבילה איתנו. חיה קרוב אלינו, הוא מתפלא? או שהוא צבוע, או מיתמם.
טל: השיחות האלה, יהיה בהן חוסר־טעם. אני יכול לנבא, שהן לא ייגעו בבעיות האמיתיות.

תגובת הנערה, עינב: מזעזע. סיפור מחריד. גם אם היה קורה בחולון — זה מחריד. עוד יותר מפחיד, שזה נמשך שבועיים, עד שגילו את זה, ועוד בקיבוץ, בו הנערים מטופלים.
— במוסד שלכם יכול היה לקרות?
עינב: בטח. מופרעים יש בכל מוסד. במוסד יש שעות ללא מבוגרים. חבר'ה עושים מה שהם רוצים, ואין שום פיקוח על מה שקורה. זה יכול לקרות ולא ידעו על זה בכלל. זה אפילו קרה — ותיעדו את זה!
— דיברת עם הבנים על זה?
עינב: שמעתי את אליעד, שאמר שאין ספק שהיא נתנה להם, ומה עושים מזה עניין. שנינו דיברנו ללא ידיעת עובדות. אבל אף אחת לא היתה מוכנה לעשות זאת עם 11 בחורים? הם הביאו נערים מנהריה וממקומות אחרים. ללא ספק, הם הכריחו אותה, וזה אונס.

חניכים במוסד חינוכי • הולכים לאיבוד! (צילום: שעיה מור)

מבוכה בחצר הקיבוצית

דני בירן

„עם דור ממשיכים כמו שזה נראה היום, ספק אם יש זכות לקיומו של הקיבוץ" — אומר אחד ממנהלי המוסדות החינוכיים של הקיבוץ הארצי. מנהלי מוסדות חינוכיים, אנשי חינוך וחברי קיבוצים חושפים בימים אלה תמונה קשה של אובדן ערכים וכיווני דרך, בתוך מערכת החינוך הקיבוצית של שכבת הנעורים. גם אלה המציגים במהלך השיחה מודלים של מוסדות־חינוך מצליחים, מדברים על התמודדות יום־יומית קשה, במאמץ לשמור על מערכות, שמתפקדות עדיין כהלכה.

בעבר ידעה התנועה הקיבוצית מקרים בודדים של אלימות ופשע. אך בחודשים האחרונים אנו עדים לתופעות של עישון והפצת סמים בגליל העליון, הכאת ערבים עצורים באכזריות על־ידי בן קיבוץ, וחמור מכל אלה — חשד לאונס קבוצתי של נערה בקיבוץ שמרת. האם מתוודעים אנחנו לסדרה של מקרים חריגים, יוצאי־דופן, בודדים ומקומיים, או שמדובר במצוקה של מערכת חינוכית, אמנם אחת מתוך כלל המצוקות שבהן נתון הקיבוץ כיום?

„האירועים אינם חיוביים דווקא לתנועה הקיבוצית", אומר מנהל המוסד החינוכי „עיינות ירדן" — עמי כהן. „המצב הזה קיים בעולם המערבי כולו, אך אצלנו זה יוצר לעתים תאים של ‚חברת מצוקה' בתוך חברת השפע. מצד אחד, פתיחות וניידות גבוהות, ומצד אחר — הגדרות לא ברורות דיין של מותר ואסור. זה שונה מהמצב שהיה בעבר, כשהחברה היתה הומוגנית יותר, סגורה, עם מסרים ברורים. היום קיימות אצלנו מערכות של ניכור וניתוק מן המשפחה. לנער יש יותר שעות פנויות, והוא אינו נמצא תחת פיקוח, כפי שמקובל בעולם המערבי.

„נער שמסיים את שיעוריו בשעה שתיים אחר־הצהריים, יכול לעלות על אוטובוס מקריית־שמונה לתל־אביב, לשוטט ולעשות כרצונו ולחזור בחצות למוסד, מבלי שאיש ידע על כך," — מוסיף עמי כהן, ומספר על סוג אחר של קשרים חברתיים, שנוצרים כיום בחברת הנעורים: „הקשר של הנערים כיום הוא אל המסגרות הזמניות, שבהן אני כולל אחים, מתנדבים, בוגרי־צבא, וכדומה, ולאו דווקא אל חברת הנעורים בני־גילם. הנוער בעולם כולו וכך גם בקיבוץ מצפה היום לסיפוק מיידי של רצונותיו, ולמרות שאנו מספקים לו חוגים, הדרכה בתנועה, שיעורי־בית ועיסוקים אחרים — הוא יודע שהדבר אינו מחייב, אין מערכת שיכולה לכפות עליו, אין יותר לחץ חברתי של בני־גילו, ומי שנשאר לפעילויות אלה הוא בעצם ‚הרפוק'."

עמי כהן נוטה לקבל את הצעותיו של אורי וובר, שפורסמו בבטאון הקיבוץ הארצי, „השבוע", בסוף השבוע החולף: „הילדים הולכים לאיבוד, לא מצליחים לגבש התנהגות נורמטיבית, לא מצליחים לגבש זהות ברורה." וובר מציע לחבר „אמנה חינוכית" של המוסד, עם הגדרות ברורות וחד־משמעיות של נהגים, נהלים ודרכי־תגובה: על־מנת לאפשר ריכוז רמות־לימוד ומגמות, חייבים להגדיל את המסגרת בכל שיכבת־גיל. יש לפתוח את שערי המוסד לילדי הסביבה, כדי למנוע את חיי הלילה המבעיתים, ועל מנת להפחית במקצת את עלות החינוך במוסד, יש לקבוע סדר יום אחר.

מצב הדברים במוסד, שבניהולו של אורי לב, „פינת אנה פרנק" (פ.א.פ), המשותף לקיבוצים סאסא, יראון וברעם — אחר: מוסד זה הוקם מלכתחילה כבית־ספר־יום, שונה מכל שאר המוסדות החינוכיים בקיבוץ הארצי. בית־ספר זה קולט תלמידי־חוץ מכל רחבי הארץ, ובעיקר, מעיירות־פיתוח. האחרונים מהווים אחוז גבוה מקרב תלמידיו. בפ.א.פ. נוצרת אינטגרציה של ממש, וכולה בתחום החצר הקיבוצית.

„אנחנו בין היחידים בתנועה הקיבוצית, שמקיימים בבית־ספרנו מסגרת של כיתות־אם אורגניות־קיבוציות," אומר אורי לב — „זאת אומרת, שאיננו יוצרים כיתות מעורבות מכמה קיבוצים יחד. הדבר מאפשר שליטת הצוות החינוכי בקבוצות החינוכיות, גם בשעות אחר־הצהריים, כאשר הנערים והנערות חוזרים מבית־הספר לקיבוציהם. הפעילות התנועתית,

החברה הקיבוצית פחות סגורה מבעבר, המסרים הכלליים והמטרות הלימודיות אינם מוגדרים דיים — אומרים מחנכים, החושפים תמונה קשה

חוגים שיעורי־בית וכדומה, מוטלת על המסגרות החינוכיות בקיבוצי־האם." בכך יש, לדעתו של לב, פתרון למעורבות וקשר סבירים של העובדים בחינוך עם תלמידיהם. הוא רואה משבר מסוים בחינוך הקיבוצי, וטוען שיותר ויותר מחנכים מגיעים למקצוע ההוראה ממסגרות שאינן מכשירות לתחום החינוך. „הקיבוץ הפך פתוח ופחות אחראי לחינוך ילדיו, בשל המעבר למסגרות אזוריות והרצון למצוא פתרונות לחינוך ערכי, בתוך המבנה הזה של בית־הספר המשותף."

כמשקל־נגד למפקפקים בתועלת שבבחינות־הבגרות, ולאלה שרואים בכך את חזות המשבר, אומר אורי לב: „אנחנו חייבים להגדיר לקבוצה החינוכית האינטגרטיבית מטרה לימודית מוגדרת. בחינות־הבגרות מצליחות למשוך מבחינה זו את הקבוצה כולה כלפי מעלה.

גרשון אשחר, מנהל המוסד החינוכי „שקמה" שביד־מרדכי, סובר אחרת: „עובדה היא, שבמקומות שבהם יש בית־ספר־יום (התלמידים חוזרים הביתה יום־יום ואינם נשארים במסגרת המוסד גם בשעות הפנאי ד.ב.), אין בסופו־של־דבר טיפול במסגרת הקיבוץ. המסגרות אינן מספיק גדולות, והקיבוץ אינו מוכן להשקיע בפעילות חברתית".

לדעתו של אשחר, שם המשחק הוא „כסף". גם בקיבוצו קיימים לחצים מסוג זה על המערכת הכלכלית של המוסד החינוכי, ועל מסגרות כוח־האדם, אך נראה שמוסד „שקמה" עומד בלחצים אלה, וגרשון אשחר אף מונה הישגים: „אצלנו הפעילות וסדר־היום מאורגנים כמעט עד לשעות הקטנות. שיעור החריגים בחברת הנעורים הוא סביר, והללו מתגלים בדרך־כלל על־ידי הנערים עצמם. במוסד ‚שקמה' מתקיימת פעילות ערכית־חינוכית רבה", הוא אומר.

בנוגע לבחינות־הבגרות אומר אשחר, כי „במוסד ‚שקמה' אין בחינות־בגרות, ואף כי יש לדבר מחיר לימודי — הרי שמתאפשר לנו לשים דגש־יתר על הנושאים הערכיים, החינוכיים, הקיבוציים. אנחנו משתדלים, שהלימודים יהיו מתוך מוטיבציה פנימית. על אף כל הבעיות, במוסד ‚שקמה' לומדים".

בעיה נוספת, שקיימת במוסדות החינוכיים ואשר נחשפה גם בפרשת האונס בשמרת, היא נושא הנערים החריגים — אלה שנפלטו מהמסגרות הלימודיות. אלה נשארים לעיתים בתוך המערכת החברתית, אך בדרך־כלל מגיעים אל המסגרות הקיבוציות האחרות. בתוכן הם הולכים על־פי רוב לאיבוד, ללא כתובת ואחריות מוגדרת.

במוסד „שקמה" ב„פינת אנה פרנק" ובמוסדות חינוך אחרים, מקובל להחזיר את התלמידים בתום יום־הלימודים או יום העבודה אל הקבוצה החינוכית. אך יש גם בודדים, שאינם מגיעים למסגרת זו. לכך יש השלכות בתקופה שער הגיוס לצבא, ולאחר השחרור.

יותר אופטימי בנושא הוא מוני אלון, מחנך־לשעבר במוסד „שומריה", שהקים דור של מחנכים לשכבת הנעורים, וכתב ספרים ומאמרים בנושא: „אני מתרשם, שהמקרה בשמרת הוא חריג. אמנם גם לאירועים חריגים יש רקע שמעבר למישור האישי, אך עובדה היא, שמעשה כזה לא אירע בעבר. עם זאת, אנחנו נמצאים בתחושת־משבר, שמתבטאת בכל מסגרת הדור הצעיר בקיבוץ."

מוני אלון מדבר על אי־בהירות בערכי היסוד של היינו בארץ ובקיבוץ, אך אינו מגדיר זאת כאנרכיה והפקרות: „עובדה היא, שאצל בני קיבוץ שעזבו, מתגלים הערכים כמו היחס לעבודה, יחס אנושי למיעוטים וכדומה, גם מחוץ למסגרת הקיבוצית. זאת משום ההסכמה הרחבה, שקיימת בתוך חצר הקיבוץ, על ערכים אלה".

לדעתו של מוני אלון, הפתרונות למשבר מצויים, לפני הכל, בידי חבר עובדי החינוך. כל תקופת מבוכה דורשת הגדרה ברורה יותר של מטרות, אמצעים חינוכיים, דיון מחודש על נסיבות משתנות. „אני לא נוטה לשמר את העבר, אך ברור, שהחינוך הרעיוני לערכים וכיווני יסוד, יחס נכון בין צרכי הפרט וחובותיו, הם שצריכים להנחות את הצוות החינוכי גם כיום".

אלון אינו חושב, שהמוסד החינוכי סיים את תפקידו במתכונתו הקיימת: „המוסד החינוכי הוא חלק מדגם, שמטפח ביטוי ויצירה עצמיים ואחריות. את זה הוא עושה בשילוב עם החברה הבוגרת. גם בחינוך האוטוריטטיבי הנוער נמצא במשבר נוראי. בקיבוץ זה אינו משבר של הנוער, כי אם משבר מטרות".

גם זיוה מרון, ממדור המוסדות בקיבוץ הארצי, מאמינה ביכולתה של המערכת להתמודד עם השינוי המתבקש. היא מנסה להמחיש את המשבר, שבו נתונה החברה כולה, על רקע המציאות במדינה, בכלל, ובחצר הקיבוצית, בפרט. „התופעה הריעה יותר בקרב בני הנוער, שנמצאים במצב של תהייה וחיפוש אחר זהות עצמית וערכית," — אומרת מרון. אין ספק שקושי זה מטיל על אלה המתמודדים בחזית החינוך מעמסה כבדה ביותר.

חינוך ללא מין

בחינוך הקיבוצי התוכנית לחינוך מיני ולחיי משפחה היא חובה, אך מבחינת ההתארגנות התנועתית היא אינה מתקיימת ■ גם החינוך לזהות רגשית מוזנח במערכת השעות – טוען הפסיכולוג שלמה בר־לב

בכלל, אין חינוך מיני במוסדות החינוכיים של הקיבוץ הארצי, אומר במסקנות ריכז המדור לטיפול מיני וזוגי בתחנה לטיפול בילד ובמשפחה, הפסיכולוג — שלמה בר־לב.

למרות שהשנה תוכנית החינוך המיני והחינוך לחיי המשפחה הפכה להיות תוכנית חובה, הרי שמבחינת ההתארגנות התנועתית היא איננה מתקיימת. היוזמה היא מקומית, של המוסד הבודד ולעיתים של המורה היחיד או צוות מסויים. המצב כיום הוא פחות טוב ממה שהיה בעבר, מרגיש בר־לב ומתייחס. כרכים אחרים בשדה החינוך הקיבוצי, לטשטוש התחומים ואובדן נורמות ברורות. סיפוח ההתפתחות האמוציונלית צריך להוות משקל נגד למתירנות, ריבוי הגירושין, הקרנת הסרטים הכחולים למיניהם ולנושא הזהירות הגבריות והנשיות, אומר שלמה בר־לב, ומפנה חיצי ביקורת אל הסמינרים להכשרת מורים בתנועה הקיבוצית. בסמינר אורנים ובסמינר הקיבוצים בתל־אביב הקורסים לחינוך מיני מרוכזים כך, שהם משמשים נושאים לבחירה בשנה הרביעית בלבד. בוודאי מגיעים לקורסים אלה, בבחינת „ירצו יבחרו, לא ירצו לא יבחרו". אין יוזמה להכשרת רכזי נושא ולא הכשרה של צוות.

שלמה בר־לב מסביר, כי יש אמנם מוסדות חינוכיים שפונים בבקשת סיוע בנושא, ואולם בדרך כלל הדרישה היא ללמוד זאת על רגל אחת, דבר שאינו יכול לעמוד במבחן השינויים המתחוללים כיום בקרב הנוער. „החינוך לזהות רגשית עומד כיום בסתירה למגמת ההישגיות הקיימת בעולם האינטימי, תחום שמוזנח כיום במערכת השעות", אומר בר־לב.

המוסד החינוכי הוא קהילת נעורים שיש בה פוטנציאל אדיר, אך מנגד הוא גם בעל סיכונים אדירים. אם היו בני הנוער חיים במערכת ברורה של מסרים חד־משמעיים, המרגישים ומוקירים התנהגות בין אישית ושוויונית, דיינו. אך אם הם נעזבים למשך שעות רבות לעצמם, קיים סיכוי כי אותם בודדים שיש בהם יותר כעס, עוינות ותיסכול בשל כישלונות במערכת והתנסויות בחוויות של דחייה, עלולים לנצל את המערכת להתנהגות שתבטא תוקפנות כלפי החברה", מרגיש שלמה בר־לב ובכך למעשה מסביר, כי אונס הוא ביטוי של תוקפנות כלפי החברה.

ד.ב.

דגם איתן

בקיבוצי השומר הצעיר מוסיף להתקיים בית־ספר אזורי הבנוי במתכונת של חברת נעורים אוטונומית ■ האחריות בחברה זו מוטלת על החניכים

דני בירן

„עם הקמתו של הקיבוץ הארצי בשנת 1927 הוחלט גם על דבר המוסד החינוכי המרכזי של התנועה", כותבת ברטה חזן בספר „דור לדור", המתאר את תולדותיו של המוסד החינוכי בקיבוץ הארצי.

„קדם לכך נסיונו של קיבוץ בית אלפא, ממנו למדנו ראשית דעת חינוך — הלכה למעשה — בחיי קיבוץ שלנו בארץ ישראל... בשנת 1931 התחילה התנועה להקים את מוסדה החינוכי הראשון במשמר העמק. התחלה צנועה: שני צריפים רעועים לרגלי הגבעה השוממה, שעתידה היתה לשאת עליה את מוסדה המרכזי של התנועה. במפעל זה נשתקפו נאמנה יסודות השיתוף הבין־קיבוצי, העזרה ההדדית וההתכנתיות התנועתית, המכוונות והמדריכה..." במקום אחר בספר זה מסביר ראובן שפירא את מהותה ודמותה של חברת הילדים.

„משמעותה של העצמאות בחברת הילדים היא מתן אפשרות לנוער לבנות את חייו לפי הבנתו ויכולתו, תוך שיתוף פעולה וקבלת השפעה מצד המחנכים והחברה המבוגרת".

במשך השנים למדו ובגרו במוסד החינוכי במשמר העמק דורות של חניכים, ומוסדות חינוכיים נוספים — כ־20 במספר — קמו ונבנו במקומות נוספים בארץ.

בשנת 1981 יצא לאור ספרה של ציפורה אפרת, „חברת הנעורים — אתגר ומציאות", המתייחס לחניכי המוסד החינוכי של דורנו. „בקיבוצי השומר הצעיר ממשיך להתקיים הדגם של בית־הספר אזורי, הבנוי במתכונת חברת נעורים אוטונומית הכוללת חיי חברה, תרבות ולימודים, במסגרת פנימייה. האחריות על כל תחומי החיים בחברת נעורים כזו מוטלת על החניכים בהדרכת המחנכים והמורים".

מתכונת זאת של המוסד החינוכי נשארה איפוא איתנה וללא שינוי גם בתהפוכות השנים.

במוסדות החינוכיים של התק"ם נהוגה שיטה אחרת: בתי־הספר של תנועה זו הם ברובם אזוריים ופועלים על־פי דגם של בית־ספר־יום. בעבר נחלקו הקיבוץ המאוחד ואיחוד הקבוצות והקיבוצים בשיטותיהם. בעוד ש„באיחוד" נהגו בדומה למקובל כיום, אימץ הקבה"א את שיטתו של מרדכי סגל שהתפתחה עוד בראשית ימיו של קיבוץ כפר גלעדי. על־פי שיטה זו מקיים כל קיבוץ את בית־ספרו במסגרת מקומית — מכיתה א' ועד י"ב, ומתקיימת מסגרת של שכבת בני הנעורים (כיתות י'־י"ב) בנפרד מהמסגרות האחרות. „אין אנו יכולים לבנות את סדרי היום של ילדינו כדוגמת סדר היום בבית־ספר אשר מחוץ לקיבוץ", כותב סגל וממשיך „בכפר גלעדי הלכנו מלכתחילה בדרך של עבודה במשק הקיבוץ. אין הדבר לגבינו אלא חלק מפעולה שלמה המכוונת למיזוג הילדים עם סביבתם, והיא מרווה את חיי בית־הספר..."

דרך ארוכה עברה התנועה הקיבוצית מאז, ועימה מערכת החינוך הקיבוצית. פניו של החינוך כיום אינם כדמותו בעבר. מה תהיה דמותו בעתיד, ימים ואנשי חינוך וחזון יגידו.

גילרמן:

בריה"מ מעוניינת ביחסי סחר עם ישראל

בריה"מ מעוניינת ביחסי מסחר עם ישראל, ואף בשיתוף פעולה בכלכלי בתחום הבינלאומי — קובע דן גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר, שחזר מביקור בלנינגרד.

הפקידים הכלכליים הסובייטיים עימם נפגש היו סרגי אופנסייב, תת־שר במשרד ליחסי כלכלה בינלאומיים, ולדימיר צ'רנוב, מנכ"ל איגוד לשכות המסחר בבריה"מ, ואלכסנדר גברילוב, מנכ"ל הבנק לפיתוח בינלאומי. לדבריהם בריה"מ מעוניינת לקנות בישראל מיכון וציוד תעשייתי מתקדם, מחשבים, ציוד רפואי, מערכות השקיה ממוחשבות, תשומות חקלאיות, מוצרי פרמצבטיקה וקוסמטיקה. הוא התרשם, שאפשר לקנות שם חומרי גלם מכל הסוגים ויהלומים וכן יש להם עניין לכונן יחסי מסחר מקיפים.

הפקידים הסובייטיים התעניינו בקשרי ישראל עם השוק האירופי המשותף ועם ארה"ב, במסגרת איזור הסחר החופשי. הם דיברו על גישה חדשה ביחסים הכלכליים הבינלאומיים ובין היתר סיפרו כי מפעל גרמני לייצור נעליים, „סלמנדר", הקים מפעל גדול ליד לנינגרד, בו מייצרים כל סוגי הנעליים לפי ידע גרמני. לשם כך הוקמה שותפות, בה יש לבריה"מ 51 אחוז ול„סלמנדר" 49 אחוז. כזה הוא החוק בבריה"מ, מרגיש גילרמן, שהתרשם כי אם חברה ישראלית תהיה מוכנה להקים בבריה"מ מפעל ייצור בתנאים דומים, ההצעה תתקבל בברכה.

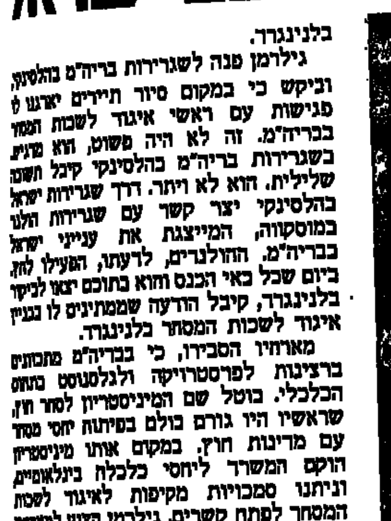

דני גילרמן
חזר מלנינגרד, נוסע למוסקווה

לפני שלושה שבועות השתתף גילרמן בהלסינקי בכנס בינלאומי של הארגון הבינלאומי של עסקים בינוניים וקטנים. לדבריו, הרוב המכריע של העסקים בישראל הם בקטיגוריה של בינוניים וקטנים. מדובר בחברות המעסיקות לא יותר מ־500 איש. בכנס השתתף גם נציג של איגוד לשכות המסחר בבריה"מ, שהזמין את באי הכנס לבקר בלנינגרד.

גילרמן פנה לשגרירות בריה"מ בהלסינקי וביקש כי במקום סיור תיירים יערכו לו פגישות עם ראשי איגוד לשכות המסחר בבריה"מ. זה לא היה פשוט, הוא מדגיש, בשגרירות בריה"מ בהלסינקי קיבל תשובה שלילית. הוא לא ויתר. דרך שגרירות ישראל בהלסינקי יצר קשר עם שגרירות הולנד במוסקווה, המייצגת את ענייני ישראל בבריה"מ. ההולנדים, לדעתו, הפעילו לחץ. ביום שכל באי הכנס והוא בתוכם יצאו לביקור בלנינגרד, קיבל הודעה שממתינים לו בבניין איגוד לשכות המסחר בלנינגרד.

מארחיו הסבירו, כי בבריה"מ מתכוונים ברצינות לפרסטרויקה ולגלסנוסט בתחום הכלכלי. בוטל שם המיניסטריון לסחר חוץ, שראשיו היו גורם בולם בפיתוח יחסי מסחר עם מדינות חוץ. במקום אותו מיניסטריון הוקם המשרד ליחסי כלכלה בינלאומיים, וניתנו סמכויות מקיפות לאיגוד לשכות המסחר לפתח קשרים. גילרמן הציע למארחיו הסובייטיים להקים במוסקווה לשכת מסחר בריה"מ־ישראל, ובמקביל תוקם בארץ לשכת מסחר ישראל־בריה"מ, שתשקוד על פיתוח הקשרים הכלכליים והמסחריים בין שתי המדינות. הוא סבור, כי דבריו נקלטו.

בעוד כשבועיים הוא עומד לנסוע לשם שוב ולבחון אם הפגישה בלנינגרד היתה רצינית, ואפשר להתחיל בקשרים כלכליים משמעותיים, שלדעתו עשויים להביא גם לחידוש קשרים דיפלומטיים רשמיים בין שתי המדינות.

חיים מרגלית

דו"ח מרכז האיגודים החופשיים:

נמשכות ההתנכלויות לפעילות האיגוד המקצועי בעולם

יותר מ־350 ראשי וחברי איגודים מקצועיים ברחבי העולם נרצחו במהלך השנה האחרונה וכ־700־500 נכלאו לתקופות מאסר שונות — פרטים אלה נמסרו באחרונה במרכז האיגודים המקצועיים החופשיים, (אי.סי.אף.טי.יו) שמרכזו בבריסל. על־פי הדו"ח, הן הנרצחים והן העצורים היו מעורבים בפעילות רגילה של האיגודים ולא חרגו מעבר לכך.

אי.סי.אף.טי.יו. מייצג 87 מיליון עובדים ב־97 מדינות. להסתדרות מעמד מיוחד באי.סי.אף.טי.יו. „שגריר" מטעמה יושב דרך קבע בבריסל. לראשי המרכז קשרים ענפים עם צמרת ההסתדרות. נסיונות שונים לגנות את פעולות ישראל בשטחים, בכינוסים שונים, הוקעו בהתערבות ראשיה. צמרת הארגון לא התייחסה עד כה להתעלמות ההסתדרות מסגירת איגודים מקצועיים בשטחים ע"י כוחות הביטחון.

לדברי ראשי הארגון, הרדיפות החמורות ביותר מבוצעות בדרום־אמריקה. למעלה מ־200 אנשי איגודים נרצחו במהלך השנה האחרונה בברזיל, סביב מאבק על קרקעות. הרציחות בוצעו על־ידי מקצוענים, שנשכרו לשם כך על־ידי בעלי האחוזות הגדולות. מרבית הנרצחים ניסו למנוע את השתלטותם הגוברת והולכת של בעלי הלטיפונדיות על אדמות האיכרים הזעירים. בקולומביה נרצחו 74 פעילים בנסיבות דומות. עינויים ומעצרים הפכו לעניין שבשיגרה באל־סלוואדור, גואטמלה, הונדוראס, האיטי, צ'ילה ופאראגוואי.

ביקורת קשה נמתחת על סירובן של המפלגות הקומוניסטיות במזרח־אירופה ובאסיה לוותר על הפיקוח הצמוד שלהם על איגודים מקצועיים. הדו"ח מציין, כי באותן מדינות מתחוללים שינויים דמוקרטיים, אולם בכל נושא יחסי עבודה והאיגוד המקצועי קיימות נוקשות רבה ועוינות כלפי גילויי עצמאות האיגודים. הדו"ח מביא נתונים על מעצרם של כ־900 מפעילי האיגודים בדרום־קוריאה, לאחר גל גואה של השבתות שהיו שם, אף הוא מטפל גם במערב, מסתמנת תופעה של פגיעה בזכויות עובדים ובפעילות האיגודים. אחד הסימפטומים לכך הוא אילוץ העובדים לשוב לעבודה באמצעות חוקים. בארה"ב פושטת תופעה של יועצים מטעם מפעלים ומוסדות המתמחים בשבירת כוחם של איגודים, וחוקי העבודה אינם מספקים הגנה נאותה לאיגודים מפני פעילות היועצים הללו.

באינדונסיה ובפקיסטאן חוקי העבודה מגבילים למעשה את זכויות העובדים בשירותים הציבוריים. מנהיג האיגודים במלאויה, דייויד ולאמאטו, היה בין מאות העצורים באוקטובר '87. הוא שוחרר על תנאי ביוני האחרון. בבחריין, קטאר וסעודיה, פעילות האיגוד המקצועי אסורה על פי חוק.

החרם על דרא"פ

מרכז האיגודים המקצועיים בבריסל בדק את נושא החרם של מדינות המערב על דרום־אפריקה. התברר, כי למעלה מ־1267 חברות מ־20 מדינות מערביות ממשיכות לעשות עסקים עם ארץ האפרטהייד. 188 חברות מ־7 מדינות מערביות חיסלו את עסקיהן. על־פי הדו"ח, בריטניה היא המובילה בהמשך העסקים עם ממשלת פריטוריה — 374 מפעלים ועסקים מתוך 126 הינם בריטיים. אלה מתרצים זאת בנימוקים של צדק סוציאלי, אולם ראשי המרכז מצביעים על עשיית רווחים קלים כסיבה העיקרית להמשך פעילותם בדרא"פ. אחרי בריטניה ניצבת גרמניה המערבית, עם 333 חברות, ארה"ב — 164, יפאן — 103, צרפת — 90, שוויץ — 54, הולנד — 29, אוסטריה — 19, קנדה ובלגיה — 18 כל אחת, שוודיה ודנמרק — 10, איטליה — 7, פינלנד ואירלנד — 2 כ"א, ספרד, נורווגיה, פורטוגל ויוון — 1 כ"א.

134 חברות אמריקניות הפסיקו את פעילותן ו־26 חברות בריטיות, ו־20 קנדיות, וכן מספר מצומצם של חברות הולנדיות, צרפתיות איטלקיות ואוסטרליות. על־פי אנשי האי.סי.אף.טי.יו, מספר חברות מעורבות בתעשיית הנשק הדרום־אפריקנית — חברות בי.אם.וי. וכן פולקסוואגן עוסקות בפיתוח ובבניית כלי רכב משוריינים. חברת טלפונקן אחראית על הציוד האלקטרוני בכלים אלה.

אבשלום קווה

העורך הכלכלי: צבי טימור

חיסכון צמוד למטבעות הסל בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל, מ־1 בספטמבר, תוכנית חיסכון חדשה שתאפשר ליהנות, בעת ובעונה אחת, מהצמדה למדד וכן מהצמדה לאחד מ־5 מטבעות החוץ העיקריים, או לסל המטבעות.

בתום תקופת החיסכון יקבל החוסך הצמדה למדד בתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4 אחוזים לשנה. אם שער מטבע החוץ שבו בחר החוסך יעלה בשיעור גבוה יותר מעליית המדד, הוא יקבל מענק פיצוי בגובה ההפרש שבין עליית המטבע לבין עליית המדד, עד לשיעור מירבי של 12 אחוז. אחת לשנה יוכל החוסך לשנות את סוג מטבע ההצמדה בתוכנית ולעבור להצמדה למטבע אחר, בהתאם להתפתחויות בשוקי הכספים בעולם.

תוכנית החיסכון היא לתקופה של שש שנים, אולם ישנן אפשרויות למשיכת כספים גם במהלך התקופה. בשנתיים הראשונות ניתן למשוך את הכספים אחת לשלושה חודשים ולקבל ריבית על בסיס ה„פריים". בתום שנתיים ובתום כל שנה אחר־כך ניתן למשוך את הכסף ולקבל מ־95 אחוז מהפרשי ההצמדה ומענקי פיצוי.

א.מ.

תמונת מצב

לא צפוי שינוי עד 1989

לאחר חודשי הקיץ החמים יבואו החגים הארוכים, ומיד לאחר מכן יתקיימו הבחירות. עד לבחירות, לא יתקבלו החלטות כלכליות חשובות. אף שר ואף מנכ"ל לא יקח על עצמו אחריות לקבוע עובדות מוגמרות לשר או למנכ"ל הבא.

ניתן רק לקוות, כי תהליך הרכבת הממשלה בעקבות הבחירות לא יימשך זמן רב מדי, אך גם במקרה הטוב לא תהיה ממשלה לפני דצמבר. לכן, המדיניות הכלכלית והמצב הכלכלי יימשכו על־פי המגמות הקיימות עד לסוף השנה.

האירוע המרכזי הצפוי לפני הבחירות, כי עיתויו לא נקבע ע"י הממשלה, הוא פדיון המניות הבנקאיות בסוף אוקטובר. נושא זה מטופל ע"י סגן שר האוצר עדי אמוראי, שיסיים בכך את הקריירה הפוליטית שלו. פדיון מניות הבנקאיות, ללא מכאובים וללא נעיות, עשוי להוות אקורד סיום מוצלח מבחינתו.

ככל שנראה כיום, לא יהיו בעיות חמורות במיחזור מניות הבנקים שיעברו לידי הממשלה. נראה כי מניות של שלושה בנקים ניתן יהיה למכור בטווח הקצר. מדובר במניות בנק איגוד, שעל־פי ההצעות הקיימות כיום ימומשו ב־75 אחוז מעלות ההסדר לממשלה. גם לגבי איי.די.בי, ובנק דיסקונט יש הצעות שהבנק יירכש ע"י משפחת רקנאטי, או על־ידי קבוצה מתחרה. בקשר לבנק זה יש למכור טוב על מחיר, ולא למכור אותו בזיל הזול.

גם לבנק לאומי יימצאו רוכשים, או לפחות קבוצת משקיעים שירכשו גבילה שתבטיח שליטה בבנק. מכל מקום, אם ימומשו שלושה הבנקים יקטן לחץ האוצר על שוק ההון.

מאחר שחוק שהתקבל ע"י הכנסת אוסר על הממשלה להדפיס כסף, יהיה על הממשלה לגייס את הכסף להסדר מניות הבנקים בשוק ההון המקומי הצר, או לקבל אשראי בחו"ל. מבחינת המשק הלאומי, עדיף שהממשלה תגייס את הסכומים שיידרשו לצורך השקעה זו בשוקי חו"ל. אם האוצר ינסה לגייס את הכסף בשוק ההון המקומי, יגרום שוב להעלאת הריבית ושכרו יצא בהפסדו. העלאת הריבית לטווח הארוך תעלה יותר, כי את הריבית הגבוהה יותר יהיה על האוצר לשלם במשך 12־14 שנה, בעוד הגדלת החוב של האוצר לחו"ל לא תגרום לשום בעיה. הבעיה היחידה הנובעת מכך היא התרחבות מוניטארית. אולם במשק הצועד לעבר מיתון, הרחבה מוניטארית כזאת רצוייה ביותר. יתכן כי הרחבה מוניטארית כזאת תסייע להורדת הריבית.

יש הבדל בין אשראי מחו"ל שישמש לפדיון המניות הבנקאיות, שהוא השקעה, לבין מימון גרעונות תקציב באשראי מחו"ל. כספי פדיון המניות יוזרמו המעט בעיקר לחברות ולעסקים. כלומר, יקטינו את הביקוש שלהם לאשראי. לפיכך, ההרחבה המוניטארית עשויה להתאזן בצמצום מוניטארי מצד שני.

נוסף על פדיון המניות הבנקאיות יזדקק האוצר גם לממן הוצאות תקציביות בלתי צפויות, הגורמות להגדלת הגרעון התקציבי בכ־2־1 אחוזי תוצר, כ־600־500 מיליון ש"ח. גרעונות אלה נוצרו כתוצאה מהאינתיפאדה. משרד הביטחון הגיש כבר דרישה לתוספת תקציב של 260 מיליון דולר. גם המשטרה תקבל תוספת תקציבית. הפיצויים בגין נזקי השרב והבצורת יעלו לאוצר סכום נוסף, שאין להימנע מתשלומו כדי לא להרוס את החקלאות. סכומים שונים ניתנו גם לענף בתי המלון. למרות שבאוצר נלחמים על כל שקל, התוספות יעלו מאות מיליוני שקלים מעל לגידול בהכנסות.

התעסוקה ירדה בייצור ועלתה ברשויות המקומיות

גם גידול ההכנסות עשוי להיעצר. היבוא נעצר, והמפעלים מצמצמים מלאים. מכאן, שההכנסות ממכס ומע"מ קטנות. חלה ירידה של 3־4 אחוזים בייצור התעשייתי. חלה האטה בהתחלות בנייה ובענף התיירות מורגשת ירידה חריפה מדי. האוצר, כידוע, שותף בכ־50 אחוז מכל ההכנסות במשק, לכן ירידת הפעילות מתבטאת מיד בהכנסות המדינה.

עם זאת, בתעסוקה יש ירידה איטית בלבד, שקרוב לוודאי תיפסק לקראת הבחירות. כיום עומד שיעור האבטלה על 6 אחוזים ואין שום סיבה להניח שיעבור את 7 האחוזים לקראת סוף השנה. אולם גם מן השכירים לא צפויה תוספת הכנסה. תוספת תעסוקה של 2 אחוזים נרשמה רק בסקטור הציבורי הלא־ממשלתי, בעיקר ברשויות המקומיות. תעסוקה זו מכבידה על הכוונה לשינוי מבנה המשק, שהיה יעד מוצהר של האוצר ועשוי להכביד גם על איזון תקציבי הרשויות. ראשי הערים, בעיקר מקרב הליכוד, ילחצו על שר האוצר לכסות את גרעונם. צ'יץ' כבר החל בכך ובתקופת בחירות קשה לשר אוצר לסרב למקורבים.

פדיון המניות — סיבה מספקת

וזוהי תמונת המצב של המשק ואלו הן הבעיות שיעסיקו את האוצר בתקופת המעבר הארוכה, שתימשך עד ראשית 1989. פיחות לא יתבצע בתקופה זו, ולבטח לא לפני פדיון מניות בנקים, בסוף אוקטובר. כל פיחות יגדיל את סכום הפדיון בשקלים במאות מיליוני ש"ח, תלוי בשיעור הפיחות. סיבה זו לבדה די בה כדי לדחות את כל הדיבורים על פיחות לפחות עד חודש נובמבר, ואז תתעורר השאלה מי יהיה שר האוצר הבא.

נסים מתנגד לפיחות ומשמיע התנגדותו זו בכל הזדמנות אפשרית. נוסף על פדיון המניות הבנקאיות, לא ירצה נסים לסכן את היציבות בפיחות שתוצאותיו מוטלות בספק. במיוחד כאשר לאחר פיחות ידרוש בנק ישראל להעלות שוב את שיעורי הריבית, כפי שהעלה באחוז אחד לאחר הפיחות הקודם. כפי שהתברר אחרי הפיחות, החשש של בנק ישראל היה מוגזם והעלאת הריבית היתה מיותרת, אך אין כל ביטחון שבנק ישראל הפיק את הלקחים המתאימים.

חוסר יכולתו של ברונו לרדת משיעורי הריבית הגבוהים אותם קבע הינה הבעיה המרכזית בתחום הפיננסי. לא מעט בכירים באוצר מבטאים רוגז והתנגדות למדיניות זו של בנק ישראל, אך כתוצאה מחוק בנק ישראל, המבטיח את עצמאות הנגיד ואת עצמאות המדיניות המוניטארית, אין בידי נסים כלי לכפות מדיניות אחרת על ברונו, גם אם הוא משוכנע כי המדיניות שגויה.

לכן, המדיניות הכלכלית לשנת 1988 כתובה כבר בספרים. שום שינוי משמעותי לא צפוי בה. המבטים צריכים להיות מופנים לשנת 1989.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

נוהל בקשת מעצר

■ פנייה לבית המשפט בבקשה למעצר או להארכת מעצר, או למעצר ושחרור בערובה, חייבים באישור מוקדם של פקיד השומה או סגנו — כך נקבע בנוהל מתוקן הנוגע בעבירות מס הכנסה בנוגע למעצר החשודים בעבירות על פקודת מס הכנסה.

מלון דירות באילת

■ ערב תחילת עבודות הבינוי של מלון הדירות „נופית אילת" נמכרו 80 מתוך 290 הדירות במלון, היחיד ממלונות הדירות באילת הממוקם לחוף ים סוף. המלון יוקם על שטח של כ־10 דונם, ויכלול דירות יוקרה, דירות סטודיו ודירות גן. כן יוקמו מרכז קניות חדיש, בריכת שחייה ומועדון בריאות. מחירי הדירות נעים בין 50 אלף ל־90 אלף דולר לדירה. מחר יתקיים באתר טקס הנחת אבן הפינה ל„נופית" ובעקבותיו תחל עבודת הבנייה, האמורה להסתיים בתוך כשלוש שנים.

קופל מתאוששת

■ המאזן החצי־שנתי של חברת קופל (הנהגה עצמית) מצביע על גידול של 90% בפעילות החברה. הכנסות החברה בששת החודשים האחרונים מהשכרת כלי רכב הסתכמו ב־1.4 מיליון ש"ח מותאמים, לעומת 0.79 מיליון ש"ח מותאמים במשך כל שנת 1987. מספר כלי הרכב של החברה ליום ה־30.6.88 הינו 230, לעומת 131 עד ה־31.12.87.

רפת ממוחשבת

■ ניתן כיום לנהל רפת של 1000 פרות חולבות כמעט ללא מגע יד אדם. מחשבים ובקרים אלקטרוניים מחליפים את הרפתנים המפורסמים וממלאים בהצלחה את תפקידם — כך עולה ממחקר שהוצג בקיבוץ אפיקים שבעמק הירדן. במהלך המחקר זיהתה המערכת פרות חולות בדיוק של 100%. כן איתרה פרות מיוחמות, המוכנות להזרעה, בדיוק של 96%. לדברי עורכי המחקר, המערכת הממוחשבת מהווה פריצת דרך גדולה בטכנולוגיה ובתחכום, ואתגר לחוכית שאכן, באמצעים מודרניים, ניתן לנהל ענף שנחשב עד כה כבעל עתירות עבודת ידיים.

מנכ"ל גאט"ט לישראל

■ מנכ"ל ארגון גאט"ט, ארתור דונקל, מגיע לישראל לביקור רשמי כאורח שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, לדיונים בנושאי הסחר הכללי הבינלאומי למכסים ולסחר, קובע את המערכת הנורמטיבית של התנהגות המדינות בתחומי הסחר הבינלאומי, ומשמש הסכם לניהול המו"מ הבינלאומי בתחומי המכסים ותנאי הסחר האחרים.

תערוכת ביטחון

■ 150 מציגים, מהארץ ומחו"ל, ישתתפו בתערוכה הבינלאומית למיגון וביטחון „סקוריטי 88", שתתקיים ב־5.9־7.9.88 במרכז הקונגרסים החדש בכפר המכבייה.

בנייה לזוגות צעירים

■ תוכנית להקצאת קרקע המדינה כהלוואה עומדת לזוגות צעירים ולזכאים הוכנה על־ידי צוות בראשות ח"כ רפי אדרי, שגיבש בימים אלה את פרק הבינוי והשיכון במצע מפלגת העבודה לקראת הבחירות. לדבריו, התוכנית תביא להוזלה משמעותית של הדירות, כיוון שמחיר הקרקע עומד כיום על 30־50 אחוז ממחיר הדירה, בהתאם למיקומה. אדרי, יו"ר דירקטוריון שיכון עובדים, אומר כי צמצום פעולות משרד הבינוי והשיכון, מכ־134 אלף יחידות ב־1981 לכ־3,000 יחידות דיור ב־97, הביא לכך שבמרבית מרכזי האוכלוסייה אין כיום התחלות בנייה לצעירים חברתיים ולזוגות צעירים בהיקף המתחייב מהצרכים. על־פי המצע של מפלגת העבודה, היא מתחייבת לפעול לחידוש המעורבות של משרד השיכון בבנייה במרכזי אוכלוסייה ברחבי הארץ.

לקראת פדיון הבנקאיות

■ הבנקים הגדולים החלו להיערך לקראת פדיון המניות הבנקאיות שבהסדר ב־31 באוקטובר. בנק לאומי הודיע אתמול על פתיחת 80 מרכזי ייעוץ ומידע לשירותם של מחזיקי מניות והסדר. בכל"ל עצמו מעל 50 אלף לקוחות המחזיקים במניות הסדר. יועצי ההשקעות בבנק ימליצו ללקוחות על שלושה אפיקי השקעה: קרן נאמנות, שתשקיע חלק מהכספים בצמודי מט"ח; קופות גמל (לקוחות הבנק יוכלו להפקיד כספים בספטמבר באמצעות הלוואת גישור למשך חודש אחד בריבית בשיעור ה„פריים" (כיום 1.25 אחוזים לחודש), ותוכניות חיסכון המתאימות לבעלי המניות הבנקאיות.

ייעוץ רשלני

[illegible]

חוזרים למלא סוללות

העובדים חידשו העבודה במפעל הסוללות של תדיראן ברחובות. הנהלת החטיבה ועובדי התחזוקה של המפעל הגיעו אליו כבר אתמול והחלו בהכנות לקראת הפעלת קווי הייצור היום. סוכם, כי העובדים יחזרו לעבודה מלאה וסדירה, ללא כל עיצומים, וכי הצדדים יפעלו לסיום המו"מ עד יום שלישי בשבוע הבא.

בסוף השבוע הודיע יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד על מינוי ועדה בת שלושה חברים שתטפל בתביעות העובדים, כולל תשלום עבור הימים בהם המפעל היה מושבת. בינתיים הודיעה הנהלת חטיבת הסוללות שהיא מוכנה להעלות את בסיס השכר לגימלאות ב־40 אחוז. ההנהלה מבטיחה גם להנהיג בעתיד שיתוף של העובדים ברווחים, כאשר המפעל ימצא את תוכנית ההבראה ויחזור להציג רווחים.

בשלב זה מתנגדת הנהלת החטיבה לדרישות הוועד לקבל שכר עבור הימים שבהם המפעל הושבת, למרות שמדובר בהשבתה מטעם של ההנהלה.

א.נ.

אם לא יהיה גאז יעברו לחשמל

„הפסקנו חלוקת גאז בישול לצרכנים עד להודעה חדשה" — הודיע אברהם פרידמן, יו"ר ארגון סוכני גאז ומפיציו. לדבריו נמאסה עליהם הסחבת של משרד האנרגיה. הם נפגשו עם שר האנרגיה משה שחל והציגו לפניו את דרישותיהם, שעיקרן — עדכון הוצאות השיווק, שלא שונו מאז חודש אפריל 1985. פרידמן מרגיש, כי הנימוק של הקפאת מחירי הדלק ומוצריו איננו תקף עוד: המחירים הופשרו בחודש אפריל האחרון.

גם לפני מספר חודשים השביתו הסוכנים את חלוקת הגאז לצרכנים. אז נאות השר להיפגש עימם. אולם לדברי פרידמן, הסיכומים אליהם הגיעו בפגישה זו לא בוצעו, ולכן לא נותרה להם ברירה אלא שביתה.

אם סוכני הגאז ימשיכו בהתעקשותם, ולא יספקו גאז בישול לצרכנים, יעבירו הצרכנים לשימוש בחשמל, שלכל הדעות הוא נוח וזול מגאז, אומר ד"ר נתן אורד, מנכ"ל משרד האנרגיה, הטוען כי סוכני הגאז מתנהגים בחוסר אחריות. לדבריו, הם לא תפשו שבעצם למשרד האנרגיה אין שום מגע עימם. הקשר הוא עם חברות הגאז, שהסוכנים הם קבלני־משנה שלהן. בהסכם שבין משרדו לבין חברות הגאז נאמר במפורש, כי חלוקת גאז לצרכנים היא שירות לציבור, וכל הפרעה היא על אחריות חברות הגאז. אורד מציין, שבפגישת הסוכנים עם שחל דרש מהם השר דברים ברורים, כמו פתיחת ספרי החשבונות שלהם לפני הכלכלן דוד כהן מירושלים, שהתמחה בנושאי אנרגיה והמקובל על ראשי המשרד. ספרי החשבונות הועברו על־ידי ארגון סוכני הגאז למיכללה הפיננסית בניהולו של אשר קניסל. המנכ"ל אינו מבין מדוע ארגון הסוכנים אינו מוכן להציג את ספרי החשבונות לפני הכלכלן דוד כהן. כן הודיע להם השר שחל, כי המשרד מוכן לאשר להם מקדמה של 7.5 אחוזים מהתעלמה שהם מבקשים, עד שיסודרו כל חשבונותיהם. גם לכך לא הסכימו.

מה שמרגיז במיוחד בשביתה האחרונה של סוכני הגאז הוא העיתוי — ערב ראש השנה. עכשיו הם החליטו לשבות ולפגוע בציבור. ד"ר אורד מזכיר, כי לפי ההסכם הקיים בין חברות הגאז לבין המשרד, על החברות לדאוג לכך שלכל צרכן יהיה מלאי של 12 ק"ג. אם תימשך השביתה, יפנה המשרד לחברות הגאז וידרוש מילוי ההסכם.

חיים מרגלית

חדשות המשק

ריבית הג'מבו ירדה ל־13%

בנק ישראל יגדיל את שני המיכרזים המוניטריים הבאים שיועמדו לבנקים המסחריים לסכום של 750 מיליון ש"ח כל אחד, לעומת 600 מיליון ש"ח שהוצעו בשני המיכרזים המוניטריים האחרונים באוגוסט. הגדלת היקף המיכרזים נובעת מלחצי הנזילות במערכת הבנקאית בשבועות האחרונים, שגרמו לעלייה ברמות הריבית על הפקדונות השקליים.

למרות הגדלת המיכרזים האחרונים ל־600 מיליון ש"ח, לא ניכרת ירידה ברמת הריביות במערכת הבנקאית, ולכן החליט בנק ישראל להגדיל שוב את המיכרזים המוניטריים. דובר הבנק מסר, כי היקף שני המיכרזים הנותרים בספטמבר ייקבע במהלך החודש, בהתחשב במצב המשק ובמגמה להמשיך ולקיים מדיניות מוניטרית מרחיבה.

מסיכום הפעילות באוגוסט עולה, כי הריבית הממוצעת במכרזים המוניטריים הסתכמה ב־15.5 אחוז על בסיס שנתי, בדומה לריבית ששררה בממוצע במהלך ארבעת החודשים האחרונים.

בבנקים צפו כבר בסוף השבוע להגדלת המיכרזים המוניטריים והגיבו בהורדת הריבית על הפקדונות השקליים. ריבית הג'מבו ירדה מכ־14 ל־13 אחוז לשנה, וירידה נרשמה גם בריבית על פקדונות קטנים יותר.

א.נ.

„אורדן"

היצוא גדל וגם ההפסדים

הנהלת כלל תעשיות בוחנת מחדש כמה תחומי ייצור במפעלי אורדן, בעקבות הגידול החד בהפסדי החברה. הפסדי אורדן גדלו במחצית הראשונה של 88' פי שלושה לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכמו ב־13.1 מיליון ש"ח.

היקף ההפסדים התקבל בהפתעה בצמרת כלל תעשיות ומנהלי החברה טוענים, כי היא ממשיכה לשלם מחיר יקר על הירידה החדה ברווחיות היצוא, בעיקר בגלל התיסוף הריאלי המתמשך בשער השקל כלפי הדולר. בשלב זה אין כוונה לערוך שינויים מהותיים בתוכנית ההבראה של אורדן, הרושמת הפסדים כבדים זה למעלה משנתיים, אולם נודע כי מתכוונים להעמיק את צמצום המקורות ולשקול מחדש את כדאיות היצוא לארה"ב.

בתקופת הדו"ח גדלו המכירות ב־17 אחוז, גידול שהתבסס על הגדלת היקף היצוא ב־38 אחוז, לכ־34 מיליון ש"ח. היקף המכירות בארץ נשאר באותה רמה, והמכירות הסתכמו בכ־66 מיליון ש"ח. ממיון המכירות עולה, כי בתקופה זו הקטינה החברה את מכירותיה למערכת הביטחון ל־21 אחוז מכלל המכירות, לעומת 30 אחוז בתקופה המקבילה אשתקד. לעומת זאת, חל גידול ניכר במכירות לצבא ארה"ב, המהוות 23 אחוז מכלל המכירות, לעומת 6 אחוזים בלבד במחצית '87 ו־8 אחוזים בכל השנה שעברה.

אורדן רשמה בתקופת הדו"ח הוצאות לפיצויים עודפים בסכום של כ־1.7 מיליון ש"ח והפרשה להפסדים צפויים בפרוייקטים שונים בהיקף של 2.4 מיליון ש"ח. במסגרת תוכנית ההבראה, וסגירת קווי ייצור של חברות בקבוצת אורדן, בוצע צמצום דרסטי בכוח האדם והחברה התחייבה לשלם פיצויי פיטורים חריגים ותשלומי קיצבה בגין פרישה מוקדמת של עובדים עד הגיעם לגיל המקנה להם זכות לקבל קיצבה מקרן פנסיה.

על המאזן חתום המנכ"ל החדש, ברוך להט, שנכנס לתפקידו ביולי 88', לאחר שהמנכ"ל הקודם, מיכאל תמרי, נאלץ לפרוש. עם חילופי המנכ"לים הוחלפה כל הצמרת הניהולית של אורדן.

א.נ.

ירידה ברווחיות „קרגל"

ההאטה במשק במחצית הראשונה של 88' נתנה אותותיה ברווחיות חברת קרגל, המייצרת קרטון גלי, ורווחיה הסתכמו ב־3.5 מיליון ש"ח, לעומת 5.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד — ירידה של 38 אחוז. מכירות החברה ירדו בתקופה זו ב־16 אחוז והסתכמו בכ־51 מיליון ש"ח.

בדו"ח החצי־שנתי מציין יו"ר ומנכ"ל החברה, אורי מנשה, כי קרגל התמודדה עם הקשיים במשק, כולל גידול ריאלי במחירי התשומות ללא עלייה מקבילה במחיר המוצרים של החברה. החברה נפגעה גם מהאירועים בשטחים והקטנת יצוא ההדרים בעקבות פגיעת סופות וגשמים בגידולים בפברואר 88', שגרמו לירידה במכירות בתקופה זו. החברה צופה, כי גם במחצית השנייה של השנה תיאלץ להתמודד עם המשך ההאטה במשק ועם הקטנת הביקושים למוצריה, ולכן היא מתכוונת לערוך תוכנית התייעלות לצמצום הוצאותיה.

למרות הירידה ברווחיות, קרגל היא עדיין אחת החברות הרווחיות ביותר בקונצרן כלל תעשיות. הקונצרן סובל כיום מהחמרה בהפסדי אורדן (ראה ידיעה נפרדת), ובקרוב יפורסמו מאזני חברות הטקסטיל בקבוצה, כיתן ופולגת, שגם הם יראו ירידה ברווחיות.

א.נ.

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון

אגדות בצבעי מים

דורית קדר

בגלריה של שי דנון מוצגת תערוכת ציורים בצבעי מים של ישראל קופמן. (שתנעל ב־3.9). ציור רגיש מאוד שנעשה ממש רוחני בעיקר בעבודות הזעירות כנראה, חש האמן שהוא מצייר את עיקר החווית בלי כמייתיות כלשהי לגבי חיקוי הנראה מסביב (ראה עבודות 8, 37, 38 אף בחלק מהעבודות הויותר גדולות 4, 12, 14). ניכר שחרור יתר ואיזו אווירה של אגדה נסובה עליהן. היסוד האגדי נובע שוב מנקיטת עמדה לא תלותית ביחס לנראה כמו גם מגישה דמיונית שאינה נרתעת מלהשתמש בצבעים מלאכותיים. הבחירה הצבעונית נעשית בגין שיקולים שתורמים לאווירה הכללית. העבודות גדולות יותר ומשאירות חלל להתייחסות רבה מדי למציאות ולכן הן סתמיות ונעדרות השראה פנימית.

תערוכה שאין להחמיץ עקב הכנות והיופי הגנוזים.

תערוכת ציורים מקורבת לזו באופייה וחינה היא של זהבה לופו בגלריה עמליה ארבל (נעילה ב־26.8). מריום מעורב כאשר פעמים רבות צבעי השמן מדוללים ונראים כגואש או כצבעי מים. גם במקרה זה — כמו אצל קופמן — ניכר עושר פנימי רב. לופו עוקבת אחר מקצבים פנימיים, תוך שמירה חוקה על איזון שבין תכנון לאימפרוביזציה. נראה כאילו לופו שומרת על מסגרת עשייה התחלתית, המעניקה את הצליל השליט ורק לאחר מכן היא מאכלסת את הכר בצבעים־תווים המשמשים מענה למסגרת. כך פרטים ציוריים מהווים הדים לקו מתווה. אין קשוטיות יותר ומוטיב הפרחים נראה כאילו היה מוטיב של „פרחי הטוב". הנוף מתורגם למקצבים — שכמו בתערוכה הקודמת — משוחררים מחיקוי המציאות. לא כך בחדר הסמוך. כאן העבודות מיותרות, בהסתמכות על היש מגרשת את מקורות ההשראה וכך נראים הדברים כלפי חוץ. עבודת האוצרות כאן, כמו במקרה הקודם, חייבת להיות יותר קפדנית.

כדאי בתקופה זו של הקיץ להיכנס לגלריה אטליה שנמצאת היום בבית ליוויק. אין כאן תערוכה קבועה אלא אוסף מאמנות ישראל. בזמנו ציינו לטובה גלריה עגווה זו שיש בה מן העניין לחוקר האמנות המקומית. אמנם פניהן של התערוכות המתקיימות לעבר ההיבט המסחרי אך עם זאת — שולט כאן טעם טוב, לרב, וניתן לראות אמנים ותיקים אשר עבודותיהם - נשכחו. פרט לאמנים, ששמם חדר לבבכי המוזיאונים הגדולים, מצויים כאן שמות שאיכותם אינה פחותה אלא שעדיין חייבים במחקר, עבודת אוצרות ופריצה של שערי הממסד כגון מסג, פימה, שטטנר. כדאי אולי אף לרענן את המחקר על אנגלסברג, ליטוויטבסקי, לבנון, עובדיהו ואהרון הלוי. אמנים עכשווים שמפגינים איכות ועניין הם ראוכודגר ואיטה גרטנה. זו האחרונה הציגה לא מזמן בבית האמנים והפסלים עבודות גדולות ממד. דווקא העבודה הקטנה, הנמצאת כאן, מרכזת את החיוניות וההבעתיות שבה בעוצמת יתר. ביקור בגלריה מומלץ מאוד. (יש להתעלם עם זאת ממספר עבודות גרועות שאולי יש להן מקום בהיסטוריה רק מהיבט כרונולוגי). כדאי היה שגלבוב, מנהל הגלריה ירכז עבודות אלה בפינה אחת על מנת שלא יפגמו בטעם הכולל שללא כל ספק מצוי כאן.

ישראל קופמן. צבעי־מים

קולנוע

פולנסקי בנעלי היצ'קוק

„פרנטיק" — בקולנוע רב־חן בת"א

תרגיל בהיצ'קוקיזם. הריסון פורד ב„פרנטיק"

יעל ישראל

עם השם רומן פולנסקי אין צורך לעשות היכרות. הכל יודעים מיהו הבמאי היהודי, מהי הביוגרפיה המסעותלת שלו (משפחתו נספתה בשואה והוא גדל בצרפת), היכן למד (בבית הספר הנודע לקולנוע בלודז' שבפולין), מה היה סרטו הקצר הראשון („שני אנשים וארון"), וסרטו הארוך הראשון („סכין במים"), כולם השתתפו בצערו עם רצח אשתו ההרה, השחקנית שרון טייט, במסגרת השבח ההמוני של חבורת מנסון בסוף עידן ילדי הפרחים, והכלם ידעו על נשפיות המין והסמים עם קטינות שהיו יכולות להיות בנותיו, שאחת מהן אף הגישה נגדו תביעה משפטית, בעקבותיה סולק מאמריקה. ומולם כולם מכירים לך טובה על סדרת סרטים מיוחדים, מקוריים, חלקם יצירות מופת שתרמו לקולנוע, בניהם „צ'יינה־טאון", „מבוי סתום", „הערפדים", „תינוקה של רוזמרי", „הדייר", ו„טס" — שהשמו את עולמו הפנימי, היהודי, המשוסע, את ביעותיו הפרטיים, הסאדיסטיות שלו, האימה, השדים, הטירוף, והציניות המפורסמת.

עוד מותחן

מאז שנת 78', בה עשה את „טס" על־פי ספרו של תומס הארדי, וכעוורתו קצר שלל אוסקרים, ועד סרטו החדש „פרנטיק" — במשך עשר השנים הללו עשה פולנסקי רק סרט אחד, ולא מרשים במיוחד והוא „הפיראטים". החיים לא היטיבו עימו, אמריקה שהכירה בגאונותו, הסבה לו פנים לאחר שבגד בעיקרי אמונתה עם בנותיה הצחות. אולי מוקדם להספיד אותו. לפעמים לבמאי, גם גאון, ישנה ירידה לצורך עלייה. אבל „פרנטיק" איננו העלייה לה ציפו כולם. אין זה הסרט שיחזיר אותו לפסגה, מפני ש„פרנטיק" הוא בסך־הכל תרגיל — נכון, מהוקצע ואלגנטי — אבל רק תרגיל בהיצ'קוקיזם מופגן היטב. ולא שאסור לבמאי גאון להעתיק מבמאי גאון אחר, אבל מבמאי יהודי כמו פולנסקי מצפים להרבה יותר. אם בריאן דה־פאלמה — התקיין הקלאסי של היצ'קוק, עושה תרגילים היצ'קוקיים, לעתים מבריקים, אפשר לסלוח לו. לפולנסקי, זה שעשה פנינות קולנועיות מסוגננות בעלות עומק פסיכולוגי, כמו „הדייר" ו„צ'יינה־טאון" — כבר קשה יותר לסלוח. צער עולה בצפייה בסרטו החדש „פרנטיק", אמנם אין כאן התבטלות בפני יצירתו של מייסטר המתח הגדול, אבל גם אין כאן שום הצהרה אישית או כיוון חדש לסרטיו של היצ'קוק. זה עוד מותחן, לרגעים כמעט מבריק, ולרוב חיוור ובנאלי, בצמוד לקונוטציות של טקסט ועלילה המועתקת ממאות מותחנים מסוג זה.

רוחו של היצ'קוק מרחפת ברקע. פה נזכרים ב„האיש שידע יותר מדי", ופה אוזכור מ„הליידי הנעלמת" או מה„איש הלא נכון".

מערבולת ריגול

השחקן הריסון פורד („העד", בלייד רנר") הוא גיבור היצ'קוקי תמים שנסחף למערבולת ריגול צינית ואלימה. הוא מגלם רופא. איש משפחה נאמן ואוהב שמגיע עם אשתו, יד ימינו, לירח דבש שני בפאריס, למלון „גרנד הוטל", בו בילו את אביב אהבתם לפני עשרים שנה. מאחר ופולנסקי עושה כאן תרגיל קלאסי בסגנון ההיצ'קוקי מזומנת לנו בראשית הסרט סצינה יפהפיה, המאזכרת את סצינת המקלחת מ„פסיכו", ובה הריסון פורד מתקלח בעת שהמצלמה נמצאת איתו, ומבעד לחלון הזכוכית היא קולטת את אשתו עונה לטלפון ומנסה להסביר לו דבר מה. הוא לא שומע, גם אנחנו לא, רק יודעים שמשהו רע עתיד להתרחש. הריסון פורד ממשיך להתקלח ולשיר לעצמו, ומבעד לחלון המקלחת נראית אשתו לובשת על עצמה בבהילות שמלה אדומה והולכת, יוצאת מהפריים. זהו. הליידי נעלמה. בעלה יוצא לחפש אותה ומגיע למסקנה שנחטפה. הוא אוגר מידע, מצרף פיסה לפיסה ומגיע עד מאורת סמים שם יפגוש בחתיכה צרפתיה פנקיסטית (עמנואל סנייה, חברתו הנוכחית, בת ה־21, של פולנסקי) המקשרת אותו לרשת של מבריחים, המתקשרת לקנוניות ריגול בינלאומי — במסורת היצ'קוק הישן והטוב. אבל כשהשם פולנסקי חתום על כל העסק זה רק מעורר כעס ועצב. אנחנו רוצים פולנסקי בטעם פולנסקי, לא פולנסקי בטעם היצ'קוק.

תערוכה

חומות מתפוררות

אמנים יוצאי פולין ב„עקד"

נ. הגריזי

יש לי רושם — אף לא בדקתי את העניין באופן מדעי או סטטיסטי — כי בישראל קיים הריכוז של ציירים ופסלים הכי גדול בעולם. יתכן שאינני בודד ומקורי בהרגשתי זו המבוססת על שני מקורות של זרימת האמנים לארץ. האחד — מקור טבעי: אנו עם בשורני (לא כך) ונולדים לנו ילדים ברוכי־כשרון־אמנותי שלהתבגרותם מצפים מוסדות ידועים להכשרה אמנותית — האקדמיה „בצלאל" בירושלים, מכון אבני בתל־אביב, מורשת תל־חי, סמינריון באורנים, בתי־ספר לציור בחולון, בת־ים, חיפה — ואיפה שתרצו. המקור השני מהווים גלי העלייה משבעים ארצות־אירופה, ארה"ב, אמריקה הדרומית, אפריקה, הודו, אוסטרליה — שהביאו עמם אמנים למכביר ולתפארת.

כאלה האחרונים החליט לטפל איתמר יעוז־קסט, משורר ומנהל של הוצאה לאור „עקד", אשר יזם מפעל בשם „אמני דור־כור ההיתוך הישראלי". בכוונתו להוציא לאור בצורה תעודית־לכסיקלית אלבום של אמנים שעלו לארץ אחר מלחמת העולם השנייה. כשלב הביניים מארגנת גלריה לספרות ולאמנות שליד „עקד" תערוכות קבוצתיות לפי הגלויות השונות. אחרי שלוש תערוכות של אמנים יוצאי הונגריה בא תורה של פולין, אשר חוברו לה שני אמנים ליטאים (ייתכן לזכר ואגניה פולנית־ליטאית ההיסטורית..) אסתר לוריא ויעקב וכסלר.

ליהודי פולין מסורת מפוארת בשטחי האמנויות הפלסטיות. שמות כמו סוטין הווילנאי, קיסלינג הקראקובי או יענקל אדלר הלודז'אי הם שמות עולמיים. מחצית אמני „האסכולה הפריזאית" המפורסמת הם יוצאי פולין. שמות כמו מאוריצי גוטליב, הירשנברג, בודקו, ליליין ורבים אחרים הם פאר האמנות היהודית. גם בארץ לא חסרים (חו"חו) אמנים מפורסמים ממוצא הפולני, ואזכיר רק את גדול ציירנו, מרדכי ארדון, ולא אוסיף. בפולין בת־זמננו נוצצים שמותיהם של יונאש שטרן ויוזף [illegible] כגדולי אמני הדור.

אמנים־עולים שבאו מפולין אחרי השואה, למדו לרוב באקדמיה הממלכתית של קראקוב או בוורשה, אך גם בווילנא ובלודז'. אחדים השתלמו במוסדות האמנותיים בארץ. אם אתקן ואחר כך, מניינם של ציירים ופסלים יוצאי פולין בישראל מתקרב ל־100, לא אטעה.

התערוכה הראשונה של 16 אמנים. העבודה בצורה אסתטית עם ביוגרפיות של האמנים, הינה אוסף מקרי לפי של אסכולות וסגנונות הזה: מאור אימפרסיוניזם ועד לאבסטרקטים וסוריאליזם. חלק של נושאים נוגע ישירות ליהדות או ישראל, וחלק כולל תמונות עירום, רומנס, פנטזיות סוריאליסטיות וכו'.

השואה באה לידי ביטוי בכמה עבודות שמן וגרפיקה. שמחת וורנברג מעביר את הרעיון בדמותו של דוד המלך, הסופר כמין כליזמר בכתר על הראש על רקע של נוף עיירה ריקה מאדם, שכולו הוא ניצולת השואה — גרפיקה מקורית בצורתה, „מצעד המוות", וכפסל „השואה" — עיימת גוויות, גם את הליתוגרפיה של שמואל בק הסוריאליסטית עם כל ציפור על חומות מתפוררות אשר לייחס לנושא השואה, ואם תרצו, תוסיפו לרשימה את הפסלון של אסתר אירין „כפתור שבור". עבודות מעניינות מייצגות אירנה שר, גוטה, מנור, שרה גצלר, נוף בסגנון האימפרסיוניזם הצהוב המכחב של מקס ליבוביץ הנוטה לוכדו של הצייר עמנואל [illegible] שהיה תלמידו של [illegible] באקדמיה הברלינאית.

יבונה אורנשטיין מציגה תמונות אדומים וירוקים בצורה לא שגרתית. „עירום" שמות, מרשים בלבן הוא פרי מכחולה של מרפיה קוסילוגה. בולט גם האבסטרקט באדום־ירוק של רות שלה מחיפה. פרל לגפסקי, הירושה המנוחה הקרמיקה והאמאיל, מציגה תמונה סוריאליסטית עדינה — מדרגות המובילות לשום־מקום; תמונה סוריאליסטית נחמדה בהשפעתו של אשר היא אילוסטרציה של אלונה פרנקל סופרת ומאיירת ספרי ילדים ידועה. זו נוסיף לזה שטיח־קיר של יצחק ויינבת — הרי כל התערוכה לפנינו. בסיכום הנה אמורים להציג את יצירותיהם עוד תריסר אמנים ויותר מן העלייה הפולנית.

מוסיקה

יש יובל ויש יובל

יוסי שיפמן

השנה מציינת ישראל בקול גדול את מלאת לה ארבעים שנה לצד מסטיבל האינתיפאדה. שאותו לא תגה מפה חגיגות הארבעים, אנו רצים מפסטיבל לפסטיבל. מחול, מוסיקה, תיאטרון, סרטים ועוד ועוד. אנחנו גם שולחים את אמנינו לחוץ לארץ. תיאטרוני ישראל מתארחים על בימות חשובות בעולם, תזמורות ולהקות מחול נוסעות גם הן. קול ציון נשמע ברמה.

עוד מדינה מציינת השנה יובל וזהי מדינה צעירה לא הרחק מטפיה הדרים מזרחיים של יבשתינו, אסיה. אוסטרליה חוגגת את סיום המאה השנייה לקיומה. אנחנו אפילו הוצאנו בול לכבוד היובל, גם באוסטרליה יש חגיגות.

גם אוסטרליה משלחת את תזמורותיה למסעות באסיה, באירופה ובארה"ב. עד כאן השווה. השונה הוא שתזמורות אוסטרליה דואגות היטב שקול מלחיני הבית ישמע במרכזי העולם. בימים אלה מתירת תזמורת הנוער הלאומית של אוסטרליה באירופה ומופיעה באנגלית ובסקוטלנד. במרכז התוכנית הקונצ'רטו השני לפסנתר של רוס אדוארדס. אדוארדס מלחין בן־ארבעים וחמש, גדל באוסטרליה, למד בארצו ובאנגליה וחזר הביתה להצטרף למתנה היוצרים בארצו.

בארצות־הברית נעה בימים אלה התזמורת הפילהרמונית הישראלית, השגרירה מספר אחת של ישראל. סדרת קונצרטים מכוברת בניצוחו של המזרח־גרמני קורט מאזור המצטיינת בכך שאין בה ולו יצירה ישראלית אחת. לכבוד ביקור התזמורת האוסטרלית באירופה רואיינו מנהל התזמורת והמלחין רוי אדוארדס באירופה. הרוח שנשבה מדבריהם של השניים בכלל לא השאירה מקום לספק לגבי ההכרה של התזמורת להציג את תוצרת הארץ' שלהם בחו"ל.

בשיחות עולה גם ההיסטוריה של המלחינים ביבשת הרחוקה. המלחינים שם נמצאים בכור היתוך של הליכה בניגוד לכיוון הנושב מן המערב מצד אחד והשתחררות מן ההשפעה של יפאן, סין ובאלי מצד אחר. שלוש תקופות המזכירות את ההיסטוריוניות וההשתחררות ממנה אצלנו. סרנא דארעא..

כך, גם בעניין הכסף נגעו הדוברים. ישנה מעורבות של הממשלה האוסטרלית במימון הסיורים בחו"ל, אבל היא איננה מממנת את כל הסיור. דבר אחר ברור. אין הממשלה צריכה לכופף את זרועה של התזמורת שלה לעשות את המובן מאליו — לייצג את המוסיקה האוסטרלית המקורית.

יום הולדת שמח אוסטרליה!

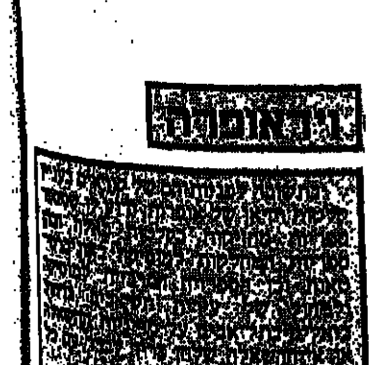

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
חוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:— תג.ג. בע"מ לאשר הקמת בנין עבור 5 יח"ד מ־3 קומות ועליות גג, ברחוב אלישבע יקטילין מס' 25 חלקה 53 בגוש 11582 קרית חיים מזרח.
הבקשה כוללת הקלות הבאות: 1. בליטה של 30 ס"מ למרווחים צדדיים. 2. שטח מעל המותר. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א, ב, ג, ה, בין השעות: 08.00—11.30. המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעביץ
מהנדס העיר

תיקון טעות
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
בני־ברק
לפי סעיף 89 ת.ב.ע. תכנית מס' 542
צריך להיות
רח' דוד המלך 11
ולא שלמה המלך 1
כפי שפורסם בטעות.
ש. לסקר
מ"מ יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
תמר—רמת הנגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר—רמת הנגב הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 4 לתכנית מפורטת 109/03/10 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינויים בייעודי קרקע משטח ספורט לשטח חניה פריקה וטעינה באזור מגורים לשטח ספורט. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: מקומו מתנה זמני — עין תמר.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום רגינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
נס־ציונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה כאישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נס/1/93".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3636 חלקה 37א', 54ב', 36, 42ב', 142, 22א', 95א', 94א'.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד חלק מ„שטח חקלאי" לדרך. ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3467 מיום 9.7.87 ובעתון בוקר „הצופה" מתאריך 10.6.87 ובעתון ערב „ידיעות" מתאריך 10.6.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך 10.6.87 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
עמק הירדן
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5125 לחוף רחצה צמח", שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3233 מיום י"ד אב התשמ"ה (1.8.85) עמוד 3024 ואלה השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות: 15093, 15096, חלק מגוש 15091.
עיקרי מטרת התכנית: קביעת יעודי קרקע בשטח התכנית עפ"י תכנית מתאר ארצית חלקית למרחב הכנרת וחופיה תמא/13 במקטע מס' 1, 7, קביעת הוראות פיתוח ובניה והוצאת היתרי בניה.
התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט והמצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמועצה האזורית עמק הירדן, צמח, וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
תאריך: כ"ו תמוז התשמ"ח, 11.7.88
עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה—צפון

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ובניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על־ידי: הקלה באחוזי בניה, 13,73% תוספת קומה חמישית ועליות גג קו בנין צדדי 4,5 מ' במקום 5 קו בנין אחורי 6,35 מ' במקום 7,0 מ'. מקום הבניה: גוש 16707, חלקה 85 רח' הרסים עפולה.
את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.
י. אבימור, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
נהריה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה: נהריה שבעיריית נהריה מופקד שינוי תוכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 6181 שינוי לתכנית מתאר מס' 851 — תוספת קומת משרדים והגדלת אחוזי בניה, נהריה ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית: גוש 18170 חלקה 17.
עיקרי מטרת שנוי התכנית: תוספת קומת משרדים בבנין זו בחזית המגרש על גבי שתי קומות קיימות ולהגדיל סך כל אחוזי הבניה מ־162.8% ל־169.4% ממ"ר.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית במרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות בלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
עמרם קלעג'י
תאריך: כה באב התשמ"ח 8.8.1988
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
יהוד
רח' סעדיה חתוכה 44, ת.ד.1. יהוד. טל. 363626
פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית דו־משפחתי, בתיק בניה מס' רח' 2490/49 בגוש 6694 חלקה 81/1 יהוד, שם המבקש מרצלי חיים ואברהם ארז, מהות ההקלה הקלה בשטח בניה עד 6% והקלה בקוי בנין צדדית ואחורי עד 10%.
כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
ע. רגב, עו"ד, יו"ר הועדה לתכנון ולבניה וסגן ראש העיריה

הועדה המקומית „שמעונים"
כתובת הועדה המקומית חוות־איבים
מועצה אזורית שער הנגב ד.נ. הנגב
הודעה על שנוי לתכנית מתאר
מועצה אזורית אשכול
בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים החליטה בישיבתה 429 מיום 23.8.88, להכין שנוי לתכנית מתאר מועצה אזורית אשכול.
אברהם רוזנסון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „שמעונים"

דוד ארן

בערות בוערת

23 מיליוני אנלפבתים בארה"ב — לפי דיווח „ניוזוויק" — והם, בין היתר, תוצר של בתי־הספר האמריקניים. חייהם כרוכים במאמצים רבים, מסוכנים ויקרים

בנות מזל הן גלוית ב', שעל־אף העובדה שאינה מסוגלת לרשום על מכתב „אקספרס", זכתה למקום עבודה במשרד־דואר בניו־יורק, או וילמה, העובדת במקירת בנק, אף־על־פי שאינה יכולה לכתוב קבלה על הפקדה של כמה מאות דולרים, או קתי, שזכתה בדירה שכורה, ואחר־כך לא ידעה שיש לשלם שכר־דירה, כיוון שאינה מסוגלת לקרוא את חוזה השכירות... אנאלפבתים לא זו בלבד שנשקפת להם סכנה לאבד את מקום עבודתם — או בכלל לא להשיג מקום־עבודה, אלא חייהם כרוכים במאמצים רבים והם מסוכנים ויקרים.

הן מסתכנים בתרופות ובחומרים כימיים, שאת הכתוב עליהם הם אינם יודעים לקרוא, הם אינם יכולים להזמין רופא לילדיהם החולים, כיוון שאינם יודעים לקרוא בספר הטלפון, הם אינם מסוגלים להערוך או להשוות מחירים. וגם עזרת הזולת לפעמים אינה עוזרת להם, כמו לאותה אשה צעירה, שנתקעה עם מכוניתה באחד הכבישים המהירים של לוס־אנג'לס, צלצלה בטלפון החירום למשטרה, אך לא ידעה להסביר לפקיד הסבלני באיזה מבין הכבישים המהירים הרבים היא נמצאת...

קישוט תפריט בתמונות

אנאלפבתים רבים מנסים לפלס את דרכם בחיים על־ידי הטעיה, כמו אותו פקיד באחת הפירמות הגדולות בניו־יורק, שהניח בוקר־בוקר את „ניו־יורק טיימס" על שולחנו, ובערב השליכו, בלא לפתוח אותו, לסל האשפה: כיוון שידע לשלב בשיחותו פיסות מידע מן הרדיו והטלוויזיה, חלפו חודשים עד שחבריו גילו שאינו יודע קרוא וכתוב.

שרשרות מסעדות רבות בארה"ב מושכות, ביודעין או בלא־יודעין, אנאלפביתים על־ידי קישוט התפריט בתמונות המאכלים. כך הלקוח יכול להזמין בלי לחשוף את בערותו...

ב־1977 העריך מחקר של משרד החינוך האמריקני את מספר האנאלפביתים בארה"ב ב־20 מיליונים (כבסיס להערכה שימשו היכולת לקרוא ולהבין עיתון יומי). בנובמבר 1978 דיבר השבועון „ניוזוויק" על 23 מיליונים, „ארגון הבערות של לאובך", ארגון מתנדבים להתגברות על הבערות, מדבר על 27 מיליונים. וזאת מלבד 35 מיליונים, שידיעת קרוא־וכתוב שלהם אינה מספקת כדי להישרד בחברה בת־ימינו.

ג'ונתן קוזול, מחבר הספר „אליטרייט אמריקה" מעריך, כי ממשלת ארה"ב מוציאה מדי שנה מיליארד דולארים על תמיכה באזרחים אשר בשל בערות אינם מסוגלים לתפקד ולעבוד. „ארגון הבערות של לאובך" טוען שהממשלה מפסידה מדי שנה 5 מיליארדי דולרים במסים, מכיוון שהכנסת האנאלפביתים היא נמוכה או אפס. אנאלפבת משתכר בממוצע 42 אחוז פחות מיודע קרוא וכתוב. אך לעתים רחוקות משתכר אנאלפבת יותר משכר המינימום של כ־3.35 דולרים.

האנגלית תוצר ביה"ס

הסיכויים העגומים האלה אינם משתפרים אלא מחמירים. לדברי ג'אקלין גרוס, מורה ומומחית לבעיות קריאה בלוס־אנג'לס, נוספים מדי שנה 2.5 מיליוני בני־אדם לצבא הנבערים. מחציתם הם, אולי, מהגרים מאסיה ומאמריקה המרכזית שעדיין אינם שולטים בשפה האנגלית, אך המחצית השנייה היא „תוצר בתי־הספר כאן". בספר שכתבה מפצירה גרוס בהורים להקנות לילדיהם בעצמם את ידיעת קרוא וכתוב, כי בתי־הספר אינם ממלאים כיום את התפקיד הזה. אפילו אוניברסיטת ברקלי היוקרתית בקליפורניה נאלצת לשלוח את מחצית הסטודנטים החדשים שלה ל„קורסים לתיקון", למען יוכלו לעקוב אחרי הלימודים...

לשם מאבק בבערות בארה"ב קיימות תוכניות רבות, ביניהן ארבע גדולות: אחת מהן היא התוכנית הממשלתית לחינוך יסודי של מבוגרים, והשנייה היא של הצבא, ושתיהן מגיעות לכ־2 עד 3 מיליוני מוכנים ללמוד. אך התוכניות הללו, דמויות בית־הספר, אינן מגיעות לאלה החיים בשולי החברה.

לחלק מן הללו עוזרים ארגונים פרטיים בהצלחה לא מבוטלת. „ארגון הבערות של לאובך" אשר נוסד לפני 52 שנים על־ידי ד"ר פרנק לאובך, מתבסס על רשת של מתנדבים. ארגון רווחה זה, עם הסניפים שהוא מקיים ב־600 ישובים ב־46 ממדינות ארה"ב, מגיע אל מספר ניכר של אנשים שאינם יודעים לקרוא. חברת „קליפורניה ליטרייסי" לימדה בין 1983 ו־1984 10,500 מבוגרים לקרוא. גם ארגונים אחרים מצליחים במידה דומה, ורבים נתמכים על־ידי עסקים פרטיים, כגון בי דאלטון, שרשרת ענקית של חנויות ספרים. עתיד מיליוני האנאלפאבתים האמריקנים תלוי איפוא ברצון הטוב של הזולת...

„ולטווכה"

הגל החדש בגלסנוסט

סרט חדש שאושר להקרנה בבריה"מ, „האם קל להיות צעיר", מספר את סיפורם של כמה צעירים בצורה ריאלית

תמונות כאלו טרם נראו בבריה"מ: קונצרט־רוק תחת כיפת השמים, מאות בנים צעירים משולהבים. ולעומת זאת: שני תאים הרוסים של רכבת פרוורים: שמשות שבורות, מושבים חבולים, כריות שנתלשו. על ההשתוללות הזאת, שלא גרמה נזק רב (בסך הכל 5,400 רובל), בתום קונצרט רוק בעיירה הלאטבית אוגרה, ליד ריגה, מגיבים השלטונות ב„משפט לדוגמה". על חסידי רוק אחרים, שנבחרו באופן שרירותי, מוטלים עונשים כבדים „למען יראו וייראו". המצלמה נוכחת במשפט.

אשה, שניכרות בה שנים של עבודה קשה, מעידה נפחדת למען בנה. ואחר־כך מוצא גזר הדין. נער, שאך בקושי מלאו לו 18 שנים, שמקבל את העונש החמור ביותר (שלוש שנים ב„מחנה לתיקון מידות"), אינו מבין למשך כמה שניות כי מדובר בו. כשהוא מתחיל לתפוס, הוא מתמוטט מתייפח.

בתמונות מסוג זה פותחת רפורטאז'ה קולנועית מחשמלת המתארת — בצורה ישירה מאין כמותה אפילו בעידן הגלאסנוסט — את חיי הנוער בבריה"מ. במאי הסרטים התעודיים הלאטבי, יוריס פודנייקס, אשר כמעט במקרה הסריט את המופע של להקת הרוק „פרקונס" (רעם), החליט אחרי ההתרחשויות שבאו בעקבותיו, להתחקות אחר שורשי הדברים. בידו תצלומים של כמה וכמה חסידי רוק וקטעי סרט מוגדלים. הוא סרק מפגשי נוער ובתי־ספר, הצליח למצוא רבים מבין הצעירים, ובאמצעות כנות וסבלנות רכש את אמונם וליווה את חייהם היומיומיים כאשר המצלמה בידו. פודנייקס — שנתון 1952 — נמנע מדברי פרשנות כלשהם. בני אדם ומצבים מדברים למען עצמם. לגיבורי הרפורטאז'ה, בני ה־16 עד 20, ניתנת רשות הדיבור בראיונות.

לא מעריכים את החיים

שוב ושוב מופסקות השיחות בצילומים תיעודיים. קבוצה של פאנקיסטים משוטטת ברחובות ריגה. שומרי החוק מצלמים אותם ביתר חריצות. סצינה אחרת מספרת על נערה, הרוצה להתפעל מעצמה לפחות פעם אחת כאשר היא לבושה בלבוש של רקדנית באלט, נעצרת בגלל „גניבת" הלבוש ממחסן התיאטרון, ואף באקראי ניצלת מנסיון התאבדות. בקליניקה הפסיכיאטרית נאלצת הנערה המיואשת, המוקפת חלוקים לבנים, שחשה בדידות לאין סוף, לשמוע עוד את הטפת המוסר של הפסיכיאטרית הראשית, כנראה נחונה ברגישות של דחפור: „אינך מעריכה את החיים"...

הסרט מראה קורבנות סמים ללא רוח חיים, ונער המכנה את כל מי שאינו לוקח סמים „קרתן". הוא מציג חסיד של כת הארי־קרישנה, המוכן על־פי פקודת הגורו שלו גם להרוג: „בכך לא נגרם נזק לקארמה שלי". אשה צעירה, תינוק בזרועותיה, מדברת על פחדה לגבי עתיד ילדה: זה עתה התרחש האסון של צ'רנוביל. חיילים ששבו מאפגניסטאן — בריאים ונכים — מספרים על חברים שנפלו, מביעים ספקות בטעם המלחמה, ומדברים על ההתנכרות מצד החברה ועל הבריחה לסמים. 50 אחוז מכלל בני הנוער — נודע לצופים — לוקחים סמים.

ה„בייט הרשמי"

הסרט יוצא־הדופן (בשם הלא מוצלח „האם קל להיות צעיר?") הושלם ב־1986. „לו הפקנו אותו חצי שנה קודם־לכן, היו שמים אותו במקרר", משער מחבר התסריט, אברמס קלוקינס. אך למרות הגלסנוסט של גורבצ'וב היה ממש צורך בכוח כדי להשיג אישור פוליטי: הסרט נהפך ל„מקרה מבחן" של הגלסנוסט. חמש וחצי שעות נאבק הבמאי העקשן והערמומי עם שומר האידיאולוגיה המקומי של המפלגה, עד שעבר את המשוכה הראשונה. אחר־כך באו הקרנות במשרד המשפטים, בקג"ב, בוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של לאטביה ובפני פרופסורים, המלמדים את המקצוע המוזר „מטריאליזם דיאלקטי מיושם". לאחר חודש ימים הגיע ה„בייט" הרשמי.

אך פודנייקס לא אמר נואש, ובדרג בכיר זכה במפתיע להסכמה. עסקני חברת הסרטים הממלכתית „גוסקינו" העריכו את הסרט כ„מצוין ונוגע ללב". אפילו ייגור ליגאצ'וב, האיש מס' 2 בהיררכיה המפלגתית, הנחשב לעויין לרפורמות, ראה את היצירה, הטעונה חומר נפץ, בלא להתנגד. „האם קל להיות צעיר?" אושר להקרנה. בעיתונות. מיליוני צופים עמדו במשך שעות וימים בתור כדי להשיג כרטיסים.

העיתון „סובייטסקאיה רוסיה (תפוצה: 5.25 מיליוני עותקים) שאל את הבמאי מה היה עושה אילו בנו היה מצטרף לפאנקיסטים. הוא מבקר עדיין בבית־הספר היסודי — השיב פודנייקס — אך כמה ילדים בכיתה של בנו כבר בולעים כדורי הרגעה ומרץ, „ומריחים כל מיני דברים"...

„שפיגל"

צעירים, פרועים ושובבים בבריה"מ

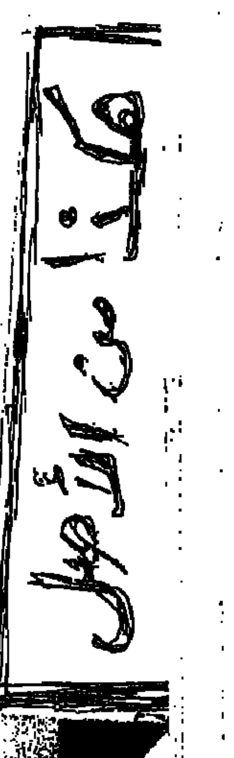

23 לדין על הפרת תקנון השחקנים

● כדורגל

ראובן חנניה

משרדי ההתאחדות לכדורגל יתמלאו ביום חמישי בשחקני כדורגל שהוזמנו לתת את הדין על עבירה על תקנון ותשלומים של ההתאחדות לכדורגל.

לא פחות מ־23 כדורגלנים, מהם 11 משורות האלופה הפועל ת"א, יועמדו לדין על פי דרישת היועץ המשפטי של ההתאחדות, עורך הדין צבי יפה בעקבות דו"ח מוריעין אורחי.

הכדורגלנים שיועמדו לדין הם, מיקי כן־שיטרית, יהודה עמר, יוסי דאנה, שבתאי לוי, יעקב סגל, מוריס זנה, דוד הרשליקוביץ, יוםטוב טליאס, גיל לנדאו, רפי שמואל ודמי הרימה מהפועל ת"א. שאר השחקנים שיועמדו לדין הם: בני לם ויגאל מנוס ממכבי נתניה, יוסף שמריה לשעבר הפועל טבריה, משה כץ, הרוש לשעבר הפועל ירושלים, אלי דריקס וחי קריים ממכבי ת"א, יוסי מזרחי לשעבר מבית"ר ירושלים, רונן הלל מהפועל "צפרירים" חולון, בוני גינצבורג ממכבי חיפה, ירון כהן מבית"ר ת"א, דוד גורדנה מבני יהודה וגיורא אנטמן מהפועל באר־שבע.

חמישה כדורגלנים שאמורים היו לעמוד לדין זכו ביותר מראשי התאחדות הכדורגל אחרי עיון נוסף בחוזיהם. מרדכי ביעקב בנורים מהפועל לוד לשעבר, רפי כהן ממכבי פ"ת, משה איזנברג מבני יהודה, רוני לוי ממכבי נתניה ושחר בראל ממכבי ת"א.

שני כדורגלנים, אולי הבולטים ביותר בגובה השכר שזכו בשנה שעברה, יזכו לבירור נוסף על ידי ההתאחדות לכדורגל ולאחר מכן יוחלט אם יועמדו לדין. מרדכי במשה סיני ואלי כהן, שניהם כדורגלני האלופה הפועל ת"א.

יש כסף בהפועל ת"א

יצחק ויסהוף

יש כסף בהפועל ת"א. אתמול קיבלה האגודה סכום של 1.5 מיליון שקל ומיד הופרש הסכום הזה סך של מיליון שקל למס הכנסה. כן הוזרמו חובות לספקים בסך 150,000 שקל ולשחקני הקבוצה נותר סכום 350.000 אלף שקל.

שחקני הקבוצה הנמצאים במחנה אימון יקבלו היום המחאות על חשבון חוב האגודה אליהם עוד מהעונה שעברה. סכום זה יכסה כשליש מסך החוב של האגודה לכל שחקן ושחקן.

שחקני הקבוצה הביעו סיפוק מהעובדה שהכסף החל לזרום ואילו ההנהלה הודיעה להם כי במשך הזמן יכוסה החוב כולו.

היום תסגור הנהלת הקבוצה את החוזים עם מרבית השחקנים וכהם יתכן גם עם הכלם יעקב סגל שהתייצב אתמול בבוקר במחנה האימון ונטל חלק בשני האימונים שקיימה הקבוצה.

יום טוב טליאס, שוער הקבוצה, שהביע רצונו לעזוב, החליט כי הוא נשאר והמגמה המסתמנת היא שטליאס ישמש כשוער ראשון ושוער מהנוער ישמש לו מחליף.

הצוות המקצועי של הקבוצה ימשיך לעשות מאמצים למצוא שוער בעל רמה ואם אכן ימצא כזה הוא יבוא לקבוצה.

עודד מכנס, חלוצה של מכבי נתניה, הנמצא ברשימת העברות התבקש להגיע לאימוני היום אך סיכומים עימו יעשו רק לאחר שובו של עו"ד ידין מכנס מחו"ל כיוון שידין מכנס הוא הפוסק האחרון היכן ישחק השחקן.

גם היום יקיימו השחקנים שני אימונים כאשר המאמן מאטיץ' מנסה לכוון כל העת את התרגילים ונראה כי בשהות הקצרה שלו בישראל הספיק כבר להתחבב על מרבית כדורגלני הקבוצה.

נצחונות לפיליפס ולפיינורד

● ליגות באירופה

בעלת התואר הכפול בהולנד, קבוצת פיליפס איינדהובן, ניצחה במחזור השני את וולנדאם 2־0, ואילו פיינורד רוטרדאם, השיגה נצחון חוץ על הארלם 2־1.

בראש הטבלה צועדת צוולה עם ארבע נקודות ומקדימה בהפרש שערים חמש קבוצות.

תוצאות נוספות: חרונינגן — מאסטריכט 4־1; רקס ואלוויק — וונגלו 6־0; דודה — דן־בוס 2־3; טוונטה — וילהם 0־0; ספרטה — וונראם 3־1; אוטרכט — פורטונה סיטארט 3־1.

לוצרן בראש הליגה בשווייץ

האלופה השווייצית נוישאטל, נוצחה במחזור השמיני על ידי לוגאנו 0־1.

לוצרן צועדת בראש הטבלה עם 12 נקודות, לאחר שסיימה בתיקו אפס עם לוזאן.

תוצאות נוספות: אראו־סנט גאלן 5־0, סרבט־ווטינגן 1־1, סיון־גרהסהופרס 0־0, יאנג־בויס—בלינזונה 4־1.

הפתעה מרעישה בגביע הבלגי

הפתעה מרעישה היתה בגביע הבלגי, כאשר קבוצה מן הליגה השלישית, לוי ספורט טונגרלו גברה על פרקל ברייד מן הליגה הראשונה 1־0.

אנדרלכט הכניסה את נינוב מן הליגה השלישית 8־1 בעוד שהאלופה פ.צ. ברוז', קבוצתו לשעבר של רוזנטל, נזקקה לבעיטות עונשין מ־11 מטר (3־2) כדי לנצח את העולה אורנארדה. בתום 120 הדקות היתה התוצאה 1־1.

מרוצים מהתוצאות מאוכזבים מהשוערים

יוסף חבב

קבוצת הכדורגל של הפועל פתח תקוה השוהה במחנה אימונים בצרפת קיימה שני משחקי אימון מול קבוצות מקומיות בעיר טולון.

במשחק הראשון סיימו שחקני הפועל פ"ת בתיקו 1:1 ומבקיע השער היה מני בסון. במשחק השני ניצחו המלבסים 2:4. מני בסון הבקיע 2, ניר לוין 1 ועוז אליה 1.

שוערי הקבוצה רפי כהן ודני מלול מגלים חולשה רבה במחנה האימונים והנהלת הקבוצה שוקלת לחפש שוער בשיעור קומה.

הפיניש למרגלות בובת המשחקים האולימפיים

פועלים בסיאול עוסקים בעבודות גימור וליטוש של בובת־הסמל של המשחקים האולימפיים, לקראת פתיחתם, ב־17 בספטמבר

ישראל בין יפאן וג'מייקה

משלחת ישראל במשחקים האולימפיים תהיה המדינה ה־118 שתכנס לאיצטדיון בסיאול בטקס הפתיחה ב־17 בספטמבר. ישראל תצעד הפעם אחרי יפאן ולפני ג'מייקה.

משלחת ישראל, שתצא לקוריאה ב־5 בספטמבר תגיע למחרת בלילה. ב־7 בספטמבר יונף דגל ישראל בטקס תגיגי ברחבת הדגלים בכניסה לכפר האולימפי. את הדגל תניף מאמנת ההתעמלות הוותיקה, זהבה זיסמן.

רופא בריטי יתפלל עם משלחת ישראל

בין שאר הפניות שהגיעו לאחרונה לועד האולימפי הישראלי התקבל גם מכתב מפרופסור גאלאסקי ממנצ'סטר, שיהיה בצוות הרפואי הבריטי בסיאול, המבקש להתפלל ביום הכיפורים עם המשלחת הישראלית.

כמובן, שפנייתו נענתה בחיוב.

שיתוף פעולה רפואי ישראלי־גרמני

רופא המשלחת הישראלית, ד"ר משה וייסברוט, שב משבוע מרוכז בגרמניה, שם עשה עם הצוות הרפואי הגרמני למשחקי סיאול.

בנוסף למידע ולערכון סוכם על שיתוף פעולה רפואי בסיאול בין משלחות מערב־גרמניה וישראל.

פעילות שיא לטניס הישראלי

פעילות שיא של טניסאי ישראל בארץ ובחו"ל צפוייה החל מ־1 בספטמבר, השבוע ועד סיום שנת התקציב בסוף חודש דצמבר 1988.

סך הכל בארבעת החודשים הקרובים צפויות עשרות תחרויות, מאות רבות של משחקי ליגה וגביע וכן השתתפות אלפי טניסאים בכל הגילאים.

האירוע המרכזי בטניס העולמי יהיה ללא כל ספק ההופעה של ישראל במשחקים האולימפיים עם שלושה טניסאים: עמוס מנסדורף, גלעד בלום ושחר פרקיס וטניסאית אחת, אילנה ברגר. זו הפעם הראשונה שבמשחקים האולימפיים יהיו גם תחרויות טניס.

פרטים אלה נמסרו אתמול על־ידי איגוד הטניס.

בסוף שבוע זה, יתחילו ברחבי הארץ משחקי הסיבוב השני בליגות השונות לגברים ולנשים. שבוע לאחר מכן תתקיים ברמת השרון אליפות ישראל לנכים. באמצע חודש ספטמבר יתקיים מפעל ראשון מסוגו של איתור כישרונות צעירים במחוז הצפון ואלפי ילדים יבואו למצות את כישרונותיהם. כן צפוי באמצע חודש ספטמבר קורס ראשון לעונה זו של שופטי טניס.

בחול המועד סוכות תתקיים האליפות הלאומית לנוער ולסניורים. ב־9 באוקטובר תפתח ברמת־השרון תחרות הפרס הגדול ע"ש ריקליס שתימשך שבוע ימים ומייד עם סיומה תתקיים בירושלים האליפות הלאומית לגברים ולנשים על סך פרסים של עשרת אלפים דולר.

סבב פרנקל המסורתי יחל במחצית השניה של חודש אוקטובר בהשתתפות עשרות רבות של טניסאים וטניסאיות מרחבי העולם וכן טניסאים מישראל כשסך הפרסים הוא 35 אלף דולר. התחרויות ימשכו כשלושה שבועות.

באמצע חודש נובמבר תשגר ישראל לאוסטרליה את נבחרת גילאי 16 לאליפות העולם. משחקים אלה יהיו בהשתתפות 16 מדינות, בהן ישראל שהעפילה לבית הגמר באוסטרליה.

בתחילת חודש דצמבר תתקיים אליפות הסניורים באילת ומייד לאחריה תשגר ישראל משלחת נוספת לאוסטרליה. הפעם את נבחרת הנשים אשר תשתתף בגביע הפדרציה שווהי אליפות העולם לנשים דוגמת משחקי גביע דייויס לגברים.

בשבוע החנוכה תתקיים בחיפה אליפות ירחון הטנים על סך פרסים של 10 אלפים דולר וכן אליפות חנוכה לגילאים השונים.

באמצע חודש דצמבר יחלו משחקי גביע המדינה לגברים ולנשים אשר יתקיימו במשך שבועיים עד לסוף דצמבר.

אגאסי — נואה בגמר ג'ריקו

אנדרה אגאסי מארה"ב ויאניק נואה מצרפת יתמודדו בגמר הטורניר בג'ריקו ניו יורק לאחר שאגאסי ניצח את בוריס בקר 6־7, 6־3, ונואה הפתיע קודם לכן בנצחון על איוואן לנדל 6־3, 2־6.

בטורניר הנשים במאהוה ניו יורק ניצחה הצרפתיה נאטאלי טוזיה את קאטארינה מאלייבה המדורגת חמישית 6־4, 6־3, קודם לכן הכניעה שטפי גראף את הלנה סוקובה 6־1, 6־1.

ורון וברגר בגמר בבלגיה

יצחק אשל

צמד הטניסאיות הישראליות אילנה ברגר וענת ורון העפילו לגמר תחרות לזוגות על סך פרסים של עשרת אלפים דולר המתקיימת בבלגיה.

בגמר תתמודדנה הישראליות מול צמד טניסאיות מברית המועצות — מארביץ וביכוביץ.

בחצי הגמר גברו ורון וברגר על הגרמניות זורס ופרייד 3:6, 6:3, 4:6.

בלום מול קורדה בפלשינג מדו

הטניסאי הישראלי גלעד בלום הוגרל נגד הצ'כי קורדה בסיבוב הראשון באליפות ארה"ב בפלשינג מדו שתיפתח היום.

כידוע עמוס מנסדורף ישחק מול אלוף שלוש השנים האחרונות איוואן לנדל. אנדרה אגאסי, המדורג רביעי, ישחק מול בן ארצו פיליפ ג'ונסון. שטפן אדברג (3) מול ליבוור סימק (צ'כיה) וג'ון מקנרו (16) מול לאו לאוואיה.

תקציב שיא בתולדות הפועל

מליאת מרכז הפועל אישרה בישיבתה אתמול את תקציב מרכז הפועל בסך של 20.532.700 ש"ח (מספטמבר 1988 עד אוגוסט 1989). זהו גידול של 53.82 אחוז יחסית לתקציב של השנה הקודמת.

בסקרו את התקציב אמר מזכ"ל הפועל יצחק אופק שהתקציב השנה הוא תקציב שיא בתולדות ההתאגדות. סעיף ההכנסות העיקרי הוא ממועצת ההימורים 84 אחוזים. ועד הפועל של ההסתדרות משתתף בתקציב בכ־5 אחוזים ורשות הספורט כ־4 אחוזים.

עורך דין מיכאל צלטנר, יו"ר ועדת הכספים של מרכז הפועל פירט את סעיפי ההוצאות העיקריים. כ־65 אחוז מהתקציב שהם כ־13.3 מיליון ש"ח מועבר לסניפים. בשנים קודמות הופנו לסניפים כ־56 אחוזים בממוצע מהתקציב.

תקציב אגף הספורט יחד עם המחלקה לאירועים ומחלקת ההדרכה המסונפות אליו מגיע לסך של למעלה ממיליון ש"ח ואילו תקציב אגף ספורט לעם מגיע ללמעלה מ־80 אלף ש"ח.

בפתיחת ישיבת המרכז הוזמן הנער ערן ליס מהפועל ראשון לציון, אלוף העולם בשחמט לגילאי 14. שלמה קנדלשטיין, יו"ר איגוד השחמט סיפר לנוכחים על פועלו של הנער ומשמעות הנצחון.

אלפים הריעו לסקוטי וולס

אלוף אולימפיאדת מוסקבה (1980) ב־100 מטר הסקוטי אלן וולס בן ה־36 זכה לתשואות 16 אלף הצופים בקריסטאל־פאלאס לונדון על אף שסיים שישי בריצת הספרינט שלו בזמן 10.61 שניות.

המנצח היה האמריקני תומאס ג'פרסון שקבע 10.36 שניות.

לפני שמונה שנים קבע וולס במוסקבה זמן של 10.25 שניות.

מקום עשירי ביוגוסלביה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל נוצחה גם על ידי גרמניה 79:73 בסיום אליפות אירופה. יותר מאכזב

● כדורסל

שרות "על המשמר"

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל סיימה אתמול את משחקי אליפות אירופה ביוגוסלביה במקום הי10 לאחר שנוצחה 79:73 (40:33) על ידי נבחרת הנוער של מערב גרמניה.

הישראלים שיחקו בצורה חלשה ביותר כפי ששיחקו בטורניר כולו. משחק ההגנה היה מבולבל ואחוזי הקליעה היו גרועים.

הגרמנים הוליכו לאורך כל המשחק ויתרונם לא עמד בספק.

● לישראל קלעו: קורן אמישה 14, רב הרמן 12, אמיר כץ 11, גיא גורס 10, ערן ברגשטיין 10 ומיכאל הרמן 6.

במשחק הראשון במשחקי הדירוג על המקומות 12־9 זכתה ישראל בנצחון על הולנד 102: 99 (50:55).

קורן אמישה הציג במשחק זה יכולת גבוהה וקלע 32 נקודות. גם ערן ברגשטיין היה טוב והוסיף 21 נקודות. יתר הקולעים לישראל היו שני כהן 16, רב הרמן 9, גיא גורס 7, אמיר כץ 6, מיכאל הרמן 3, משה בדרור 4, ואורן קמרצ'נסקי 2.

להולנדים קלע אמינג 55 נקודות.

בעוד שהנבחרת איכזבה הצליח השופט הבינלאומי דן דגן. אמש הוא שפט במשחק הגמר בין איטליה ליוגוסלביה. ערב קודם לכן שפט דגן במשחק המרתק בין איטליה ליוון שהסתיים רק אחרי הארכה בנצחון האיטלקים 104:108.

הנבחרת הישראלית תשוב הלילה בחצות לישראל.

רוס פוחד לשחק בארץ

קורן רוס כדורסלן זר שהיה אמור להגיע היום לאליצור נתניה, הודיע כי לא יבוא לישראל מאחר שהוא פוחד לשחק בארץ בגלל המצב הבטחוני השורר בה.

באליצור לא הוליכו לגבי גורלו של הזר הנבחר גרג לאוארד. בנתניה לא משוכנעים שלאזארד הוא הפתרון המתאים לאיוש תפקיד הזר השני לצידו של תמרי ריביק.

בארה"ב ממתינים לתשובה מאליצור שני שחקנים. אחד פטריק אוול שהודיע כי יבוא לארץ רק אם יחתום עמו החוזה והשני הוא ג'ימי הול.

גליל — מכבי חיפה 68:85

יוסף גלזר

כדורסלני הפועל הגליל העליון הפגינו אמש יכולת נאה בגוברים בהיכל הספורט ברוממה על מכבי חיפה 68:85 (45:53) במשחק שחולק לשלושה שלישים בני 25 דקות כל אחד ללא עצירת השעון.

תגיכוהם של מוליק קצורין ואילן קובלסקי שיתפו את גרב הנפלד המוקפא ולעומת זאת מיעט לשחק טרי נורטון שנפצע. מלוביק, ליף, פרימן, פליישר ומזרחי היטיבו לשחק.

מכבי חיפה החזיקה מעמד עד לשלהי השלישי השני אולם התמוטטה ברקות הסיום. חולשת הרכז עורי גורדון היתה בעוכריה.

● קלעו להפועל הגליל העליון: ליף 19, מלוביק 17, פרימן 15, מזרחי 12, פליישר 10, גורן 8, קוולי 2, מרטין 2.

● קלעו למכבי חיפה: גורדון 21, רוזנברג 19, וולס 14, אוסיף 8, ברנע 2, כץ 2, גורדון 2.

שפטו עמיר הלר וצבי הוגר.

לפני המשחק סערו הרוחות כאשר סדרני ההיכל ברוממה מנעו כניסת קהל למשחק תרף הפצרות אנשי מכבי חיפה. לבסוף פרצו מאות הצופים פנימה.

טאונס חזר לאימוני הפועל

יצחק ויסהוף

לינטון טאונס שחרורים את אימוני מוף השבוע של קבוצתו הפועל תל־אביב בשם חילוקי דעות על התניית החוזה בינו לבין הקבוצה שב אתמול להתאמן לאחר שהחוזרים עמו יושרו.

בהפועל ת"א מרוצים מאד מהרכש דניס ויליאמס המגלה שיפור רב במשחקו והערב ב־ תהיה הזדמנות נוספת לראות אותו בפעולה כאשר קבוצתו תתמודד עם ביתר ת"א.

חולון במחנה אימון בעין גדי

קבוצת הפועל חולון החלה מחנה אימונים בעין גדי. אל שחקני הקבוצה הצטרף לארי מייסטר ששיחק בארבעת העונות האחרונות בספרד.

בחולון מצפים לשובו של אל ווליאמס מחופשה בארצות הברית.

חזר של הפועל חיפה שיכנע באימון

יוסף גלזר

הכדורסלן שחור העור של הפועל חיפה אנטוני (טוני) מוצע הציג יכולת נאה באימון הכדורת ונראה כי יוחתם.

טימצ'י שיחק אשתקד בהאן הצרפתית וקודם לכן במשך שנתיים בליבורנו האיטלקית.

מאמן הפועל חיפה יריב ורפיצקי אסר על כניסת צופים ועתונאים למשחק, מה שגרם להתמרמרות רבה ולהתלהטות הרוחות.

קארל דייויס למכבי ר"ג

קארל דייויס ששיחק בעונה שעברה בקבוצה הספרדית קאחה מאדריד יגיע היום לישראל במטרה להצטרף לקבוצת מכבי ר"ג.

דייויס בן ה־27, המתנשא לגובה של 2.04 מטר יבחן מחר במשחק אימון שתקיים מכבי ר"ג בחיפה מול מכבי חיפה.

דייויס ששיחק שלוש עונות באירופה אמור היה להגיע לישראל אתמול אך הטיסה בה עמד להמריא מארה"ב אחרה ונמסר לו כי המטוס אותו אמור היה להחליף בפאריס ולהגיע איתו לישראל לא ימתין לטיסה המאוחרת מארה"ב ולכן החליט להשאר בניו־יורק ולהגיע היום.

הקבוצה הרמת־גנית מתאמנת בצורה מאסיבית. ממספר אימונים חסר אמיר כינו העושה בשרות מילואים. בינו מסיים מחר את שרותו הצבאי וישוב לאימונים. סדירים. בקבוצה מעודדים גם מכושרו של הרכז עמי נאווי שהתחיל להתאמן לאחר שויתר על נתוח ברגלו, הרגשתו בשלב זה מצויינת.

אמש בנווה־צדק (משמאל לימין): כמיל אבו־גרביה, איברהים אל ג'ולני ורמאל עבד רפעתי (צילום: פרטוש)

"הנורא מכל, שבכל התקופה"

(המשך מעמוד ראשון)

אולם גדוש ומלא

יוזם המפגש היה הוועד נגד מעצרים מינהליים והינחה אותו ד"ר ניסים קלדרון. מאות גברים ונשים גדשו את אולם ההצגות בנווה־צדק. עשרות נותרו עומדים צמודים לקירות. משלא נותרה ברירה בידי המארגנים, אופשרה גם עלייתו של הקהל אל הבמה. כך, ישובים ישיבה מזרחית, הקשיבו הנוכחים לתיאורים מזעזעים ולחוויות בלתי אנושיות, לעדות חיה וראשונה מסוגה ממחנה "אנצאר 3 — קציעות".

4 מקלחות ב־3 חודשים

ראשון המספרים היה רמאל עבד רפאתי, בן 29 מירושלים: "היינו 15 איש בחדר של 3 מטרים רבועים", סיפר. "הארוחות היו בעיקר לחם עם מרגרינה וריבה ומין מרק מגעיל של פול. כשלוש פעמים ביום היו סופרים אותנו ומי שהעז אז להזיז את הראש ימינה או שמאלה חטף מכות". הקצין האחראי המכונה ב"אנצאר 3" לדברי רמאל, "הקפטן", נוהג דרך קבע להתעלל ולבזות ולהשפיל את העצורים. על השאלה באיזו תדירות התקלחו הגיב בחצי חיוך: "במשך 3 חודשים, ב"אנצאר 3" התקלחתי 4 פעמים." אמר.

אי־הידיעה — הנורא מכל

הנורא מכל, לדעתו הוא שבמשך מרבית תקופת מעצרו לא נאמר לו, ולו ברמז, על מה ולמה נעצר, לא הוגש נגדו אישום ולא חקרו אותו אפילו פעם אחת. רק לקראת תום המעצר הגיע לאוזניו כי הוא מואשם בזריקת אבנים ובהשתתפות באחת מהוועדות העממיות. מעצרו המינהלי של רמאל בא לסופו בעקבות גילוי העובדה שהוא נושא ת.ז. ישראלית, וכי למעשה לא היה בסמכות הקצין שעצר אותו לעשות כן.

ישנים במשמרות

בקול שקט ומינורי תיאר גם איברהים אל ג'ולני, פועל בן 36 מירושלים את אשר חווה על בשרו באנצאר 3: "בעצרתי בחודש מרס השנה. היינו כ־80 איש באוהל. היינו ישנים במשמרות כי היה מקום רק ל־20 איש לישון. 9 ימים אכלנו לחם וריבה. כאשר התלוננתי על כאבי גב משום שיש לי דיסקוס, חטפתי מכות ובעיטות. היינו כל הזמן עם ידיים קשורות גם כשהלכנו לשירותים וגם כשאכלנו". לדבריו, הקצינים הישראליים מיספרו את העצירים ולא קראו להם בשמותיהם. כאשר פקדו את חדריהם, נהגו להכות במקלות על הדלת ולהכינם ל"ביקור הקפטן", שלכבודו היה עליהם מייד לזנק ולעמוד. לעתים, אולי לצורך שעשוע, 8, 9, ואף 10 פעמים בשעה. כאשר התלוננו על המצב התברואתי הקרוע, על כך שלא החליפו בגדים במשך חודשים ועל מכת הכינים, שפשטה בראשיהם, נאות הקצין האחראי וקצב לכל אחד מהם דקה אחת במקלחת. לאחר 99 יום של מעצר נודע לו במה הואשם, לדבריו — וזאת על כך שתיקן בשכונת אל־טור בירושלים, דלתות ששברו קודם לכן חיילי צה"ל.

ישראל ממשיכה לסגור

(המשך מעמוד ראשון)

מירוץ נגד הזמן

לפני כמה חודשים עצרה ישראל את ד"ר אמין אל־חטיב, והוא נלקח למעצר בכלא באזיקים. הוא נחשד בהעברת כספי אש"ף לגדה. דובר הנראה נמצאת כעת ישראל במרוץ נגד הזמן, ככל שמתרבות הידיעות על כוונת אש"ף להקים ממשלה ולהכריז על עצמאות. במהלך נגדי מבקשת ישראל לחסל את התשתית למדינה הפלסתינית האפשרית.

נסגרו למשך שנה

שני המשרדים ניסגרו אתמול על פי הוראת אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, בהתאם לתקנות ההגנה לשעת חירום משנת 1945, למשך שנה אחת. ידיעות ובטחון החליטו לסגור את המשרדים משום שאגודות הצדקה משמשות לדבריהם כלי להחדרת כספי אש"ף למימון ולקידום מטרותיו ביהודה ושומרון. כמו כן, נמצאו ראיות, כי שימש את אירגון "מכתב אל חיאת" לקידום מטרותיו ופירסומיו ביהודה ושומרון.

האם יפתחו הלימודים

צוות שרים יכריע עד יום ו' הקרוב במחלוקת בין עיריית ירושלים לבין המשטרה והשב"כ, אם לפתוח את בתי הספר הממלכתיים בכל מזרח ירושלים ביום ה־1.9, כמו בשיתוי מדינת ישראל. המשטרה ושירותי הבטחון מעריכים, כי בבתי־הספר צפויות מהומות ואילו העירייה מציינת, כי מעמד התושבים הערביים בירושלים שונה, על פי מעמדם תושבי הגדה. בבתי־הספר הממלכתיים הערביים במזרח ירושלים לומדים כ־17,000 תלמידים, שהם 40 אחוזים מכלל תלמידי בתי הספר הערביים במזרח העיר.

רצח נוסף בחברון

רצח נוסף היה בנפת חברון. גופתו של סמיר יוסף מוחמד זבבדה בן ה־22, תושב הכפר יטא, נמצאה אתמול בבוקר, כשהיא קשורה לעמוד חשמל בשוק של חברון. לדברי כתב יו"ש נרצח זבבדה כיוון שהיה חשוד בשיתוף פעולה. דובר משטרת נפת יהודה, סנ"צ מרדכי ברקת אמר, כי הרקע למעשה הוא פלילי, אך המניעים לפשע, אינם ידועים, לפי שעה. עוד אמר ברקת, כי הנרצח הינו עבריין המוכר למשטרה.

רצח זה הוא מקרה שני כשלושת הימים האחרונים באיזור חברון. כזכור, נרצח סעיר חזזה ביום ה' האחרון, גם הוא תושב הכפר יטא. גם במקרה זה הודיעה המשטרה כי הרקע למעשה הוא פלילי. לדעת המשטרה, אין לקשור בין שני האירועים האחרונים בכפר שכן במקרה הראשון מדובר בסכסוך חמולות.

נפצעו מיריות מתנחל

בקלקיליה נפצעו 2 מתושבי העיר, מיריות של מתנחל לאחר שהותקף אמש באבנים ושמשת מכוניתו נופצה. המשטרה חוקרת את המקרה. תושבים בקלקיליה טוענים כי הנהג הישראלי ירה באופן עיוור לכל הכיוונים. אחד התושבים נפצע בגבו והשני ברגלו.

חידוש: נורות תבערה לסיור משטרתי

עתים

נורות תבערה הושלכו אמש לעבר סיור משטרה בשכונת אבו טור בירושלים. נורות התבערה דומות באופן פעולתן לבקבוקי התבערה, אלא שאינן מתפוצצות. הנורות התלקחו אולם לא נגרם נזק ולא היו נפגעים.

טלוויזיה

09.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 09.05 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 נילס הולגרסן פרק 41. 10.05 מה פתאום. 10.30 חופשי חופשי ער־כאן קיץ. 10.35 שלוש הנסיכות — על רקע חג המולד באנגליה, מופיעה בכפר קטן, פיה בשם מלווינה. היא מתאהבת בטייס חיל־האוויר הבריטי, שמצא אותה, ולבסוף הופכת לבת־תמותה. 11.25 אנחנו ושכנינו, דפי טלטקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 11.30 הישרדות: להמוטן בסחקים —החיוואי. 12.15 טלפום, מוסיקת פופ: "תאומי תומפסון." 14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 תיבה 2. פרק 1: צוות התיבה מגיע לכפר שבו מגרשים את הזקנים והנכים, כאשר אין הם מביאים עוד תועלת לחברה. 14.30 בארץ הקקטוסים. 15.00 קשר משפחתי, ויוית אברמסון מסוחחת עם משפחת מלך על פינוק. 15.40 שעת כוכר. 15.50 מאתיים שניות לגחלת. 16.00 הורות שידור חי. 17.00 ערב חדש, מנחה: דפי רשף. 17.30 חכוכוכוף. היה היה שעון עצר. 17.55 סרט הנפסה. 18.05 אימה בשכונה. ראה הפניה. 18.25 פסוקו של מקום: מבט אל עין כרם. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 לקט מתוך סדרת התכניות "אלגרו". 20.26 על גלגלים — והפעם: מבחן דרך לאופנוע, על ההבדל בין תיבת הילוכים רגילה לתיבת הילוכים אוטומטית, כל מה שרצית לדעת על ביטוח רכב, וג'ו הרידן ילמד את הילדים איך לשמור על האופניים. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 המופע של גארי שנדלינג. הפרק השני: "שוכרים את גרנט" ידידיו של גארי נוסעים לבילוי סוף שבוע, ומשאירים אצלו את גראנט, בנם. האם ישרוד גראנט סוף שבוע שלם עם גארי? 22.00 זה הזמן תכנית אירוח בשידור ישיר מנחה: רם עברון. 22.50 כלשים בלילה הפרק השניםעשר: "אי שם בתחת לקשת בענן". בחורה צעירה מבקשת ממאורי ומריוויד שינגו עליה מפני איש משוגע הרודף אחריה. 23.40 פסוקו של יום חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 "מה נקודר הערב". 18.35 "הרפתקה בטריד". 19.21 "רגע לפני..." 19.30 באולפן הקלטות. 19.30 "מרעתיר" על רוקנו שומע. 19.35 "רגע לפני..." סינת הבריאות: על עישון, כולסטרול וסרטן השד. 20.00 סדרה יפנית "הרופאים משתוללים" פרק שני. "העבודה היא חיינו". 20.23 "רגע לפני..." טיול בנופי אורגון. 20.30 "שוברי קופות" סקירה ודירוג של הסרטים המצליחים כיום בארה"ב. 20.55 שירים של שאדי, בילי ג'ואל ו"ארמה, רוח ואש". 21.30 "המותחן הקלאסי" "במסתרי הפחד" פרק שני: "האימום".

רדיו

קול המוסיקה

06.02 (תו תקליטור) "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 1. הנדל: קונצ'רטו גרוסו בלה מג'ור אופוס 6 מס. 11 (התזמ. הקמרית של דרזדן־מערב גרמניה/פ. אנגרר). 2. מוצרט: קונצ'רטו מס. 5 מג'ור לפסנתר ותזמורת ק. 175. (א. ברנ־דל/אקדמיית סנט־מרטין/ סר נ. מרינר) (תו). 3. ג'סאנסקי: עשירייה ברה מג'ור ל־2 חלילים, אבוב, קרן אנגלית, 2 קלרניתות, 2 בסונים ו־2 קרנות אופוס 14 (נשפני התז. הפיל. של יאסי/י. באצ'ו). 4. רחמנינוב: סימפוניה מס. 1 ברה מינור אופוס 13 (התז. הסימפ. ירושלים רשה"ש/י. אהרונוביץ). 1. רימסקי־קורסקוב: ואריאציות לאבוב ותז. כלי נשיפה על נושא של גלינקה (י. ליאטוכיצקי/תז. כלי־הנשיפה של משרד ההגנה הרוסי/י. פיטרובג). 2. י. סמנדסן: קונצ'רטו בלה מג'ור לכנור ותזמורת אופוס 6 (א. טלסמן/ התז. הפיל. של אוסלו). 3. סיבליוס: תמונות הסטוריות סויטה מס. 1 אופוס 25 (התז. הסקוטית הלאומית/סר א. גיבסון) (תו). 4. פגניני: רביעייה מס. 7 במי מג'ור לגיטרה, כנור, ויולה וצ'לו (ל. ווקר, פרוסק, י. גייזה, ו. טקצ'י). 5. פולנק: קונצ'רטו בסול מינור לעוגב, תז. כלי קשת וטימפני/ב. ומקרכיאן, א. פירת/קשתני התז. הסימפ. של בוסטון/ש. מינש. 6. ראוול: המוסיקה לבלט "דפניס וכלואה" המקהלה והתז. הסימפ. של מונטריאול/ש. דיטואה. 11.57 "פינת השיר" משירי סטרדקה. 12.00 "מן הפרטיקה הירדה" רביעיה בסה דיאז מינור אופ' 30 מס' 4 : מוסיקה לכלייזיספה. 13.05 "בהאזנה נינוחה" טלמן: פתיחה בסה דיאז מינור. רייך: קטע קונצ'רטי לאבוב ולתזמורת: רכוזק שלישיית פסנתר בפה מינור וויוצ'ק סימפוניה כרה מזור. 15.00 "הסכרה מוסיקלית" "צלילי הזמן: דמרומי האלים — ותכנית קניה. 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם" תזמורת הרדיו והטלביזיה של קרקוב/חואן קרלוס רוזיל: רספיני: השקיעה (סולנית אנה מלייביץ) רבוזק: קונצ'רטו בסי מינור אופ. 104 לצ'לו ותזמורת: רבוזק סימפוניה מס. 9 "מהעולם החדש". 18.00 "רגש על הביצוע". 19.00 "בין חברים": מיצירות: תלמי, הולסט, סוונרסן. 20.05 "אינטרלוד". 20.27 "פינת השיר". 20.30 "מאולמי הקונצרטים בעולם" קונצרט הוכים בתחרות מינכן 17.9.87: רנה פנטסיה כורלית (הירייאמרס, עוגב. פרסי"ג בוזת: קונצ'רטו לקלרנית ותז. קטנה אופ. 48 ואנתימאציה קורסימה פרסי"ג: כמהוכה: קונצ'רטו מס. 5 לפסנתר ותזמורת (ריקרדו קסטרו פרסי"ג רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ותזמורת וברנר גלומר פרס"ג). 23.00 "כתורי יצירות" היידן: הקונצ'רטו לליירה ותזמורת: הסונטה של מצרט.

רשת א'

07.30 "ישן בעיירין", שירים ישנים. 08.08 "תנה", עם בני הנדל. 09.05 "סלרדיו", שירות מידע למאזינים. 10.05 "פניני בוקר", מגיש: גדעון הוד. 11.05 "ירוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 "מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.08 "בראש צעיר", מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת" "היי, בוא נדבר אנגלית", סדרה למתחילים 23. 16.05 "בן הארץ". 17.05 "צבעי הקשת". "שירי עמים" 18.08 "מנחת ערב". 19.00 שידורים לעולים. 22.00 א"ן — חדשות. 22.05 "לכל ארם כוכב", עם האסטרולוג אילן מסר (שידור חוזר מול כתולה.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "סעו לשלום", עם גדעון הד. 09.05 "בראש צעיר" לילדים ולבני נוער. 10.05 "כל צבעי הרשת". 12.05 "אלף־לאלף כבית", עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום", חדשות ופזמונים. 14.08 "כת צחוק", הוד והומור. 15.05 "תוצרת הארץ", תכנית בבקשתך לשירים עבריים. 16.05 "שעה קלה עם המרבדים". 17.05 "רגעי קסם". 17.55 "קראתי ספר", קוראים ממליצים. 18.06 "שירים יס־תיכוניים". 19.00 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 "סולם המורדות", מצעד הפזמונים המסורתיים. 21.00 "מבט לחדשות" העברה מהטלויזיה הישראלית. 21.30 "סולם המזרח". 22.05 "ג'אז ועוד", עם לאה ליאור. 23.05 "ספר ראשי", חירונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 "צלילי בוקר" שירים עבריים. 06.30 "פוקחים עין" החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם עודד לבינסון. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "מערכונים ופזמונים. 11.05 "נכון לעכשיו", עם רפי רשף. 13.05 "סליחה מהמותך" עם לאה עוז. 14.05 "אני מגנך עם ארז טל. 15.05 סיאסטה עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באמון מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "לילה במדבר" עם חניכים בהכנה לקורס ס"פים. 18.45 "משהו עולמי" מנגינות לעצייני תוך. 20.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 "שירים מכאן". 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 מסיבי מתי כספי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "לילה לא שקט". 22.05 "על הרכש ועל הביצאק" שירים שמתבורה אוהבים תוכנית ריש"ם מעיר הנוער בחיפה. 23.05 "עשרים וארבע היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

18.05 "הרדיו היקן" עם רני קרמל. 20.05 תוכנית להיטים מיוחדת מהמלפסע בעיר הנוער חיפה 88. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר" עם מיכל גיב. 23.05 "קול הג'או הזה" עם רני קרמל.

רשת ג'

06.06 "תמרונים תומורתיים". 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 08.05 "שנים טובות". 11.05 "חג לאוזן". 13.05 "עם כל הלב" באקלקטית, מסורתית וצרפתית. 14.06 "בטן גב" עם שוש עטרי. 16.05 "כאן ועכשיו". 17.05 "קיץ חם" עם מנחם פרי. 18.05 "היה היו" מצעד פזמוני העבר. 21.05 קצת אחרת. 23.05 "סיסת לילה".

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.45
אורלי: נס ברחוב 8 5, 7.30, 9.45
בני־יהודה: ספריי 5, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה: לול 5.30, 7.30, 9.30, 11.30
גת: ניסואים פיקטיביים 5, 7.30, 9.40
גורדון: כמעיין המתגבר 5, 7.30, 9.45
דקל: משודרים חדשות 7.10, 9.45
דרייב אין: קרוקודיל דנדי II 8, 10
סקס 12.00
הוד: מלחמת השחקים 5, 7.30, 9.45
לימור: חורש: מחליפים עוצבים 5, 7.45, 9.45
טיילת 1: מילגרו 5, 7.30, 9.45
טיילת 2: שם המשחק 5, 7.10, 9.45
טיילת 3: קרוקודיל דנדי 9.15
פאר: האשה של חיי 5, 7.45, 9.45
פאריס: ליידי איב 7.15, 9.30
מרתון אנימציה 23.30
רב־חן:
חן 1: פרשוק 7.35, 9.55
חן 2: הקיסר האחרון 6.40, 9.40
חן 3: בעקבות האיגואנה הכחולה 7.45, 9.45
חן 4: נעורים בהשאלה 7.35, 9.45
חן 5: מפגש גורלות 5, 7.45, 9.55
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תל־אביב: מחיר הבגידה 5, 7.10, 9.45
תכלת: פרחים בעליית הגג 5, 7.30, 9.45
לב:
לב 1: הנסיכה הקסומה 7.15, 9.45
לב 2: אהבנו כל כך 5, 7.40, 9.55
לב 3: חופשה בכפר 5.30, 7.45, 10
לב 4: החבר של החברה שלי 4, 7.10, 9.50
מוזיאון ת"א: עיניים סתורות 7.10, 9.30

רמת־גן

ארמון: פרנטיק 5, 7.10, 9.50
לילי: זכרון דברים 5, 7.30, 9.30
רב־גן:
גן 1: פרחים בעליית הגג 7.25, 9.50
גן 2: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.50
גן 3: הקיץ של אביה 5, 7.25, 9.50
גן 4: משודרים חדשות 7.10, 9.50

גבעתיים

הדר: מלחמת השחקים 5, 7.10, 9.30

באר־שבע

חן: מלחמת השחקים 5, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 4.30, 7.15, 9.30
אורגע: חקירה בסייגון 7.15, 9.15
רון: מפגש לוהט 9.30
כפיר: פרחים בעליית הגג 4.30, 7.15, 9.30
אוריון: ניסואים פיקטיביים 7, 9.15
מיטשל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 4, 9
כאורר: המבצר הנסתר 7, 9.15
דבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מחיר הבגידה 4.30, 7.15, 9.15
תיאטרון ירושלים:
עולם נפרד 8.30, 10.30
אינספריה 1: לול 11.10, 9.30
אינספריה 2: פרט מתוק 9.30
אל עצמי 8, 4, 11
בית אגרון:
מרי פופינס 16.00
כנר על הגג 18.30
העולם לפי גרפ 21.45

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 4.30, 7, 9.15
חן: מפגש לוהט 4.15, 6.45, 9.15
רב־גור 1: פרחים בעליית הגג 7, 9.15
רב־גור 2: בעקבות האיגואנה הכחולה 4.30, 7, 9.15
עצמון 1: עדות במבחן 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.20, 8.10
עצמון 3: שם המשחק 7, 9.15
שביט: אהבנו כל כך 7, 9.15
רון: קרוקודיל דנדי II 4.30, 7, 9.15
רב־אור:
רב־אור 1: מוכת ירח 6.45, 9.15
רב־אור 2: ניסואים פיקטיביים 6.45, 9.15
רב־אור 3: מפגש גורלות 6.45, 9.15
אורלי: החבר של החברה שלי 7, 9.15
קרן אור המתחדש: לול 5, 7.15, 9.15
פאר: פרנטיק 4.30, 7, 9.15

נתניה

שביט: הקיסר האחרון 5, 7, 9.15
אפרת: קרוקודיל דנדי II 5.10, 7.30, 9.30

חולון

מגדל: שם המשחק 5, 7.15, 9.30
מגדל: פרנטיק 7.30, 9.40
איכנון: בשם העם 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: טירונות 4, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: מלחמת השחקים 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: ניסואים פיקטיביים 7.45, 9.45
היכל 2: הסקימה מיאמי 6.45, 9.45
היכל 3: הקיץ של אביה 7.45, 9.45

עפולה

מופת־יון: טירונות 9.00

ראשון־לציון

רון 1: כוכב צמוד 6.45, 9.45
רון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5, 7.15, 9.50

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 29.8

הדיבוק: 20.30
גן ריקי — בבימרתף: 20.30
שאלת שבתי: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת

יום ב' 29.8 בשעה 20.30

לשבור את הצופן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
קופ"ח — רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
הניה — אילזורוב 81

תל־אביב
הבימה — דיזנגוף 17
קופ"ח מכבי — בן־יהודה 26

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש וולפסון - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - עיניים; משגב לדך - נשים בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ - כירורגית, אורטופדיה
הדסה ה"צ - פנימית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בי 20.00-08.00, בימי ו': 15.00-08.00.
טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222132.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-291880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-335516.
ער"ן כפר־סבא — 052-913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022; עפולה — 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' כשבוע ויום אחרי חג בלבד.

„הצתת הצריף באור יהודה — על רקע גביית דמי חסות מקבלן"

כך קובעת שופטת בית משפט השלום ● לדבריה, גירסה זו מוצאת חיזוק בעדות הקבלן שהעסיק את שלושת הפועלים הערבים שנשרפו למוות

עתיים

הצתת צריף המגורים באור יהודה, שבו ניספו שלושה פועלים ערבים, הותה על רקע גביית דמי חסות מקבלן בניין, שהעסיק את הפועלים הערבים — קבעה אתמול שופטת השלום בתל אביב בדיון בבקשת המשטרה להאריך את מעצרו של אחד החשודים, נאג'י אצלו בן 31 מאור יהודה.

מעצרו של החשוד השני יוסי דאלי הוארך בסוף השבוע שעבר ב־7 ימים.

בדיון טען בא כוח המשטרה, כי נאג'י נבדק אצלנו בגלאי אמת ונמצא דובר שקר. חברו דאלי לא עבר בדיקה דומה, מאחר שהוא ידוע כנרקומן. בהתייחסו לאליבי, שמסר אצלו על־פיו היה בביתו בעת האירוע, ציין החוקר, כי אשתו של אצלו מסרה גירסה אחרת לגבי מקום ההימצאות של בעלה בעת שריפת הצריף. בשלב זה איבד החשוד את סבלנותו וצעק אל החוקר: „היינו בבית, אתה משקר".

פרקליטו, עו"ד משה שרמן טען, כי עקב האיפול שהמשטרה מטילה על הפרשה, „נוצר מתח לא בריא באור־יהודה. אנשים בעיר חוששים זה מרעהו". לטענתו, אין בידי המשטרה ראיות ממשיות, הקושרות את מרשו לאירוע.

השופטת אסתר קובו ציינה, כי היא סבורה שמדובר במעשה על רקע פלילי של גביית דמי חסות. גירסה זו מוצאת חיזוק בעדות שמסר הקבלן שהעסיק את שלושת הפועלים הערבים. השופטת דחתה את החלטתה בדבר הארכת מעצרו של נאג'י אצלו להיום.

טלקס

● השנה יחונכו לחיי עבודה

„חינוך לחיי עבודה", הוא שמה של תוכנית חינוכית חדשה שתופעל בשנת הלימודים חדשה. את התוכנית הכין האגף לחינוך על־יסודי במשרד החינוך והתרבות כדי לעמיק את חינוך תלמידי התיכון לעבודת־כפיים. אשתקד נערך ניסוי ראשון בלימוד התוכנית ובעקבות הפקת לקחים, הוחלט להרחיבו.

מ־1 בספטמבר יילמד הנושא החדש ב־22 בתי־ספר על־יסודיים ברחבי הארץ. פסיכולוגים ומורים יועצים הוכשרו במיוחד כיצד להחזיר לנוער את ערך העבודה ולהרגילם לראות בעבודת הכפיים את החשיבות הראויה לה, דווקא בתקופה שבה נשחק עד מאוד ערך זה בעיני הישראלים.

שע"ת

● יוקם בית־ספר דרוזי למחוננים

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אישר להקים בית־ספר דרוזי ראשון למחוננים.

בית־הספר יוקם על ידי הוועדה לחינוך ולתרבות לדרוזים בראשות סלמאן פאלח. יאותרו תלמידים בבתי־ספר יסודיים כמועמדים ללמוד בבית־הספר למחוננים.

במקביל, יורחבו בשנת הלימודים הקרובה תוכניות ההעשרה לילדים מחוננים ויגדל מספר הילדים הדרוזיים שישתתפו בפרויקט נוער שוחר דעת.

שע"ת

● יוענקו מילגות ל־32 אלף תלמידים נזקקים

32 אלף תלמידים נזקקים יקבלו בשנת הלימודים הבאה מילגות בסכום כולל של 4.1 מיליון ש"ח, מטעם מפעל המילגות לחינוך שעל יד משרד החינוך והתרבות והסוכנות היהודית.

על התלמידים הזכאים למילגות ממליצים הנהלות בתי הספר. המילגות מיועדות לסייע להורים ולתלמידים בהוצאות. כ"כ יעניק המפעל מילגות מיוחדות למניעת נשירת תלמידים.

שע"ת

תיקי החשודים בפרשת האונס בשמרת הועברו לפרקליטות

יהודה צור

תיקי 11 החשודים, המעורבים בפרשת האונס של הנערה משמרת, הועברו לפרקליטות מחוז חיפה להכנת כתבי אישום. נשקלה אפשרות להמתין עד להשלמת חקירתם של שני חשודים שטרם נעצרו.

המשפט יתנהל בדלתיים סגורות ויתקיים בבית המשפט המחוזי בחיפה. חשוד עדיין עצור, מדובר באלי ביטון בן 18, מנהריה. מעצרו הוארך ביום שישי בבית המשפט בעכו. נראה כי בתום תקופת הארכת המעצר הוא ישוחרר, גם בהתחשב בעובדה שהוא נמצא בתקופת טירונות.

הנער בן 18.5 מקיבוץ סער נמצא בביתו בקיבוץ לאחר ששוחרר בסוף השבוע. מזכיר הקיבוץ, דורון אשל אמר „אנחנו שוקלים עתה את צעדנו הבאים. בינתיים הוא נמצא כמו כל האחרים כאן בסער, כי זה ביתו".

אתמול היה הראשון משני ימי עיון במוסד החינוכי אשרת. השתתפו בו כל עובדי החינוך במקום. ימי העיון נועדו להכין כלים חינוכיים להיערכות בית הספר בעקבות פרשת האונס. בדיון נשקלו הדרכים לקלוט את הנערה שנאנסה.

3 שנות מאסר לתושב טובאס שניסה לרצוח זוג ישראלים

עתיים

תושב הכפר טובאס עבר אל פתח דראגמה בן דב נידון לשלוש שנות מאסר בפועל לאחר שהודה והורשע בתקיפת זוג מטיילים ישראלים, שתעו בדרכם ובנסיון לרצוח את הגבר בסכין. „הדעת אינה סובלת שאורחים תמימים, הנוסעים ברחבי הארץ יהיו נתונים לנסיון פגיעה והעלולה לגרום להם נזק גופני חמור ביותר" קבע אתמול בית המשפט המחוזי בתל אביב.

בית המשפט לא שלל אפשרות שמדובר בתקיפה על רקע לאומני כפי שטענה התביעה.

בכתב האישום טען התובע עו"ד משה שילה כי ב־21 במאי נסעו במכוניתם הפרטית על שביל עפר ליד מושב תנובות, ניצן גנני ותמר שפק תושבי רמת־גן. הם היו בדרכם למינחת מטוסים באזור. המטיילים נעצרו ליד החממה לעגבניות, שם עמדו כמה נערים ערביים ששאלו אותם כיצד מגיעים למינחת המטוסים?

מן החממה, נטען בכתב, יצא הנאשם כשהוא נושא סכין שלופה בידו והחל לרדוף אחר מכוניתם של המטיילים. לרדיפה הצטרף חברו אסעד זמירה בן 25 מקלנסווה, שאחז אף הוא סכין שלופה בידו. והנאשם הצליח בשלב כלשהו של המרדף להשיג את המכונית, הכניס את ידו האוחזת בסכין מבעד לחלון וניסה לדקור את הגבר הנהג. הלה הסיט את ראשו הצידה והצליח להתחמק. כאמור על התוקף נגזרו 3 שנות מאסר.

התובע עו"ד משה שילה טען, כי המדובר במעשה על רקע לאומני ויש לקחת בחשבון את המצב השורר כיום במדינה. סניגורו של הנאשם אמר, כי הרקע למעשה הוא האינתיפאדה, אולם הנאשם לא השתתף בפעילות אלימה בתקופת האינתיפאדה והמשיך לעבוד, למרות לחצים שהופעלו עליו. „אם היה מדובר בפעילות של אינתיפאדה הרי שהמעשה היה כולל הצתות, ידוי אבנים ובקבוקים".

הנאשם הביע חרטה על מעשהו ואמר, כי בעת שביצע את המעשה לא הבין מה הוא עושה בדיוק.

השופט עמוס זמיר קבע, כי כבישי ושבילי הארץ חייבים להיות פתוחים לכל אזרח, שיוכל לנוע במשעוליה בהם וללא כל חשש. „חשוב שערבים, המוצאים את פרנסתם אצל חקלאים ישראליים בתחומי הקו הירוק, ישמרו על החוק ויתנהגו כפי שמדינה מתוקנת מצפה שתושביה ינהגו על־פי החוק והסדר", הדגיש השופט. בית המשפט דחה את מתן גזר דינו של הנאשם השני לקבלת תסקיר קצין מבחן.

השבוע נפתח בירידות במניות

אלחנן הורוביץ

שבוע־המסחר נפתח אתמול במגמת ירידה, בשוק המניות ובאיגרות־החוב הצמודות לדולר, עליות שערים נרשמו בצמודות למדד, על אף התחרות מצד הנפקות בנק ישראל.

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.24%. ערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־0.58% ושל מניות ההסדר — ב־0.06%. הירידה הגדולה ביותר היתה במניות חשמל אלקטרוניקה ואופטיקה שערך השוק שלהן ירד ב־2.39%.

במניות ההסדר עלו 6 שערים, לעומת 13 ירדו ו־7 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־2.5 מיליון ש"ח (1.5 מיליון דולר). הביקושים להן הסתכמו ב־1.6 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־956 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 9.93% ל־13.3% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 4.19% ל־4.67% ביוצאות לפדיון ב־1989.

נמסר, שמי שיבקש לפדות מניות הסדר היוצאות לפדיון ב־1988, חייב להודיע על כך לבנק, אשר באמצעותו הן מוחזקות, עד ליום ג' 18.10.88. אי הודעה על בקשה לפדיון תהפוך אותן לכלולות בהסדר ל־1991. ההסדר ל־3 השנים הנוספות יבטיח הצמדה לדולר

גלגלי הבורסה

וריבית דולרית מסויימת עם רצפת הצמדה למדד ללא ריבית. המסחר בהן יופסק ב־19.10.88 ויחודש, ככל הנראה, ב־23.10.88.

בשוק איגרות החוב עלה אתמול המדד הכללי ב־0.29%. הממשלתיות הצמודות למדד ה„קצרות" עלו ב־0.03% (ב־11.35% מתחילת השנה) וה„ארוכות" — ב־0.47% (12.33). הצמודות לדולר ירדו ב־0.22% הן מסוג „רמון" והן מסוג „גלבוע". המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־6.2 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 13.95% ל־15.95%, תוך מחזור של 11.2 מיליון ש"ח.

הסתדרות השומר הצעיר

התנהגה הראשית

למשלחת החדשה חזק!

מתכנסים ביום שלישי 30/8 בגבעת חביבה, לפתיחת כי"ס משלחת ראשון, שיעסוק בחגים ובהכנה לבחירות.

מגיעים לגבעה עד 18:00 מאגד חדרה אוטובוס מס' 63 בשעה 17:00.

פיזור בי"ס ביום חמישי 1/9 לאגד חדרה ומשם ישירות לקומונות.

* יש להביא אוכל לשבוע הפיפה (אוכל הדורש קירור, יוכנס לקירור בגבעה).

* להזכירכם, יש להצטייד בחול־צות שומריות לכי"ס ולשנה בכלל.

* יש להביא בגדים ומצעים בידיעה שנגיע לקיבוצים רק בערב ראש השנה.

חזק ואמץ!
רשות הדרכה מוריה
מחלקת חינוך

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מודעה

לפי תקנה 2 ב' (ר) לתקנות התכנון והבניה (בקשר להיתר תנאיו ואגרות)
תש"ל 1970

הרינו מודיעים בזאת כי הגשנו בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, לתוספת בניה ברחוב צרפין מס' 31 גוש 7051 חלקה 90 תיק בנין 029־3458.

כל מי שיש לו זכויות בנכס האמור לעיל ומתנגד לבניה עליו להודיע על כך, בצרוף כתובתו המדויקת, לועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו 29.8.88.

אבוקרט שמעון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על־פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. גוש 6154 חלקה/ות 107 רחוב אילת 19 גבעתיים תיק בניה מספר 162 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 2 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 4% באחוזי הבניה ועוד הקלה של 10% במרווח הצדדי מצד מזרח בלבד(2.70 מ' במקום 3.00 מ'), ומקלט על־קרקעי כהקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק ירון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

תאריך: אוגוסט 1988

ועדה ממליצה לאחד בתי משפט השלום והתעבורה

עתיים

רפורמה בבתי המשפט לתעבורה מציעה הוועדה לבדיקת נושאים בתחום מינהל בתי המשפט. היא הגישה אתמול לשר המשפטים אברהם שריר את דו"ח הביניים שלה. חברי הוועדה, שבראשה עמד השופט מרדכי בן־דרור, וסגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, אומרים בדו"ח, כי המצב בבתי המשפט לתעבורה הוא קשה ומזעזע במיוחד, בנוגע ליחס לאורחים הנשפטים בהם.

הוועדה ממליצה להעביר את משפטי התעבורה לטיפולם של שופטי בית משפט השלום ולבטל את שיטת המינויים של שופטי תעבורה מיוחדים. יש להפסיק את השיטה שעל־פיה קובעים פקידים אילו שופטים ידונו בתיקי הנאשמים.

יש לנסח מחדש את טופס דו"ח המשטרה ואת תוכנו, כדי שיהיה פשוט וברור לנאשמים. הוועדה גם ממליצה לתכנן לבתי המשפט לתעבורה מערכת מיחשוב שתקל על הפיקוח והבקרה, כדי לוודא שכל דו"ח, שנרשם ע"י המשטרה יימצא במעקב והטיפול בו הסתיים.

הוועדה גם ממליצה שסידרי פתיחת תיקים ורישומם בבתי המשפט לתעבורה יהיו דומים לסדרי„ בבתי משפט השלום. לדעת הוועדה, יש לקבוע גם השתלמויות וקורסים מתאימים לעובדי בתי המשפט כדי להעלות את רמת הידע שלהם.

פוזר הרכב המועצה האזורית מרכז הגליל

יהודה צור

מנהל מחוז הצפון עמרם קלעג'י פיזר את הרכב המועצה האיזורית מרכז הגליל שבה חברים 4 כפרים דרוזים, בעקבות מסקנות ועדת החקירה שמינה משרד הפנים.

ועדת החקירה מונתה לבדוק את אי־תיפקודה של המועצה בשנים האחרונות, וקבעה כי יש לפזר את המועצה בעיקר בגלל מצבה הכספי הקשה שגרם לגירעון של 5 מיליון ש"ח.

על־פי מסקנות ועדת החקירה נבע הגירעון מאי־סדרים כספיים ומאי־תיפקוד של חברי המועצה. הם פעלו בניגוד לנוהל תקין.

ועדת החקירה קבעה שבשנתיים האחרונות כלבד התחלפו שלושה ראשי מועצה כאשר כל אחד מהם דאג בעיקר לאנשי כפרו ולחבריו. מונתה ועדה קרואה ובה חמישה חברים, כולם פקידי ממשלה, שבראשם עומר ג'ק לארדו שהיה בזמנו קצין מחוז הצפון במשרד הפנים.

אלמונים שדדו 50 אלף מהסופרפארם בהרצליה

יהושע מורקס

אלמונים פרצו בסוף השבוע לסופרפארם במרכז מסחרי בשכונת נווה אמירים בהרצליה. הפורצים פיצחו את הקופה במכשיר כהה וגנבו חמישים אלף ש"ח ושוברים של כרטיסי אשראי.

הפורצים חדרו מן הגג דרך פתחי האיוורור. הפריצה התגלתה אתמול בבוקר כאשר בעלי הסופרפארם באו לעבודה.

מואשם כי מכר כלי נשק לחברת ארגון טרור

עתיים

בית המשפט המחוזי בתל־אביב האריך אתמול עד תום ההליכים המשפטיים את מעצרו של אברהם ליניקר בן 39 מרמלה, המואשם במכירת ארבעה רימוני יד לתושבת העיר, חברה בארגון טרור, תמורת 600 ש"ח.

התובעת, עו"ד דורית שפירא טענה בכתב האישום, כי הנאשם מכר למרים זיידה ארבעה רימונים, מתוכם שלושה רימוני רסס של צה"ל ומכר לה מיכל גז מדמיע. הנאשם הציע למרים זיידה לרכוש ממנו גם שני רובים שהחזיק ברשותו מסוג מ־16 ו„גליל", ואולם עיסקה זו לא יצאה אל הפועל. לטענת התביעה קיים הנאשם מגעים עם מרים זיידה ובני משפחתה מתוך ידיעה, כי הם עוסקים בסחר בנשק וסמים מסוכנים והם חברים בארגון טרור.

לרחל ומשפחת קבסה

משתתפים בצערכם במות בת־אחותך

אורלי

בית להבות־הבשן

במלאת שלושים לפטירת חברתנו היקרה

שרה (סלה) ברקאי

נעלה לקבריה לגילוי המצבה
ביום רביעי, 31.8.88, בשעה 16.30

המשפחה
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

אי ודאות לגבי המשך פעילות חברת „מן"; מונה מפרק לדוראל

הופסקה אספקת הגז ברחבי הארץ עקב השבתת מגן של סוכני הגז ◻ הממשלה הוציאה צווי ריתוק עוד ל־100 עובדי מחקר ברפא"ל

אודי נחשון, מוטי בסוק, עתיים

בגלל הפסדים מתמשכים וירידה בהון העצמי, קיימת אי וודאות בדבר המשך פעילותה של חברת המזון והדגים „מן" — טוענים רואי החשבון של החברה בדין וחשבון, המצורף למאזנה לתשעת החודשים שהסתיימו בדצמבר 87'. בתקופה זו הפסידה החברה 1.7 מיליון ש"ח, ומאז אפריל 85' צברה הפסדים של 4 מיליון ש"ח.

הנהלת החברה מסבירה, כי הגידול בהפסדים נובע מירידה של ממש במכירות ובמחירי המוצרים, וכתוצאה מהצפת השוק במוצרים מיובאים, בעיקר מהמזרח הרחוק, במחירי היצף. לנוכח מצבה, צימצמה החברה את מצבת כוח האדם ב־34 עובדים, והיא מעסיקה עתה 90 איש.

הממשלה הוציאה אתמול צווי ריתוק עוד ל־100 עובדי מחקר ברפא"ל. עובדי המחקר ברפאל נוקטים עיצומים כבר תקופה ארוכה.

לפני כמה שבועות הוציאה הממשלה צווי ריתוק ל־150 עובדי מחקר. בעקבות התמשכות העיצומים החליטה הממשלה לרתק עובדים נוספים. הממשלה אישרה גם תקנות שעת חירום לשרותי עבודה חיוניים במשק הדלק.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב מינה אתמול מפרק זמני לחברת „דוראל—תעשיות כימיות" לבקשת חברת „אינטר־יורו טרייד". המפרק מונה בגלל חוב כספי של 70.000 ש"ח. טרם הוגש כתב הגנה.

חברת המימון „אינטר־יורו" טענה בבקשה למינוי מפרק ל„דוראל", כי ההמחאות שנמסרו לה על־ידי דוראל בשל חוב כספי, לא כובדו בבנקים. אינטר־יורו טוענת, כי נודע לה שסכום חובותיה של דוראל עולה על 600,000 דולר, וכי החברה חדלה למעשה לפעול, וספקיה ניתקו עימה כל קשר וחדלו לספק לה חומרי גלם.

אינטר־יורו טוענה עוד, כי נודע לה, שנושים שונים מנסים שלא כדין להבריח מן החברה נכסים, ציוד וחומרי גלם.

המחסור בגז יורגש כבר בימים הקרובים בכל רחבי הארץ, כתוצאה מהשבתת מגן שהפעילו סוכני הגז.

לדברי ראשי הארגון, נשחקה הכנסתם של הסוכנים בצורה המסכנת את קיומם ואת יכולתם לנהל עסקיהם.

אחד נהרג ו־3 נפצעו בתאונת דרכים בצפון

יהודה צור

אדם אחד נהרג, ושלושה נפצעו. אחד מהם קשה בהתנגשות חזיתית אתמול בין שני כלי־רכב בכביש עמיעד ליד צומת כדירין. מכוניות פרטיות התנגשו במשאית צבאית שהובילה בלוני־גז. נראה שהמשאית הצבאית סטתה שמאלה מסיבות שטרם הובהרו והתנגשה במכוניות הפרטיות שבאו ממול. כתוצאה מן ההתנגשות התהפכה המכונית הפרטית ושני נוסעיו נשארו לכודים בתוכה.

גם המשאית הצבאית נבה. שני חיילים התהפכה וכל בלוני־הגז התגלגלו. הכביש נסגר לתנועה לשעתיים. למקום הובאו אמבולנסים של מד"א, ניידות לטיפול נמרץ וכבאי־אש, שלאחר מאמצים רבים הצליחו לחלץ את שני נוסעי כלי הרכב הפרטי, שנפצעו קשה, בעבור זמן־קצר נפטר הנהג והנוסע לידו פונה לבית־חולים „פוריה".

גם שני החיילים, שנפצעו קל פונו לבית החולים בצפת. כתוצאה מן ההתנגשויות נוצרה כאמור התנועה לאורך הכביש.

„בתי חולים זקוקים בדחיפות לתורמי אברים להשתלה"

יצחק שור

בתי החולים זקוקים בדחיפות לאנשים שיודיעו על נכונותם לתרום איברים להשתלה, כמו לבבות כליות וכבדים, כדי למנוע מקרי מוות, אמר אמש מנתחו של עובדיה מצרי פרופסור בורמן.

הוא אמר את הדברים במסיבה שערכה הנהלת „הילטון ירושלים" לרגל יום ההולדת הראשון של ליבו החדש, ולציון שנה לשהותו במלון להתאוששות שאחרי הניתוח.

במסיבה נכחו בני משפחת, רופאים ואחיות, מנכ"ל משרד הבריאות ומועמדים נוספים להשתלות לב. פרופ' בורמן ציין את אומץ ליבו של עובדיה מצרי, שרצה דווקא השתלה מתוצרת כחול לבן, „אבל זה לא כל־כך הולך", משום שחסרים איברים להשתלה.

בינתיים מחכים ישראלים להשתלות לב בחו"ל: חולה אחד ממתין בלונדון כבר 5 חודשים, וילדה ממתינה 7 חודשים, למרות שכבר נמצאו בארץ שלושה לבבות של ילדים שיכלו להתאים, חולה אחד נפטר. דרושים תשדירי שירות שיעודדו תרומות איברים.

מנכ"ל משרד הבריאות פרופסור יורם לס סיפר, שעובדיה מצרי מארגן עמותה שתארגן תורמים פוטנציאליים. הוא גילה, כי משרדו מכין הצעת חוק שתחייב כל בית חולים להודיע למרכז הארצי להשתלות בבית החולים בלינסון, על קיומו של תורם פוטנציאלי בבית החולים.

עובדי „חצר חמת" הפגינו אתמול בחצר הוועד הפועל

אבשלום קורה

מאות מעובדי חצר חמת בחולון הפגינו אתמול בבוקר בחצר הוועד הפועל במחאה על כוונת „כור מתכת" לפטר 124 עובדים, רובם עובדים וותיקים ונוכח המגמה לתת פיצויים מופחתים מאלה שעוכבו בתשעת החודשים האחרונים.

בניגוד לארועים דומים בימים האחרונים ההפגנה היתה שקטה. היא הסתיימה בשעות הצהרים לאחר שנציגות העובדים, בלווית מזכיר מועצת פועלי חולון משה רינת נפגש עם סגן יו"ר לאיגוד מקצועי מאיר גת.

המפגינים נשאו כרזות בגנות מנכ"ל כור בני גאון, וקראו למזכיר ההסתדרות ישראל קיסר לרדת אליהם. באותה שעה התקיימה בלשכת המנכ"ל ישיבת הוועדה המרכזת. קיסר ביקש ממאיר גת להיפגש עם נציגות העובדים. בפגישה השתתפו גם אריה סירוטה, ראש ועד הפקידים ב„כור" ואדי דנינו מוועד עובדי החרושת של ההסתדרות. מאיר גת שב וחזר על הודעתו מסוף השבוע של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, כי מכתבי הפיטורין שנשלחו ל־124 העובדים בטלים. הוא מסר, כי ועדת הפסיקה שהוא עומד בראשה תתכנס היום לדון בעניינם.

בוועדת הפסיקה חברים גם הרצל אברמוב, נציג האגף לאיגוד מקצועי ועמוס ירקוני נציג חברת העובדים.

הוועדה אמורה לפסוק הן במספר המפוטרים והן בשיעור הפיצויים שישלמו.

ספק אם תחודש העבודה במפעל הסוללות

עתיים

עובדי מפעל הסוללות של „תדיראן" ברחובות יחליטו הבוקר על אם יחדשו את העבודה במפעל, לאחר שההנהלה הביעה נכונות להפסיק את השבתתו.

בשעות הערב מסרו נציגי ועד העובדים, שהם בוחנים את משמעות החלטת ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, ורק הבוקר יחליטו סופית. אתמול ביטל הברפלד את כתב הבוררות, שמסר לידי העובדים וההנהלה ביום ו'.

מנכ"ל פניקס הרוויח אשתקד 25 אלף ש"ח בחודש

אודי נחשון

שכרו של יוסף חכמי, מנכ"ל חברת הביטוח „הפניקס", הסתכם בשנה האחרונה בכ־25 אלף ש"ח בחודש — כך עולה מהדו"ח השנתי שהעבירה החברה לרשם החברות. סכום זה כולל את כל ההטבות ששולמו לו. אביו, דוד חכמי, המכהן בתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של החברה, קיבל בתקופה זו סכום של כ־24 אלף ש"ח בחודש.

מפעל חסין אש חגג בטקס צנוע את פתיחתו מחדש

איילת מזור

מפעל „חסין אש" שהיה עד יום שישי בבעלות קונצרן „כור" חגג אתמול בטקס צנוע את פתיחתו מחדש. „חסין אש" ינוהל מעתה ע"י טבר־ווסטוטריה. בטקס הפתיחה נכחו מזכיר מועצת פועלי ב"ש בנץ טרמל, מזכיר האיגוד המקצועי בהסתדרות מאיר בביוף והמנהל הקודם של המפעל מנחם אמיתי, שיוסיף לנהל את המפעל בתקופה הקרובה. כמו כן נכחו העובדים, שינהלו את המפעל.

עובדי משמרות סובלים מיתר לחץ דם ומהפרעות בשינה

אבשלום קורה

בישראל יש כעשרת אלפים עובדים, המועסקים דרך קבע במשמרות. הם סובלים מעייפות כרונית, יתר לחץ דם הפרעות בשינה ובעיות בתיפקוד המשפחתי והחברתי — פרטים אלו ואחרים כלולים במחקר מקיף שנעשה בטכניון, ושהציג אתמול במסיבת עיתונאים בתל־אביב מנהל המכון לאיבחון הפרעות בשינה פרופ' פרץ לביא, ויו"ר הוועדה לפעולה מונעת ומחקר בבריאות בעבודה שלמה אמיר.

במחקר, כלולות אף הצעות להפחתת הנזקים הנגרמים לעובד. השניים מסרו פרטים על כינוס בינלאומי בעניין זה שיתקיים בארבעה בספטמבר בהשתתפות חוקרים מהעולם כולו.

מטרת המחקר, היתה לדברי לביא, לבחון את ההפרעות קצרות הטווח והמיידיות ואת ההשפעה הכרונית המתמשכת, שעלולה, בסופו של דבר להביא לתחלופה מוגברת ולפגיעה בחיי העובד.

השביתה ב„סורוקה" בוטלה עקב ביקורו של פסה

איילת מזור

השביתה בבית החולים, „סורוקה", שתוכננה לאתמול בוטלה עקב ביקורו של מנכ"ל קופ"ח נחום פסה. ועד הרופאים בבית החולים החליט לבטל את השביתה.

פסה הבטיח פתרון מיידי של כמה בעיות אקוטיות, כמו הכוונת סטודנטים לבאר שבע כבר בשבוע הקרובים, עזרה בפועל לרופאים שיעתיקו מגוריהם לעיר, ומלגות לימודים לסטודנטים לרפואה שילמדו בבאר־שבע.

מחר ייבחר מנהל רדיו; סיכויים לנחמן שי ואמנון נדב

טובה בסקינר, מוטי בסוק

העיתונאים זאב יפת מעיתון „הארץ" וגבי ברון מ„ידיעות אחרונות" ישבו מחר בגוף הבוחר את מנהל הרדיו החדש.

שני העיתונאים, המייצגים את אגודת העיתונאים, יצטרפו לחברי הוועד המנהל ולמנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, שעשויים להכריע כבר מחר מי מבין ארבעת המועמדים, מפקד גלי צה"ל, נחמן שי, מנהל הרדיו בפועל, אמנון נדב, [illegible] האומר, יצחק אלון, מנהל החדשות איתן אלמוג, יהיה מנהל הרדיו של קול ישראל. עד כה נראה כי בעלי הסיכויים הם אמנון נדב ונחמן שי.

הממשלה לא הצביעה אתמול על מינויו של יו"ר הסתדרות המורים יצחק ולבר, לחבר במועצה לשידורי כבלים.

את הצעת המינוי הביא לממשלה שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי. ולבר אמור לבוא במקומו של הסופר חנוך ברטוב שהתפטר מהמועצה. המליץ עליו שר החינוך והתרבות יצחק נבון.

מודעי עירער על המינוי, בטענה, כי במועצה יש יותר מדי מינויים פוליטיים.

חברי סיעת „רמי" והסתדרות המהנדסים
מוזמנים ביום שני, 29.8.88, בשעה 17.30
לישיבת מרכז
בוועד הפועל (קומה 7)
מפגש מוקדם של חברי הסיעה בשעה 17.00 באותו המקום
נמרוד דגן, רכז הסיעה

מגבית חירום

לכל חברי המפלגה באשר הם, צירי הועידה, חברי מזכירויות הסניפים, שליחינו במועצות הפועלים, בעיריות, במוסדות המפלגה ומפעלי הקיבוץ הארצי

בימים אלה נפתחת מערכת הבחירות, שבתוצאותיה יהיה תלוי עתיד מדינתנו. מעולם לא ניצבנו בפני מערכה שהעימות בה כה חריף, המאבק כה דרמטי, וההכרעה — כה גורלית. לראשונה זה שנים ניצבת מפם על רגלה־היא בפני הבוחר, ומבקשת מהעם את הכוח לקיים את שליחותה.

הצלחתנו במערכה קשה זו תלוייה בשניים: גיוסם של פעילים רבים בעיר ובקיבוץ, והבטחת המשאבים הדרושים להפעלתם. מאות חברים, מוותיקי המפלגה ומייסדיה, וצעירים שזאת להם מערכת־הבחירות הראשונה, כבר התייצבו לעבודה, אך המשאבים הכספיים הדרושים טרם הובטחו. ריכוז המפלגה החליט על מגבית־חירום מיידית.

יתרום כל חבר את תרומתו לקופת המפלגה — בדחיפות, ללא דיחוי! אל תמתין לביקור־בית, או לפנייה אישית. שלח מיד את תרומתך — וביד נדיבה — לפי הכתובת:
ועדת המגבית, מרכז מפם, ת.ד. 1777, תל־אביב, מיקוד 61016.

ועדת המגבית — ויקטור שם־טוב
חיים שחורי
ברוך פישמן

הפעם מפם